

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

VÝROČNÁ SPRÁVA 2014

Vydavateľ:
© Národná banka Slovenska 2015

Adresa:
Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

<http://www.nbs.sk>

Elektronická verzia je prístupná na
[http://www.nbs.sk/sk/publikacie/
publikacie-nbs/vyrocna-sprava](http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/vyrocna-sprava)

Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné
účely je povolené s uvedením zdroja.

Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto
správe bola 20. marca 2015.

ISBN 978-80-8043-203-4 (elektronická verzia)
ISBN 978-80-8043-204-1 (epub)

OBSAH

ÚVOD	5	4	PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY	42
A EKONOMICKÝ, MENOVÝ A FINANČNÝ VÝVOJ	7	4.1 Platobné služby	42	
1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ	8	4.2 Platobné systémy Slovenskej republiky	43	
1.1 Vonkajšie ekonomicke prostredie	8	4.2.1 Platobný systém TARGET2 a TARGET2-SK	43	
1.1.1 Globálne trendy vývoja produkcie a cien	8	4.2.2 Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK	43	
1.1.2 Hospodársky vývoj v eurozóne	8	4.2.3 Platobný systém SIPS	45	
1.2 Makroekonomický vývoj SR	9	4.2.4 Platby realizované prostredníctvom SIPS	45	
1.2.1 Vývoj cien	10	4.2.5 Platobné karty	46	
1.2.2 Hrubý domáci produkt	11	4.3 Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami v oblasti platobného styku	46	
1.2.3 Trh práce	13			
1.2.4 Finančné hospodárenie	14			
1.2.5 Platobná bilancia	14			
2 MENOVÁ POLITIKA EUROSÝSTÉMU	17	5 ŠTATISTIKA	48	
2.1 Operácie menovej politiky	17	5.1 Menová a finančná štatistika	48	
2.2 Vývoj eura	19	5.2 Štatistika štvrtročných finančných účtov	48	
3 VÝVOJ NA FINANČNOM TRHU	20	5.3 Štatistika poistovní, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia	49	
B AKTIVITY A ČINNOSTI NBS	23	5.4 Štatistika nebankových subjektov	50	
		5.5 Štatistika platobnej bilancie	50	
1 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY A SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV	24	6 EKONOMICKÝ VÝSKUM	51	
1.1 Povinné minimálne rezervy	24	7 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	53	
1.2 Akceptovateľné aktíva	24	7.1 Európske záležitosti	53	
1.3 Správa investičných aktív	26	7.2 Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami	53	
2 FINANČNÁ STABILITA A DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM	27	7.3 Medzinárodná činnosť NBS v oblasti dohládu	54	
2.1 Finančná stabilita	27	7.4 Zahraničná technická pomoc	55	
2.2 Dohľad nad finančným trhom	28	8 KOMUNIKÁCIA	56	
2.3 Regulácia finančného trhu	33			
2.4 Ochrana finančného spotrebiteľa	36	9 LEGISLATÍVA	59	
3 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH	37	10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ	62	
3.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie	37	10.1 Inštitucionálny rámec	62	
3.2 Výroba eurobankoviek a euromincí	39	10.2 Organizácia a riadenie	63	
3.3 Spracovanie eurobankoviek a euromincí	40	10.3 Ľudské zdroje	65	
3.4 Falzifikáty bankoviek a mincí zadržané na území SR	40	10.4 Vzdelávanie	66	
		10.5 Enviromentálna politika	66	

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

**C SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA
A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS
K 31. DECEMBRU 2014**

68

Zoznam grafov	92
Zoznam tabuliek	92
Skratky	93

Úvod

V uplynulom roku sme boli svedkami viacerých významných zmien dotýkajúcich sa hlavných činností Národnej banky Slovenska. Rozsiahle prípravy na zmeny v oblasti dohľadu vyústili koncom roka do zásadného prerozdelenia kompetencií v oblasti dohľadu nad bankami. V reakcii na aktuálny menový a hospodársky vývoj sa uskutočnili z historického hľadiska prelomové rozhodnutia aj v oblasti spoločnej menovej politiky. Významné zmeny nastali tiež v oblasti platobných služieb.

Globálny hospodársky rast dosiahol rovnaké tempo ako v predchádzajúcom roku. Vyspelé krajiny rástli vďaka vyššiemu domácemu dopytu rýchlejšie, dynamika rozvíjajúcich krajín sa zároveň spomalila. Ekonomika eurozóny rástla, no priemerné tempo hospodárskeho rastu bolo nízke, nepriaznivo ovplyvnené napäťou geopolitickou situáciou.

Na Slovensku bol slabší pozitívny vplyv zahraničného dopytu kompenzovaný vyšším domácom dopytom. Tempo rastu slovenskej ekonomiky sa najmä v súvislosti s vyššími investíciami medziročne zrýchlilo (na 2,4 %). Zlepšenie vývoja domácej ekonomiky sa prejavilo v priaznivom vývoji na trhu práce. Zvýšenie zamestnanosti viedlo k poklesu miery nezamestnanosti.

Napriek rastu domáceho dopytu zaznamenalo Slovensko pod vplyvom silnejších vonkajších faktorov cenového vývoja pokles úrovne spotrebiteľských cien. Inflácia dosahovala zápornú hodnotu väčšinu roka a v priemere za celý rok sa ceny znížili o 0,1 %. V eurozóne ceny v priemere mierne rástli, koncom roka však začali výrazne klesať.

V reakcii na pretrvávajúcu nízku infláciu a s cieľom podporiť oživenie v eurozóne pristúpila Rada guvernérów ECB v júni 2014 k zníženiu základnej úrokovej sadzby na 0,15 % a k zavedeniu zápornej úrokovej sadzby pre jednodňové sterilizačné operácie vo výške -0,10 %. V septembri rozhodla ECB o ďalšom znížení úrokových sadzieb, základná úroková sadzba tak klesla na 0,05 % a úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné operácie na -0,20 %.

ECB zároveň pokračovala vo využívaní nástrojov neštandardnej menovej politiky. Rada guvernérów rozhodla, že hlavné refinančné operácie, ako aj trojmesačné dlhodobejšie refinančné operácie, budú ďalej poskytované formou tendrov s pevnou úrokovou sadzbou a neobmedzeným objemom pridelených prostriedkov dovtedy, kým to bude potrebné, minimálne do konca roka 2016. ECB tiež oznámila ďalšie opatrenia na zlepšenie fungovania transmisného mechanizmu menovej politiky prostredníctvom podpory poskytovania úverov reálnej ekonomike formou cielených dlhodobejších refinančných operácií, ako aj priamymi nákupmi cenných papierov krytých aktívami.

V oblasti dohľadu sa v priebehu roka dokončovali prípravné práce týkajúce sa prechodu na jednotný mechanizmus dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM). Súčasťou príprav bolo aj podrobne hodnotenie európskych bank, ktoré potvrdilo, že slovenské banky sú stabilné a zdravo fungujúce. V novembri 2014 prevzala ECB úlohy obozretného dohľadu nad bankami v eurozóne a došlo tak k sfunkčneniu SSM. ECB odvtedy vykonáva priamy dohľad nad 120 významnými bankovými skupinami. Zároveň stanovuje a monitoruje štandardy dohľadu nad ostatnými bankami, ktoré zostávajú pod priamym dohľadom príslušných vnútrostátnych orgánov. V prípade Slovenska prevzala ECB dohľad nad troma najväčšími bankami na našom území a troma ďalšími inštitúciami dohliadanými v rámci zahraničných finančných skupín. Zvyšné banky zostávajú ďalej pod priamym dohľadom NBS.

Najdôležitejšou zmenu v oblasti platobného styku bol prechod na spoločný európsky platobný trh (SEPA), v rámci ktorého sa od februára 2014 všetky cezhraničné bezhotovostné úhrady a inkasá v 33 európskych krajinách uskutočňujú za rovnakých podmienok a rovnako efektívne ako domáce platby. NBS pokračovala v zabezpečovaní plynulého fungovania retailového platobného systému SIPS. Záväzky a pohľadávky účastníkov SIPS boli ďalej vyrovnané v platobnom systéme TARGET2-SK. Celkové hodnoty transakcií uskutočnených v oboch platobných

systémoch medziročne stúpli v podobnej mieri (4,2 a 5,7 %).

Celková kumulovaná čistá emisia, rozdiel medzi hodnotou eurových bankoviek a mincí vydaných do obehu a priyatých z obehu na Slovensku od 1. januára 2009, dosiahla 9,5 mld. €. Popri bežných obehových minciach vydala NBS v uplynulom roku aj pamätnú mincu v nominálnej hodnote 2 € s tematikou 10. výročia vstupu Slo-

venskej republiky do Európskej únie a tri rôzne zberateľské mince z drahých kovov.

V roku 2014 hospodárla NBS so ziskom vo výške 102 mil. €. Najväčší podiel na zisku predstavovali čisté úrokové výnosy. Ku koncu roka 2014 evidovala NBS 1 029 zamestnancov. Čiastočný medziročný nárast počtu zamestnancov súvisel najmä s novými úlohami v oblasti dohľadu, ktoré bude NBS zabezpečovať.

Marec 2015

Jozef Makúch
guvernér

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

ČASŤ A

EKONOMICKÝ, MENOVÝ A FINANČNÝ VÝVOJ

A

1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

1.1 VONKAJŠIE EKONOMICKE PROSTREDIE

1.1.1 GLOBÁLNE TRENDY VÝVOJA PRODUKcie A CIEN

Globálna ekonomika rástla v roku 2014 rovnakým tempom ako v predchádzajúcim roku (3,3 %). V rámci jednotlivých krajín bol však vývoj diferencovaný. Hospodársky rast vyspelých ekonomík sa zrýchlił, pričom uvedené krajiny profitovali hlavne z podporných domácich politík, ako aj zo zlepšujúceho sa hospodárenia domácností. Na druhej strane sa utlmil rast rozvíjajúcich sa ekonomík, hlavne v dôsledku prísnejších finančných podmienok a normalizácie menovej politiky USA. Globálnu ekonomiku v roku 2014 tlmił aj geopolitický konflikt medzi Ukrajinou a Ruskom. V rámci vyspelých krajín si USA upevnilí ekonomický rast, ktorý vyplýval z pozitívneho vývoja na trhu práce, ako aj oživenia domáceho dopytu. Prorastovo na svetovú ekonomiku pôsobila aj Veľká Británia, ktorej ekonomiku podporila predovšetkým súkromná spotreba a vývoj na reálnom trhu. Po poklese zaznamenanom v roku 2013 ekonomika eurozóny rástla, jej tempo rastu však zaostalo za väčšinou vyspelých krajín. Aprílové zvýšenie daní zo spotreby viedlo k prepadu súkromnej spotreby v Japonsku a prispelo tak k celkovej stagnácii ekonomiky v roku 2014. V rámci rozvíjajúcich sa krajín sa spomalil rast ekonomickej aktivity v Číne, napriek tomu si udržala solídne tempo rastu. Čínsku ekonomiku tlmił oslabený realitný trh, ale následne prijaté stimulačné opatrenia spolu s oživením exportu pomohli priblížiť sa k oficiálному cielu. Globálnu ekonomickú aktivitu utlmoilo aj Rusko, ktorého rast sa výrazne znížil v dôsledku pretrvávajúceho konfliktu s Ukrajinou a obmedzenej obchodnej výmeny. Uvedené geopolitické napätie mohlo do určitej miery ovplyvniť aj tempo rastu globálneho zahraničného obchodu, ktorý sa v roku 2014 znížil na 3,1 % z 3,4 % zaznamenaných v roku 2013.

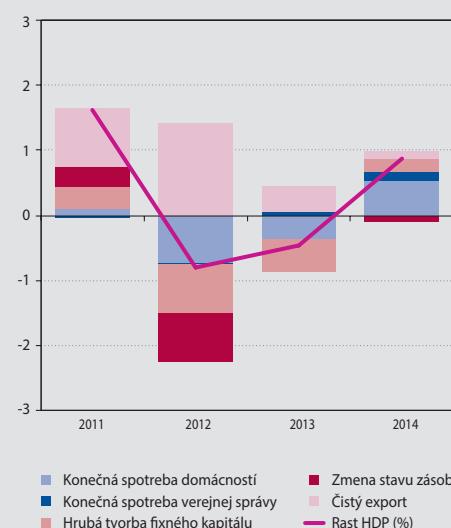
Vo vyspelých ekonomikách sa priemerná miera inflácie v roku 2014 udržala na úrovni predchádzajúceho roka (1,4 %), v druhej polovici roka sa však cenový rast spomaľoval. V rozvíjajúcich sa ekonomikách sa priemerná miera inflácie znížila o 0,5 percentuálneho bodu na 5,4 %. Spotre-

biteľské ceny v roku 2014, predovšetkým ceny energií, výrazne ovplyvnili cena ropy. V prvej polovici roka sa držala na relatívne vysokej úrovni v dôsledku ohrozenia tăžby v Iraku a Líby, ako aj obáv z nárastu geopolitických rizík na Ukrajine. V druhom polroku však cena ropy začala prudko klesať v reakcii na rastúce zásoby ropy. Dynamicky sa zvyšujúca tăžba (hlavne v USA), spomalenie dopytu v Číne, ako aj neochota členských krajín OPEC znížiť produkciu ropy s cieľom udržať si trhové podiely, znížili cenu ropy ku koncu roka takmer o polovicu. Rovnako ceny neenergetických komodít zaznamenali v roku 2014 klesajúci trend, pričom ceny kovov sa znižovali kvôli previsu ponuky nad dopytom, ako aj kvôli spomaľujúcemu sa ekonomickému rastu Číny. Klesali aj ceny agrokomodít v dôsledku príaznivej úrody a zvyšujúcej sa produkcie.

1.1.2 HOSPODÁRSKY VÝVOJ V EUROZÓNE

V roku 2014 hospodárstvo eurozóny zaznamenalo po dvoch rokoch poklesu rast 0,9 % (v roku 2013 pokles 0,5 %). Positívne k tomuto vývoju prispela v najväčšej miere súkromná spotreba, v menšej miere aj spotreba vlády a investície, ktorým prospelo akomodatívne nastavenie menovej politiky s dopadom na uvoľnenie úverových

Graf 1 Príspevky k medziročnému rastu HDP (p. b.)

Zdroj: Eurostat.

podmienok. Rast exportov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zrýchlił, bol však takmer v plnej miere kompenzovaný rastom importov. Čistý export tak mal len mierny príspevok k ekonomickému rastu. Ekonomicke oživenie bolo aj naďalej krehké, ovplyvnené napäťou geopolitickou situáciou. Posilnenie hospodárstva sa prejavilo na trhu práce, keď miera nezamestnanosti postupne v priebehu roka klesala (z 11,9 % v decembri 2013 na 11,3 % v decembri 2014), avšak naďalej zotrvaala na vysokých úrovniach. Pretrvávajúca potreba úprav bilancí verejného sektora, ako aj potreba fiškálnej konsolidácie v niektorých krajinách eurozóny, ovplyvnili vývoj konečnej spotreby verejnej správy.

V roku 2014 celková priemerná inflácia meraná HICP dosiahla 0,4 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa spomalila o 1 percentuálny bod. V priebehu celého roka sa rast cien zmierňoval a v decembri zaznamenal pokles do záporných hodnôt. V porovnaní s decembrom 2013 (0,8 %) sa dynamika rastu HICP v decembri 2014 spomalila (-0,2 %). Jadrová inflácia (inflácia meraná HICP bez energií a nespracovaných potravín) zaznamenala v priebehu roka tiež spomalenie rastu. Jej priemerná úroveň v roku 2014 dosiahla 0,9 % (v roku 2013 dosiahla 1,3 %). Úroveň celkovej inflácie v priebehu celého roka ovplyvňovali ceny energetických a potravinových komodít. To sa premietlo do výrazného prehľ-

benia poklesu cien energií a spomalenia dynamiky cien potravín. Mierne sa spomalil aj rast cien priemyselných tovarov bez energií. Ceny služieb zaznamenali stabilnejší vývoj, avšak taktiež na nízkych úrovniach. Spotrebiteľský dopyt bol naďalej relatívne nízky a v prostredí vysokej konkurencie prispieval k utlmenému cenovému vývoju.

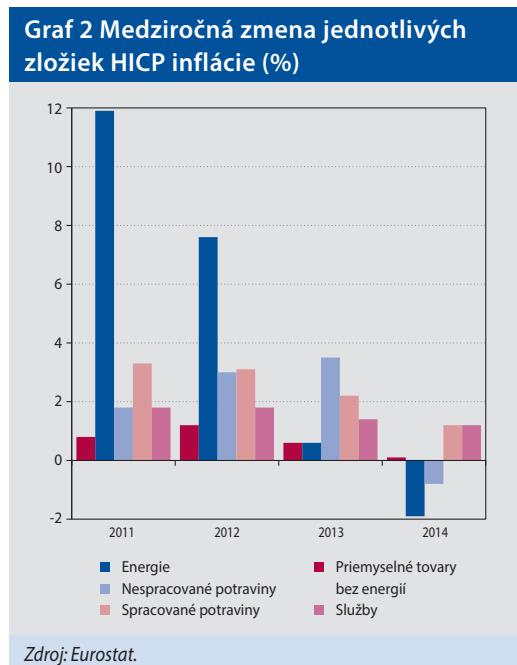
Výmenný kurz eura voči americkému doláru zaznamenal v priebehu roka 2014 oslabenie. Po období apreciácie od mája 2014 deprecioval, pričom v posledných dvoch mesiacoch roka bol tento trend volatilnejší. Odrážal rozdielne cyklické pozície a nastavenia menových politík eurozóny a USA, ako aj spomaľujúce sa výhlady rastu a inflácie v eurozóne. V porovnaní s koncom roka 2013 sa v závere roka 2014 kurz eura oproti americkému doláru znehodnotil o 12 %.

Rada guvernérów ECB reagovala na aktuálny vývoj a v priebehu roka 2014 upravila kľúčové úrokové sadzby dvakrát. V priebehu roka tiež schválila ďalšie opatrenia menovej politiky zamerané na podporu fungovania transmisného mechanizmu akomodatívnej menovej politiky a podporu poskytovania úverov reálnej ekonómike v rámci plnenia svojho mandátu udržiavania cenovej stability.

1.2 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ SR

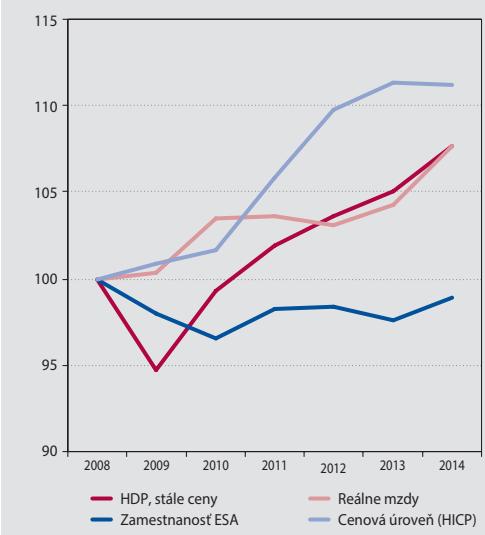
V roku 2014 sa tempo rastu slovenskej ekonomiky zrýchliло. Podľa údajov ŠÚ SR hrubý domáci produkt medziročne vzrástol o 2,4 % v stálych cenách v porovnaní s rastom 1,4 % v roku 2013. Hlavným zdrojom rastu bol predovšetkým domáci dopyt, v rámci ktorého najrýchlejšie rástli investície, ktoré predstihli aj rast spotrebého dopytu. Dynamika zahraničného dopytu sa v porovnaní s rokom 2013 spomalila. Z produkčného hľadiska k rastu HDP prispel najmä rast pridanej hodnoty vo verejnej správe, obchode a priemysle.

V roku 2014 saldo bežného účtu platobnej bilancie dosiahlo prebytok 0,1 %, čo bola výrazne nižšia úroveň oproti roku 2013 (1,4 %). V rámci štruktúry bežného účtu k menej priaznivému výsledku prispel najmä zhoršený vývoj bilancie výnosov, ako aj nižší prebytok bilancie služieb. Mierne medziročné zlepšenie zaznamenalo sal-

Graf 3 Porovnanie hlavných ekonomických ukazovateľov s predkrízovou úrovňou (index, rok 2008 = 100)

Zdroj: ŠÚ SR.

Poznámka: Reálne mzdy deflované indexom CPI.

do bilancie bežných transferov, saldo obchodnej bilancie sa nezmenilo.

Rýchlejší rast ekonomiky v roku 2014 priniesol príaznivé účinky i na trh práce. Vzrástol počet zamestnaných osôb, klesla miera nezamestnanosti. Zamestnanosť zaznamenávala rast v každom štvrtroku, pričom rast sa v priebehu roku zvyšoval. Recipročne nezamestnanosť v priebehu roku stabilne klesala, pričom najväčší pokles v miere nezamestnanosti bol zaznamenaný na konci roku. Počet odpracovaných hodín tiež vzrástol, čo odrážalo rastúci dopyt po práci. Po dvoch rokoch sa tak trend poklesu odpracovaných hodín zvrátil. Nominálne mzdy pridali medziročne na dynamike, tá bola najvyššia za posledných šest rokov. Ešte rýchlejším tempom rástli mzdy reálne, keďže v ekonomike v roku 2014 absentovala inflácia. Rast produktivity práce sa v nominálnom i reálnom vyjadrení medziročne spomalil. Rast priemernej mzdy bol rýchlejší ako rast nominálnej produktivity práce po prvýkrát po roku 2009. Relatívne rýchly rast miezd vyústil do rastu jednotkových nákladov práce.

V priemere za rok 2014 spotrebiteľské ceny poklesli o -0,1 %. Za značne výrazným spomalením medziročného rastu cenovej hladiny bol vývoj všetkých zložiek inflácie.

1.2.1 VÝVOJ CIEN

SPOTREBITEĽSKÉ CENY

Inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP).

V priemere inflácia spomalila z 1,5 % v roku 2013 na rekordne nízkych -0,1 % v roku 2014. K spomaleniu dynamiky prispeli najmä nižšia dynamika cien nespracovaných potravín. Spomalenie medziročného rastu zaznamenali aj ceny služieb, priemyselných tovarov bez energií a spracovaných potravín. V porovnaní s predchádzajúcim rokom rýchlejšie klesli aj ceny energií. Na spomalenie priemernej dynamiky cenovej hladiny v roku 2014 vplývali najmä externé faktory (pokles cien ropy, nízke ceny poľnohospodárskych komodít) a administratívne zásahy (úpravy cestovného v rámci železničnej dopravy, vplyv zrušenia bankového poplatku v polovici roka 2013).

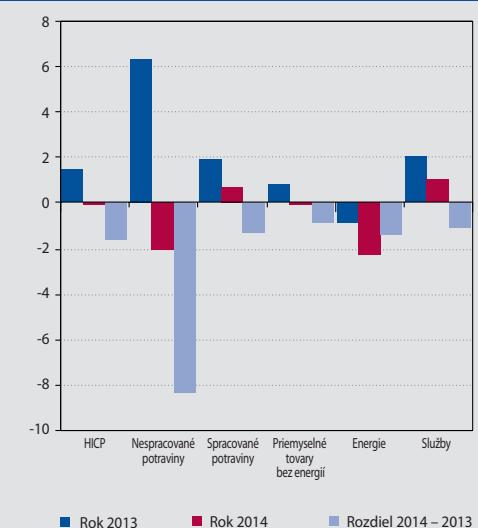
Pokles cien elektrickej energie na medzinárodných trhoch sa premietol do výraznejšieho poklesu cien elektrickej energie pre domácnosti. Pokles cien elektrickej energie z 0,4 % v decembri 2013 na 0,0 % v januári 2014 veľkou mierou prispel k spomaleniu dynamiky HICP. V druhej polovici roka pod vplyvom výrazne klesajúcich cien ropy začala spomaľovať aj dynamika cien pohonných látok.

V dôsledku dobrej úrody druhý rok po sebe sa vytvoril priestor na pokles cien potravín. Od apríla 2014 až do konca roka ceny potravín medziročne klesali, pričom ich medziročný pokles dosiahol maximum v 3. štvrtroku. Bázický efekt výrazného poklesu cien koncom roka 2013 len čiastočne zmiernil tempo medziročného poklesu cien potravín koncom roka 2014.

Ceny priemyselných tovarov bez energií – v prostredí nízkej dynamiky importných cien, aj napriek postupnému oživovaniu spotrebiteľského dopytu domácností podporeného rastom reálnej mzdy – v priemere stagnovali v porovnaní s ich rastom v predchádzajúcim roku (0,8 %). V priebehu roka však ich dynamika postupne akcelerovala z -0,4 % v januári na 0,4 % v decembri 2014. K spomaleniu priemernej dynamiky priemyselných tovarov bez energií prispelo spomalenie medziročného rastu cien tovarov krátkodobej spotreby (farmaceutické

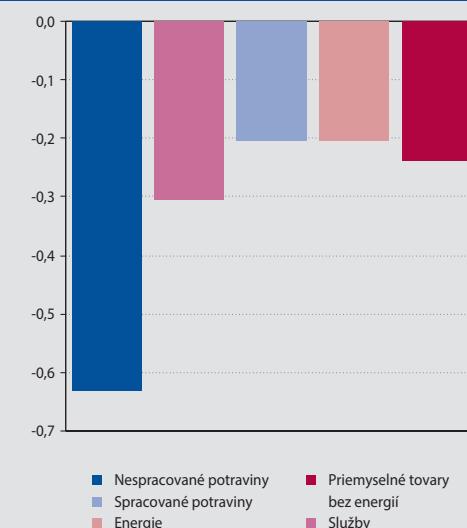

**Graf 4 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie
(priemerná ročná dynamika v %)**

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 5 Príspevky zložiek inflácie k celkovému spomaleniu dynamiky medzi 2013 – 2014 (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

produkty, tovary pre pravidelnú údržbu a opravy obydlia), strednodobej spotreby (vybavenie pre šport, rekreáciu, hračky, obrazové a zvukové nosiče, knihy), ako aj zrýchlenie poklesu cien tovarov dlhodobej spotreby (zariadenia na príjem a reprodukciu zvuku, zariadenia na spracovanie údajov, motorové vozidlá). V cenovom vývoji priemyselných tovarov mohol pokračovať vplyv štrukturálnych zmien (znižovanie jednotkových nákladov produkcie tovarov, technologický pokrok, vplyv dynamického rozvoja internetového predaja ústiaci do jednoduchšej cezhraničnej porovnatelinosti cien, ako aj dostupnosti tovarov pre spotrebiteľa).

Priemerný medziročný rast cien služieb v roku 2014 sa v porovnaní s rokom 2013 spomalil. Na nízku dynamiku v rokoch 2013 a 2014 významne pôsobili administratívne zásahy. V druhej polovici roka 2013 sa zrušil bankový poplatok za vedenie hypoteckého účtu. Uvedené zrušenie poplatku sa prenieslo aj do nízkej priemernej dynamiky v roku 2014. Nemenej významný vplyv malo zrušenie cestovného v rámci cien železničnej dopravy pre študentov a dôchodcov koncom roka 2014. K spomaleniu medziročného rastu cien prispeli napriek zrýchleniu reálneho disponibilného príjmu a konečnej spotreby domácností v roku 2014 aj ceny neadministratívnych služieb.

1.2.2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

Podľa údajov ŠÚ SR hrubý domáci produkt v roku 2014 vzrástol medziročne o 2,4 % v stálych cenách (v roku 2013 rast o 1,4 %). Ekonomický rast sa zrýchliл v dôsledku oživenia domáceho dopytu. Nominálny vytvorený objem HDP dosiahol 75,2 mld. €. Nominálny rast ekonomiky (2,2 %) bol nižší ako reálny (2,4 %) z dôvodu poklesu

Graf 6 Vývoj reálneho HDP (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Tabuľka 1 Tvorba HDP (index, ROMR = 100, s. c.)

	2013	2014				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
HDP	101,4	102,3	102,6	102,4	102,4	102,4
Hrubá produkcia	99,4	105,2	102,1	100,6	99,1	101,7
Medzispotreba	98,4	107,3	101,9	99,2	97,4	101,3
Pridaná hodnota	101,1	102,0	102,3	102,5	102,0	102,2
Čisté dane z produktov ¹⁾	105,4	105,9	105,4	101,1	106,9	104,8

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebna daň, daň z dovozu ménus subvencie.

všeobecnej cenovej úrovne v ekonomike, vyjadrenej deflátorom HDP. Deflátor HDP vplyvom poklesu spotrebiteľských, výrobných, dovozných aj vývozných cien sa znížil o 0,2 % medziročne (v roku 2013 vzrástol o 0,5 %).

PONUKOVÁ STRÁNKA HDP

Tvorbu HDP ovplyvnilo zrýchlenie medziročného rastu reálnej pridanej hodnoty na 2,2 % (z 1,1 % v roku 2013). Z hľadiska jednotlivých odvetví bol rast HDP ovplyvnený najmä rastom pridanej hodnoty vo verejnej správe, obchode a priemysle. Naopak, pokles pridanej hodnoty bol zaznamenaný v stavebnictve (už druhý rok po sebe) a poľnohospodárstve.

DOPYTOVÁ STRÁNKA HDP

Po dvoch rokoch poklesu sa zvýšil domáci dopyt (o 3,4 %), k čomu prispeli aj klesajúce ceny ropy, ktoré zvýšili disponibilné príjmy domácností a ziskosť firiem. Naopak, tlmiaco pôsobil čistý export pri výšom raste dovozu (5 %) ako vývozu tovarov a služieb (4,6 % medziročne). Výšší rast

dovozu (aj v porovnaní s minulým rokom) bol podmienený dynamizáciou oboch zložiek domáceho dopytu.

V rámci domáceho dopytu rástli všetky jeho zložky, najrýchlejšie fixné investície, pričom sa investovalo naprieč celým spektrom odvetví. Po dlhodobom odkladaní investičných projektov išlo pravdepodobne už o vynútené investície. Priestor na investície koncom roka pomohli vytvoriť aj klesajúce ceny ropy, vďaka čomu klesali náklady firiem na energie a medzispotrebu. Okrem investičného dopytu prispel k ekonomickejmu rastu aj spotrebny dopyt. Zdroje na rast súkromnej spotreby vytvoril disponibilný dôchodok domácností, ktorý rástol vďaka zlepšenej situácii na trhu práce a poklesu inflácie. Pokles inflácie, vyvolaný najmä nižšími cenami v segmente energií a potravín, umožnil domácnostiam zvýšiť spotrebne výdavky na iné než nevyhnutné tovary a služby. Dvojnásobne rýchlejším tempom v porovnaní so súkromnou spotrebou rástla vládna spotreba, k čomu prispeli najmä odmeny zamestnancom.

Tabuľka 2 Vývoj HDP podľa použitia (index, ROMR = 100, s. c.)

	2013	2014				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
HDP	101,4	102,3	102,6	102,4	102,4	102,4
Konečná spotreba	100,0	103,3	103,1	102,0	102,6	102,7
Konečná spotreba domácností a neziskových inštitúcií	99,3	102,8	102,3	101,6	102,2	102,2
Konečná spotreba verejnej správy	102,4	104,7	105,6	103,3	104,0	104,4
Tvorba hrubého fixného kapitálu	97,3	102,1	105,3	107,7	106,8	105,7
Vývoz výrobkov a služieb	105,2	112,4	104,9	101,6	100,3	104,6
Dovoz výrobkov a služieb	103,8	112,9	106,7	101,7	99,8	105,0

Zdroj: ŠÚ SR.

Export, flexibilne reagujúci na vývoj dopytu našich zahraničných partnerov, po výraznom raste začiatkom roka postupne svoje tempo spomaľoval a za celý rok 2014 dosiahol medziročný rast 4,6 %. Medzi príčiny spomaľovania exportnej výkonnosti možno zaradiť prirazdenie rozvíjajúcich sa ázijských ekonomík, rusko-ukrajinský konflikt a spomalenie exportov aj na susedné trhy.

Exportná výkonnosť aj dovozná náročnosť, merané podielom nominálnych objemov na HDP, v roku 2014 medziročne poklesli, najmä z dôvodu výraznejšieho zníženia exportných a importných cien. Exportná výkonnosť poklesla o 1 percentuálny bod na približne 92 % a dovozná náročnosť o 0,7 percentuálneho bodu na 88 %. Otvorenosť slovenskej ekonomiky, meraná podielom nominálneho vývozu a dovozu výrobkov a služieb na HDP poklesla o 1,7 percentuálneho bodu na necelých 180 %.

1.2.3 TRH PRÁCE

Situácia na trhu práce sa v priebehu roka 2014 zlepšovala, pričom najpriaznivejšie výsledky sa preukázali najmä v druhej polovici roka. Súviseľo to najmä so zotavujúcim sa hospodárstvom a zmenenou štruktúrou jeho rastu. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov, keď k rastu ekonomiky prispieval dominantne export, v roku 2014 neboli jeho príspevok významný a hlavnú úlohu zohralo oživenie domáceho dopytu. Z oživenia domáceho dopytu ľahko širšie spektrum odvetví, nielen exportne orientované. Vzrástla priemerná nominálna mzda, jej rast ale nie je možné pripísati agregovanému previsu dopytu po pracovnej sile

nad ponukou, kedže úroveň nezamestnanosti zostáva i naďalej vysoká. Niektoré odvetvia však s nedostatom pracovnej sily konfrontované boli.

ZAMESTNANOSŤ

Zamestnanosť v metodike ESA 2010 medziročne vzrástla o 1,4 % (v roku 2013 poklesla o 0,8 %), pričom v žiadnom štvrtroku nezaznamenala pokles a každým štvrtrokom sa zároveň zrýchlovala. Ročné maximum dosiahla vo 4. štvrtroku. Kvartálny rast presahujúci 2 % bol od roku 2008 naznamenaný iba jediný raz (2. štvrtrok 2011). Počet odpracovaných hodín medziročne vzrástol o 0,9 %. Od roku 2008 ide opäť iba o druhý rok, keď nebol rast odpracovaných hodín záporný (rok 2011). Z hľadiska odvetvového členenia k rastu zamestnanosti prispel najmä rast zamestnanosti v službách a obchode, priemysle, velkoobchode a maloobchode a verejnej správe. Prepad zamestnanosti zaznamenalo stavebnictvo, ten bol však najmiernejší od roku 2011. Po troch rokoch poklesu vzrástla zamestnanosť vo verejnom sektore¹, keď rast dosiahol 1,8 %. V ústrednej správe a obrane zamestnanosť vzrástla o 1,4 %, vo vzdelávaní o 0,7 % a v zdravotníctve o 3,6 %. Na základe metodiky výberového zisťovania pracovných síl došlo v roku 2014 k poklesu počtu osôb pracujúcich v zahraničí o 1,8 % (o 2,4 tisíc osôb), čo predstavovalo obrat trendu, ktorý bol zaznamenaný od roku 2012.

NEZAMESTNANOSŤ

Podľa výberového zisťovania pracovných síl, počet nezamestnaných v roku 2014 poklesol o 7,1 %, v dôsledku čoho miera nezamestnanos-

Tabuľka 3 Vývoj ukazovateľov trhu práce

	2013	2014				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Nominálna mzda (index)	102,4	104,1	104,8	104,2	103,5	104,1
Reálna mzda (index)	101,0	104,2	104,9	104,3	103,5	104,2
Kompenzácie na zamestnanca nominálne ESA 2010 (index)	102,6	103,0	104,9	103,0	102,5	103,4
Produktivita práce z HDP (index, b. c.)	102,8	101,1	100,5	100,8	100,6	100,8
Produktivita práce z HDP (index, s. c.)	102,2	101,6	101,1	100,9	100,3	101,0
Zamestnanosť podľa ESA 2010 (index)	99,2	100,6	101,4	101,4	102,1	101,4
Miera nezamestnanosti podľa VZPS ¹⁾ (%)	14,2	14,1	13,2	12,9	12,6	13,2
Jednotkové náklady práce nominálne (ULC) ²⁾	100,3	101,3	103,7	102,1	102,2	102,3

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1) Výberové zisťovanie pracovných síl.

2) Podiel rastu kompenzácií na zamestnanca v bežných cenách a rastu produktivity práce ESA 2010 v stálych cenách.

1 Zahŕňa i odvetvia zdravotníctva a vzdelávania.

ti poklesla medziročne o 1 percentuálny bod na 13,2 %. Podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny dosiahla miera nezamestnanosti v roku 2014 v priemere 12,8 % a v porovnaní s rokom 2013 poklesla o 1,3 percentuálneho bodu.

MZDY A PRODUKTIVITA PRÁCE

Priemerná mesačná nominálna mzda v roku 2014 vzrástla na 858 €, pričom jej medziročná dynamika sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila a dosiahla 4,1 %. Najvyšší rast nominálnej mzdy v roku 2014 zaznamenali odvetvia financií a poistovníctva (7,9 %), administratívny (7,2 %), tăžby a dobývania (6,3 %) a priemyslu (5,7 %). Naopak, prepad priemernej nominálnej mzdy zaznamenali odvetvia ostatných služieb (-2,6 %), stavebníctva (-1,2 %) a dodávky vody (-1,0 %). Pretože celková cenová hladina medziročne poklesla, rast reálnych miezd predstihol rast nominálnych miezd. Medziročná dynamika produktivity práce (HDP na zamestnaného) v roku 2014 vzrástla, avšak rast nedosiahol hodnotu rastu z roku 2013. Dynamika rastu reálnej produktivity práce zaostala za rastom reálnej mzdy. Táto situácia môže prispieť k oživeniu cien, avšak, ak by pretrvala dlhodobejšie a preliaala by sa do exportne orientovaných odvetví, môže ohrozíť konkurencieschopnosť ekonomiky. Predstih rastu reálnej mzdy pred rastom reálnej produktivity práce sa prejavil vo zvýšenej dynamike jednotkových nákladov práce, ktoré medziročne vzrástli o 2,3 %. Najviac vzrástli v polnohospodárstve, veľkoobchode a maloobchode, v odvetví zábavy a oddychu a v odvetví informačných a telekomunikačných technológií.

1.2.4 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR vytvorili nefinančné a finančné korporácie v roku 2014 zisk v objeme 10 239,6 mil. €, čo bolo o 0,7 % menej v porovnaní s minulým rokom (v roku 2013 medziročný pokles o 0,5 %). Na negatívnom vývoji ziskovosti v ekonomike sa podieľali finančné korporácie, ktorých zisk medziročne klesol o 7 %.

Nefinančné korporácie vytvorili v roku 2014 zisk v objeme 8 488,8 mil. € (absolútne medziročný rast o 59,4 mil. €). Celkovú ziskovosť nefinančných korporácií najvýraznejšie ovplyvnil kladný hospodársky výsledok v priemyselnej výrobe, hlavne vo výrobe dopravných prostriedkov, výrobe kovov a v chemickej a farmaceutickej výrobe. Pozitívny príspevok mala aj oblasť vzdelávania, zdravotníctva, sociálnej práce a umenia, zábavy

a rekreácie. Medziročný prechod zo zisku do straty zaznamenalo odvetvie výroby koksu a rafinérskych produktov.

Tvorba zisku vo finančnom sektore sa mierne zvýšila a finančné korporácie (bez NBS) vytvorili v roku 2014 zisk v objeme 1 648,4 mil. € (rast o 256,6 mil. €). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa štruktúra zisku v rámci sektora zmenila. Vývoj zisku finančných korporácií súvisel predovšetkým s rastom objemu zisku v poisťovacích korporáciách. Zisk poisťovacích korporácií vzrástol o 51,1 % (v roku 2013 pokles o 16,9 %). Zisk bankových inštitúcií bez NBS vzrástol v roku 2014 o 1,1 % (v roku 2013 rast o 27,7 %). Ziskovosť báň bola pozitívne ovplyvnená priaznivým vývojom vo výnosoch z poplatkov, finančných operácií a nárastom úrokových príjmov. Na druhej strane sa nepriaznivo na zisku odrazilo zvýšenie čistej tvorby opravných položiek, tvorba rezerv, ako aj rast prevádzkových nákladov. Ostatní finanční sprostredkovatelia, medzi ktorých patria napr. leasingové spoločnosti, súkromné zdravotné poisťovne, burzy a dôchodkové správcovské spoločnosti, zaznamenali rast zisku o 18,5 % (v porovnaní s poklesom o 26,0 % v roku 2013).

1.2.5 PLATOBNÁ BILANCIA

BEŽNÝ ÚČET

V roku 2014 dosiahol bežný účet platobnej bilancie prebytok 0,1 mld. €, čo predstavovalo výrazne nižší prebytok ako v roku 2013. Hlavným

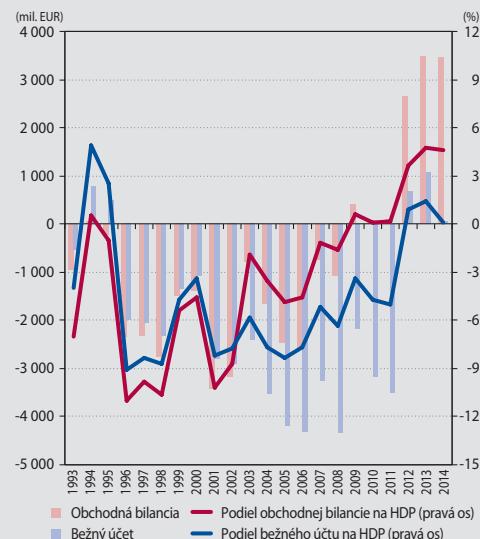
Tabuľka 4 Bežný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2013	Rok 2014
Obchodná bilancia	3,5	3,5
Vývoz	63,5	64,0
Dovoz	60,0	60,5
Bilancia služieb	0,3	0,0
Bilancia výnosov	-1,6	-2,6
z toho: Výnosy z investícií	-3,0	-4,1
z toho: Reinvestovaný zisk	-0,8	-0,9
Bežné transfery	-1,1	-0,8
Bežný účet spolu	1,1	0,1
Podiel bežného účtu na HDP v %	1,4	0,1

Zdroj: ŠÚ SR a NBS.

Graf 7 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 8 Vývoj exportu a exportných trhov Slovenska (medziročné zmeny v %, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR, ECB a výpočty NBS.

faktorom nižšieho prebytku bežného účtu bol zhoršený vývoj bilancie výnosov z investícii ako dôsledok vyššej výplaty dividend priamym zahraničným investorom. Podiel prebytku bežného účtu na HDP v bežných cenách sa tak medziročne znížil o 1,3 percentuálneho bodu, keď dosiahol 0,1 %.

Rast vývozu tovarov sa od začiatku roka postupne spomaľoval, pričom za celý rok 2014 len mierne prekročil úroveň predchádzajúceho roka. Z medziročného hľadiska bol slabší, ako bol dobyt našich zahraničných partnerov. Slovenskí exportéri s výnimkou prvého štvrtroka strácali trhové podiely na trhoch našich zahraničných partnerov.

Podobne ako v roku 2013 pokračoval iba mierny nárast vývozu automobilového priemyslu, pričom odvetvím s najvyšším rastom vývozu sa stal elektrotechnický priemysel. V dôsledku investičných odstávok, a teda obmedzenej výroby, sa obmedzil vývoz rafinérskych ropných produktov. Z teritoriálneho hľadiska sa znížil vývoz tovarov do krajín V3, z nich najmä do Českej republiky. Poklesol aj vývoz do Ruska, na Ukrajinu a na ázijské trhy. Uvedený pokles bol kompenzovaný rastom vývozu do krajín eurozóny.

Pomalší vývoz sa však prostredníctvom dovoznej náročnosti prejavil tiež vo výraznom spomalení dovozu. Rovnaká dynamika vývozu ako dovozu (0,7 %) vyúsnila do medziročne takmer nezmeneného salda obchodnej bilancie.

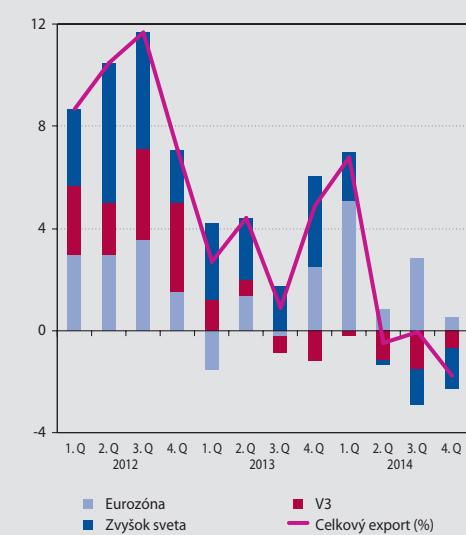
Graf 9 Príspevky vybraných tovarových skupín k medziročnej zmene exportu tovarov (p. b. b. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 10 Príspevky vybraných exportných trhov k medziročnej zmene exportu tovarov (p. b. b. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Tabuľka 5 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2013	Rok 2014
Kapitálový účet	1,0	0,6
Priame investície	0,8	0,5
SR v zahraničí	0,3	0,1
z toho: Majetková účasť v zahraničí	0,0	0,3
Reinvestovaný zisk	0,0	-0,1
V SR	0,5	0,4
z toho: Majetková účasť v SR	0,7	-0,1
Reinvestovaný zisk	0,7	1,0
Portfóliové investície a finančné deriváty	6,9	2,3
Ostatné dlhodobé investície	0,4	-0,4
Ostatné krátkodobé investície	-6,6	0,6
Kapitálový a finančný účet spolu	2,5	3,6

Zdroj: NBS.

Medziročne nižší prebytok bilancie služieb bol dôsledkom horšieho vývoja všetkých hlavných skupín služieb. Zatiaľ čo v prípade iných služieb spolu a dopravných služieb súvisel s poklesom príjmov, v prípade bilancie služieb cestovného ruchu bol dôsledkom rýchlejšieho rastu výdavkov ako príjmov. Zhoršenie salda bilancie výnosov v porovnaní s rokom 2013 bolo dôsledkom nárastu platieb dividend priamym zahraničným investorom a v menšej miere aj vyšších platieb úrokov. Saldo bilancie bežných transferov sa v porovnaní s rokom 2013 mierne zlepšilo. Hlavnou príčinou medziročného poklesu deficitu bol nárast príjmov z eurofondov pri súčasnem poklese platieb do rozpočtu EÚ.

KAPITÁLOVÝ A FINANČNÝ ÚČET PLATOBNEJ BILANCIE

V roku 2014 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 3,6 mld. €, čo oproti roku 2013 predstavovalo nárast prebytku o 1,1 mld. €.

Medziročne nižší prílev priamych investícií súvisel najmä s vývojom na strane aktív, kde sa zvýšili pohľadávky voči podnikom priamej investície. Na strane pasív bol mierny odlev zdrojov zo SR vo forme majetkovej účasti kompenzovaný nárastom zdrojov vo forme ostatného kapitálu vyplývajúceho z ekonomickej činnosti podnikateľských subjektov. Prílev v rámci portfóliových

investícií bol najmä dôsledkom získavania zdrojov prostredníctvom emisií štátnych a podnikových dlhopisov. V porovnaní s rokom 2013 sa však prílev zdrojov z dlhových cenných papierov v oboch sektورoch výrazne znížil. Výrazná medziročná zmena čistého odlevu na mierny prílev v bilancii ostatných investícií súvisela s vývojom krátkodobých finančných úverov v sektore NBS (repo obchody).

ZAHRAÑIČNÁ ZADLŽENOSŤ SR

Z vývoja platobnej bilancie vyplýva medziročný nárast zahraničného dlhu o 6,5 mld. €, resp. medziročný pokles o 1,9 mld. USD na 66,2 mld. €, resp. na 80,4 mld. USD. Výraznejší nárast zahraničných pasív v porovnaní s východiskom roka 2014 bol zaznamenaný pri dlhodobom zahraničnom dlhu vlády a NBS o 4,0 mld. € z dôvodu vyššieho záujmu o dlhopisy a zmenky. Podiel celkovej hrubej zahraničnej zadlženosťi SR k vytvorenému HDP v bežných cenách dosiahol k 31. decembru 2014 podľa predbežných údajov 88,1 %, čo oproti roku 2013 (82,7 %) predstavuje nárast o 5,4 percentuálneho bodu. Podiel celkového krátkodobého zahraničného dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR ku koncu decembra 2014 bol 30,1 %, čo predstavovalo medziročný pokles o 0,2 percentuálneho bodu. Zadlženosť na obyvateľa dosiahla koncom roka 2014 výšku 12 262 €, čo

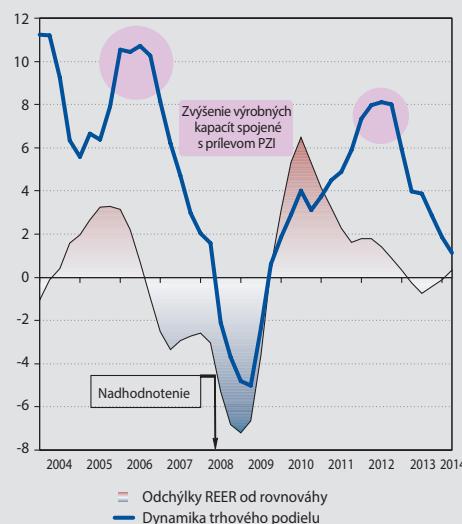
v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast o 1 211 €.

NOMINÁLNY A REÁLNY EFEKTÍVNY VÝMENNÝ KURZ²

Index nominálneho efektívneho výmenného kurzu (NEER) sa v priemere za rok 2014 zhodnotil medziročne o 1,2 %, rovnako ako v predchádzajúcom roku. Najväčšou mierou prispela k posilneniu NEER apreciácia oproti českej korune vo výške 0,8 percentuálneho bodu, nakoľko ČNB využívala oslabenie kurzu blízko k úrovni 27 CZK/EUR ako ďalší nástroj na uvoľnenie menových podmienok. K zhodnoteniu NEER prispelo vo výške 0,6 percentuálneho bodu aj oslabenie ruského rubľa súvisiace s konfliktom vo východnej časti Ukrajiny. Apreciáciu NEER najviac tlmiло oslabenie oproti juhokorejskému wonu s príspevkom -0,3 percentuálneho bodu a libre šterlingov s príspevkom -0,2 percentuálneho bodu.

Index reálneho efektívneho výmenného kurzu (REER) na báze cien priemyselnej výroby sa aj napriek posilneniu NEER znehodnotil o 0,1 %, na rozdiel od posilnenia o 1,1 % v roku 2013. Príčinou bol záporný inflačný diferenciál oproti najvýznamnejším obchodným partnerom Slovenska. Najvýraznejší záporný inflačný diferenciál zaznamenalo Slovensko oproti Ruskej federácii (-7,3 percentuálneho bodu), Českej republike (-2,8 percentuálneho bodu), Spojeným štátom (-2,6 percentuálneho bodu) a Maďarsku (-2,3 percentuálneho bodu). Po zohľadnení váh jednotlivých obchodných partnerov najviac vplýval na depreciačiu REER záporný inflačný diferenciál oproti Českej republike a Nemecku s príspevkami zhodne po -0,4 percentuálneho bodu, ako aj Ruskej federácii s príspevkom -0,3 percentuálneho bodu.

Graf 11 Medziročné zmeny odchýlok REER (na báze indexu cien priemyselnej výroby) od rovnováhy a medziročný rast trhového podielu (centrované klzavé priemery za 5 kvartálov, p. b. a %)

tuálneho bodu. Cenová konkurencieschopnosť domácich firiem mohla byť v roku 2014 nadáľe podporovaná uvoľneným REER, nakoľko rýchlejší rovnovážny rast produktivity práce v porovnaní so zahraničím vytváral priestor pre udržateľné mierne zhodnocovanie reálneho kurzu. Trend narastajúceho uvoľňovania REER pozorovaný v predchádzajúcich rokoch sa však zastavil, podobne ako trend zlepšujúceho sa salda zahraničného obchodu SR. Takýto vývoj mohol byť jednou z príčin poklesu dynamiky podielu exportu Slovenska na svetovom obchode.

2 MENOVÁ POLITIKA EUROSYSTÉMU

2.1 OPERÁCIE MENOVEJ POLITIKY

Európska centrálna banka prostredníctvom národných centrálnych bank implementuje menovú politiku pomocou viacerých štandardných nástrojov menovej politiky – operácií na voľnom trhu, automatických operácií a povinných minimálnych rezerv. Operácie na voľnom trhu tvoria

hlavné refinančné operácie (MRO), dlhodobejšie refinančné operácie (LTRO), dolaďovacie operácie (FTO) a štrukturálne operácie. Automatické operácie zahŕňajú jednodňové sterilizačné operácie (DF) a jednodňové refinančné operácie (MLF).

Počas roka sa prehľbovala divergencia medzi menovými politikami významných svetových

2 Metodika výpočtu efektívneho výmenného kurzu je zverejnená na webovej stránke NBS: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Statistika/VybMakroUkaz/EER/NEER_REER_Metodika.pdf

centrálnych báň. Zatiaľ čo Federálny rezervný systém USA ukončil kvantitatívne uvoľňovanie a indikoval blížiace sa sprísňovanie menovej politiky, ECB v súvislosti s klesajúcimi cenami a ne-naplnenými výsledkami podpory ekonomickeho rastu avizovala zámer ďalšieho uvoľňovania menovej politiky.

ECB uskutočňovala operácie na voľnom trhu po-čas celého roka 2014 systémom plného pridelovania prostriedkov pri fixnej úrokovej sadzbe. Tento postup prolongovala na tak dlho, ako to bude potrebné, minimálne však do konca udržiavacieho obdobia pre povinné minimálne rezervy končiaceho sa v decembri 2016. Cieľom bolo, tak ako predchádzajúce roky, zabezpečiť stabilitu pre bankový sektor eurozóny, ktorý v prípade nevyhnutnej potreby získal požadované prostriedky prostredníctvom menovopolitických nástrojov ECB.

Júnové menovopolitické zasadnutie ECB prinieslo okrem zníženia klúčových úrokových sadzieb rad ďalších opatrení. ECB pozastavila výkon 7-dňovej dodačovacej sterilizačnej operácie, ktorou absorbovala prostriedky dodané prostredníctvom programu pre trhy s cennými papiermi (SMP – Securities Markets Programme). ECB na tomto zasadnutí tiež informovala o zámere realizovať nákupné programy. Okrem toho rozhodla ukončiť špeciálnu refinančnú operáciu so splatnosťou kryjúcou períodu plnenia povinných minimálnych rezerv (MP STRO).

ECB v rámci plnenia svojho mandátu, ktorým je udržiavať cenovú stabilitu, oznámila opatrenia na zlepšenie fungovania transmisného mechanizmu menovej politiky prostredníctvom podpory poskytovania úverov reálnej ekonomike. ECB na júnovom zasadnutí rozhodla o začatí série cielených dlhodobejších refinančných operácií (targeted LTRO – TLTRO) určených na podporu poskytovania bankových úverov nefinančnému súkromnému sektoru eurozóny, okrem úverov poskytovaných domácnostiam na kúpu nehnuteľností na bývanie. Podstatou TLTRO bola príama väzba medzi získanými prostriedkami z týchto operácií a úverovou aktivitou báň voči ich konečným užívateľom, úverovým dlžníkom.

Zmluvné strany boli v rámci prvých dvoch TLTRO oprávnené čerpať úverové prostriedky

(počiatočný limit) vo výške maximálne 7 % celkového objemu ich úverových pohľadávok voči nefinančnému súkromnému sektoru eurozóny, okrem úverov poskytovaných domácnostiam na kúpu nehnuteľností na bývanie, k 30. aprílu 2014. ECB dodala bankovému sektoru v prvých dvoch TLTRO zrealizovaných v septembri a decembri 212 mld. €. V priebehu rokov 2015 a 2016 si budú môcť komerčné banky požičať dodatočné prostriedky v rámci série šiestich dodatočných TLTRO. Tieto dodatočné prostriedky môžu spolu dosiahnuť maximálne trojnásobok čistého objemu úverov poskytnutých nefinančnému súkromnému sektoru eurozóny, okrem úverov poskytovaných domácnostiam na kúpu nehnuteľností na bývanie, v čase od 30. apríla 2014 do príslušného referenčného dátumu refinančnej operácie. O tieto zdroje je možné sa uchádzať buď individuálne, alebo v rámci skupiny.

Úroková sadzba TLTRO operácií bola stanovená ako pevná, pričom platná bola tá úroková sadzba hlavných refinančných operácií, ktorá bola aktuálna v čase realizovania TLTRO, zvýšená o 10 bázických bodov. Tie komerčné banky, ktoré nebudú poskytovať úvery do reálnej ekonomiky, budú musieť požičať zdroje z TLTRO vrátiť v roku 2016, dva roky pred riadnou splatnosťou.

V rámci tretieho kola programu nákupu krytých cenných papierov ECB rozhodla od októbra uskutočňovať po dobu dvoch rokov nákupy širšieho portfólia cenných papierov denominovaných v eurách (CBPP3 – Covered Bond Purchase Programme) a od novembra nákupy cenných papierov v rámci programu nákupu cenných papierov zabezpečených aktívmi (ABSPP – Asset-backed Securities Purchase Programme). Na konci roka dosiahli nákupy v rámci týchto dvoch programov za eurozónu 31 mld. €, pričom sa uskutočňovali na primárnom aj sekundárnom trhu. Program ABSPP sa uskutočňoval prostredníctvom externých spoločností.

Cieľom nákupných programov a TLTRO bolo zlepšiť transmisný mechanizmus menovej politiky a uľahčiť prístup k čerpaniu úverov v eurozóne, pričom tieto opatrenia mali podľa ECB prispieť k nárastu bilancie Eurosystému k hodnotám zo

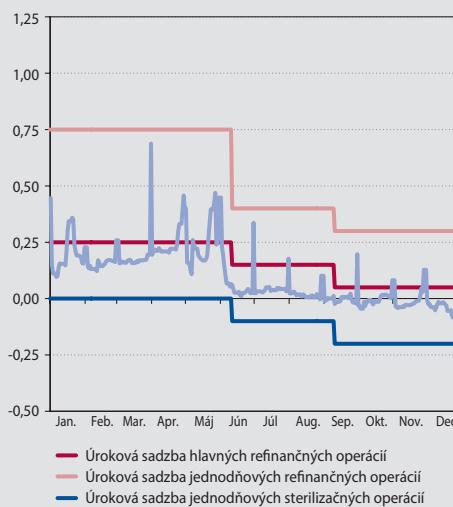
začiatku roka 2012 a navrátiť infláciu k úrovniam blízkym inflačnému cieľu ECB.

Banky, ktoré sa zúčastnili na dvoch 3-ročných LTRO zrealizovaných v rokoch 2011 a 2012, po-kračovali v postupnom predčasnom splácaní týchto zdrojov, pričom ku koncu roka splatili celkovo 79 % prostriedkov (celkový dopyt v oboch tendroch bol 1 bil. €). Riadna splatnosť operácií bola v prvom štvrtroku 2015.

Bankový sektor eurozóny minimalizoval svoju účasť v dolárovej refinančnej operácii vyhlásenej v roku 2008. ECB v spolupráci s Bank of England, Bank of Japan a Swiss National Bank rozhodla zrušiť dolárovú operáciu s 3-mesačnou splatnosťou. Rovnaká operácia so 7-dňovou splatnosťou sa vykonávala naďalej, pričom ECB indikovala pravidelné prehodnocovanie jej potreby.

ECB na situáciu v eurozóne spojenú s klesajúcimi cenami a slabým oživovaním ekonomík eurozóny reagovala v roku 2014 dvakrát znížením kľúčových úrokových sadzieb. O prvej zmene rozhodla na júnovom menovopolitickom zasadnutí, úrokovú sadzbu pre hlavné refinančné operácie znížila o 10 bázických bodov na 0,15 %, úrokovú sadzbu pre jednodňové refinančné operácie o 35 bázických bodov na 0,40 % a úrokovú sadzbu pre jednodňové

Graf 13 Vývoj kľúčových úrokových sadzieb ECB a úrokovej sadzby EONIA (% p. a.)

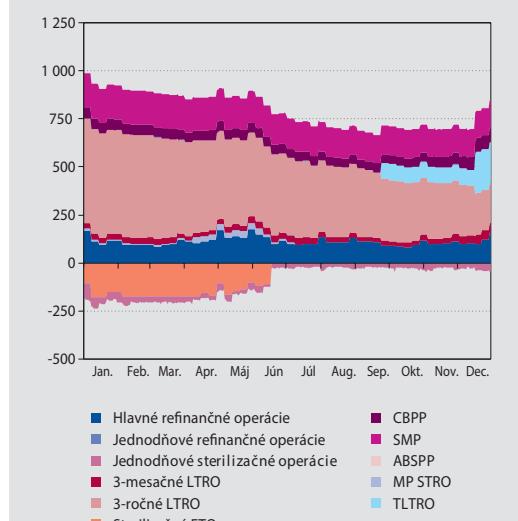

Zdroj: Bloomberg.

sterilizačné operácie o 10 bázických bodov na -0,10 %. ECB tak prvýkrát v histórii eurozóny rozhodla o úročení vkladov bank v ECB zápornou úrokovou sadzbou. Na septembrovom zasadnutí ECB opäť uvoľnila menovú politiku znížením úrokových sadzieb o 10 bázických bodov na 0,05 % v prípade hlavnej refinančnej operácie, na 0,30 % pre jednodňovú refinančnú operáciu a na -0,20 % pre jednodňovú sterilizačnú operáciu.

Úrokové sadzby na peňažnom nezabezpečenom trhu eurozóny reagovali na rozhodnutie o znížení kľúčových úrokových sadzieb poklesom. Jednodňová úroková sadzba EONIA v auguste prvýkrát v histórii eurozóny klesla do záporného pásma, kde sa prevažne nachádzala až do konca roka. Na konci roka klesla na rekordné minimum -0,085 %. V zápornom pásme sa nachádzali tiež jednotýždňová a dvojtýždňová úroková sadzba EURIBOR. Priemerná veľkosť obchodov pri jednodňovej splatnosti oproti predchádzajúcemu roku klesla.

Graf 12 Vývoj menovopolitických operácií Eurosysému v roku 2014 (mld. EUR)

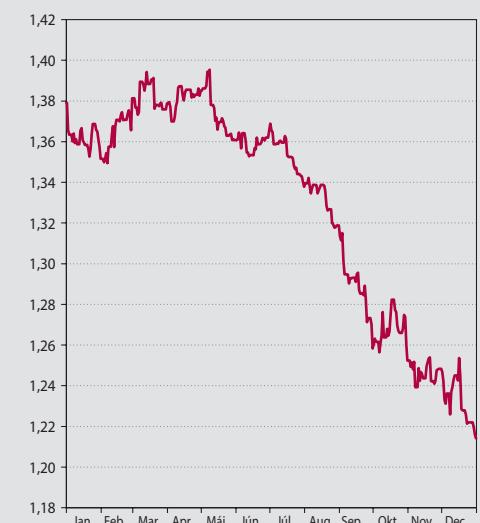
Zdroj: ECB.

2.2 VÝVOJ EURA

Na vývoj eura vplývali viaceré faktory v eurozóne, ako aj faktory vývoja globálnej ekonomiky a smerovanie menových politík významných svetových bank. Situáciu ovplyvňovali tak vývoj

Graf 14 Vývoj výmenného kurzu USD/EUR v roku 2014

Zdroj: Bloomberg.

ekonomiky eurozóny, ako aj ceny ropy a rusko-ukrajinské napätie. Opatrenia ECB zverejnené v priebehu roka, zníženie úrokovej sadzby jednodňovej sterilizačnej operácie do negatívneho pásma, deflačné tlaky v eurozóne, odhady spomaľovania ekonomickeho rastu eurozóny, očakávania o širšom kvantitatívnom uvoľňovaní v eurozóne, geopoliticke napätie spojené so situáciou na Ukrajine viedli k oslabovaniu kurzu eura voči americkému doláru. Prispeli k tomu tiež zlepšujúce sa výsledky na trhu práce v USA, odhady postupného zrýchľovania tempa rastu americkej ekonomiky a očakávané sprísnenie menovej politiky Fedu. Kurz eura oproti americkému doláru medziročne oslabil o 12 %, pričom klesol na 2,5-ročné minimum a rok uzatváral na 1,2141 USD/EUR.

3 VÝVOJ NA FINANČNOM TRHU

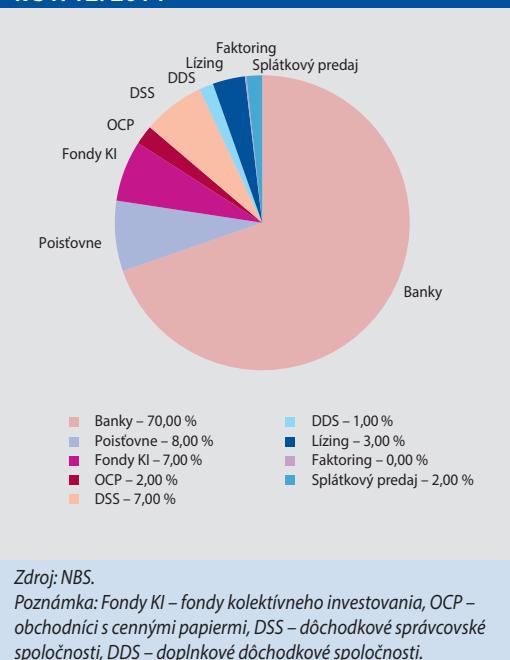
Pre stabilitu slovenského finančného sektora je dôležitý vývoj v externom prostredí. V priebehu roka 2014 zaznamenala ekonomika v eurozóne mierne zlepšenie, avšak s limitovaným vplyvom na riziká pre finančnú stabilitu. Situácia na trhu práce sa zlepšovala len mierne. Počas celého roka 2014 pretrával v eurozóne dezinflačný trend. Tým bolo podmienené rozhodnutie ECB o začatí programu kvantitatívneho uvoľňovania, ktoré by malo spolu s nízkou cenou ropy a oslabením výmenného kurzu eura pozitívne vplyvať na vývoj ekonomiky v nasledujúcim období. Významným rizikom nadáľ ostáva prostredie slabého ekonomickeho rastu a nízkej inflácie, ktoré komplikuje situáciu vysoko zadlžených krajín. Pretrvávajúci fenomén „search for yield“ je druhým významným rizikom, a to hlavne z pohľadu dopadu na globálny finančný systém v prípade nárastu rizikových prémii. Spúšťačom čoho môže byť vývoj na politickej scéne v jednotlivých členských krajinách, nárast geopolitickeho napäťa alebo aj vývoj základných úrokových sadzieb v USA. Pozitívom je stabilný a pomerne dynamický vývoj slovenskej ekonomiky v roku 2014, ktorého zotrvanie bude ale podmienené stabilitou v eurozóne.

Uvedené riziká nepriaznivého vývoja v externom prostredí môžu ovplyvniť finančnú stabilitu slovenského finančného sektora. Z tohto pohľadu je pozitívom nadáľ dobrá pozícia bankového sektora, ktorý je základným pilierom domáceho finančného sektora, z hľadiska jeho solventnosti, ziskovosti a dostupnosti zdrojov financovania. V týchto oblastiach vykazuje slovenský bankový sektor priaznivejšie výsledky ako väčšina bankových sektorov v EÚ. Zisk bankového sektora mierne prevýšil úroveň z roku 2013 a dosiahol 560 mil. €. Nepriaznivo na zisk vplýval výrazný pokles úrokových sadzieb, a to hlavne pri úveroch domácnostiam. Tento pokles bol však kompenzovaný rastom úverov a poklesom nákladovosti vkladov. Primeranost' vlastných zdrojov medziročne vzrástla len mierne, keď ku koncu roka dosiahla 17,3 %. Je však potrebné poznamenať, že stabilizáciu hodnoty ukazovateľa kapitálovéj primeranosti predchádzalo niekoľko rokov jej výrazného rastu, a to najmä v dôsledku nárastu podielu zisku vyplateného formou dividend.

V poskytovaní úverov domácimi bankami nadáľ pretrával rozdiel vo vývoji v sektore domácností a v sektore podnikov. Úverová aktivita v podni-

Graf 15 Podiel jednotlivých finančných sektorov na aktívach finančného sektora k 31. 12. 2014

Zdroj: NBS.

Poznámka: Fondy KI – fondy kolektívneho investovania, OCP – obchodníci s cennými papiermi, DSS – dôchodkové správcovské spoločnosti, DDS – doplnkové dôchodkové spoločnosti.

kovom sektore po dlhšom období zaznamenala zlepšenie, a to hlavne v druhej polovici roka. Celkový objem úverov v podnikovom sektore bol výrazným spôsobom ovplyvnený rastom úverov podnikom v štátom vlastníctve. Dôležitou bola ale postupne zlepšujúca sa situácia v úverovaní súkromných podnikov. Tento vývoj bol spojený s nárastom dopytu po úveroch, zatiaľ čo ponuková strana reflektovala stále neistú ekonomickú situáciu a zostala bez výraznejšej zmeny.

Objem úverov domácnostiam pokračoval vo výraznom raste s medziročnou dynamikou na úrovni 12 %. Rast bol ľahší úvermi na bývanie a spotrebiteľskými úvermi s medziročnou dynamikou 13,5 %, resp. 20 %. V porovnaní s krajinami EÚ patrí Slovensko medzi krajiny s najväčším rastom úverov domácnostiam. Hlavnou príčinou boli pravdepodobne klesajúce úrokové sadzby, ktoré boli aj dôvodom vysokej miery refinancovania. Úvery poskytnuté na splatenie starých úverov predstavovali približne 40 % z celkovej novej produkcie. Takýto vývoj rastu úverov je dôležitý aj z pohľadu rastúcej zadlženosťi domácností.

V rámci domáceho bankového sektora pokračovali hlavné trendy v portfóliu dlhových cenných

papierov aj počas roka 2014, keď pokračoval pokles objemu investícií do domácich aj zahraničných štátnych dlhopisov. Na druhej strane sa zvýšil objem investícií do dlhopisov emitovaných domácimi bankami a nefinančnými spoločnosťami. Z pohľadu emisie dlhových cenných papierov domácimi bankami dominovali nadálej hypotecké záložné listy, ktoré tvorili vyše 70 % všetkých emitovaných cenných papierov.

Riziko zhoršenia kvality úverového portfólia v dôsledku nepriaznivého vývoja domácej aj zahraničnej ekonomiky zostáva najvýznamnejším rizikom pre bankový sektor. Podiel zlyhaných úverov na celkovom portfóliu podnikových úverov sa počas roka držal na úrovni mierne presahujúcej 8 %, avšak ku koncu roka tento ukazovateľ narastol na 8,6 %. Podiel zlyhaných úverov v sektore domácností zaznamenal výkyvy v priebehu roka 2014 a v decembri dosiahol úroveň 4,3 %.

Zisk v sektore poisťovní zaznamenal medziročný nárast o 13,3 %, čo je v absolútnych číslach historicky druhý najlepší výsledok. Technické poisťné v životnom poistení mierne pokleslo. Dôvodom bol výrazný pokles v klasickom životnom poistení. V raste pokračovalo pripoistenie a unit-linked poistenie. Po dvoch rokoch poklesu zaznamenalo technické poisťné nárast v neživotnom poistení. Najvýznamnejším rizikom pre poisťný sektor zostáva prostredie nízkych úrokových sadzieb, a to aj napriek zníženiu technickej úroковej sadzby, keďže tá ovplyvnila len nové kontrakty. V tomto prostredí aktuálnym zostáva aj reinvestičné riziko, keď do roku 2020 maturuje približne tretina dlhopisového portfólia. Kreditné riziko ostáva bez významnejších zmien.

Posledný rok výlučne akumulačnej fázy starobného dôchodkového sporenia sa niesol v znamení stabilného vývoja. Rast celkového počtu sporiteľov sa premietol do ich zvýšeného počtu výlučne v dôchodkových fondoch zameraných na relatívne rizikovejšie investície (akciových a indexových). Tempo kumulácie majetku za celý sektor sa zrýchnilo. V akciových a zmiešaných dôchodkových fondoch sa ďalej zvyšovala expozícia voči akciovým trhom. Priemerné nominálne výkonné dôchodkových fondov patrili k najvyšším v histórii systému, čo v ešte väčšej miere platilo pre reálne zhodnotenie.

Rok 2014 sa v doplnkovom dôchodkovom spoření v porovnaní s predošlým rokom vyznačoval vyššou dynamikou nárastu počtu sporiteľov aj objemu spravovaných aktív. Zmeny v štruktúre portfólia podľa základných tried aktív neboli zásadnejšieho charakteru. Vo viacerých doplnkových dôchodkových fondoch sa zvýšil objem cudzomenových aktív a tieto investície dosahovali významné podiely. Priemerná medziročná nominálna výkonnosť doplnkových dôchodkových fondov dosiahla úroveň 3,6 %, teda viac ako dvojnásobok oproti roku 2013. Znižovanie poplatkov za správu majetku vo fondoch znamenalo tretinový pokles ziskovosti doplnkových dôchodkových fondov.

V sektore kolektívneho investovania pokračoval už tretí rok za sebou nepretržitý trend

nárastu spravovaného majetku. Väčšina prírastku za rok 2014 bola koncentrovaná v tuzemských podielových fondoch. Najväčší prílev prostriedkov zaznamenali zmiešané a po nich s malým odstupom dlhopisové podielové fondy. V percentuálnom vyjadrení sa najrýchlejšie čistá hodnota aktív (NAV) zvyšovala v podielových fondoch alternatívnych investícií. Po dlhšom období výrazných kladných čistých predajov vykázali v roku 2014 mierny odlev prostriedkov realitné podielové fondy. Aj ďalej smerovali do podielových fondov najmä voľné prostriedky zo sektora domácností. Vo všetkých kategóriách podielových fondov s výnimkou akciových sa podarilo docieliť vyššiu výkonnosť ako v roku 2013. Stúpajúci objem spravovaného majetku sa pozitívne podpísal pod nárast ziskovosti až o 145 %.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

ČASŤ B

AKTIVITY A ČINNOSTI NBS

B

1 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY A SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV

Národná banka Slovenska ako súčasť Eurosys-
tému podlieha výkonu menovej politiky podľa
rozhodnutí Rady guvernérov. Na základe indi-
katívneho kalendára výkonu menovopolitických
operácií Národná banka Slovenska realizáciu
týchto operácií zabezpečuje, pričom sa vykoná-
vajú formou dvoch typov tendrov. Pri šandard-
ných tendroch uplynie od vyhlásenia tendra do
potvrdenia výsledkov o pridelenom objeme naj-
viac 24 hodín a pri rýchlych tendroch 90 minút
od ich vyhlásenia.

Podľa pravidiel Eurosys-tému sú všetky úverové
inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať na
účte v príslušnej národnej centrálnej banke urče-
nú výšku povinných minimálnych rezerv (PMR).

1.1 POVINNÉ MINIMÁLNE REZERY

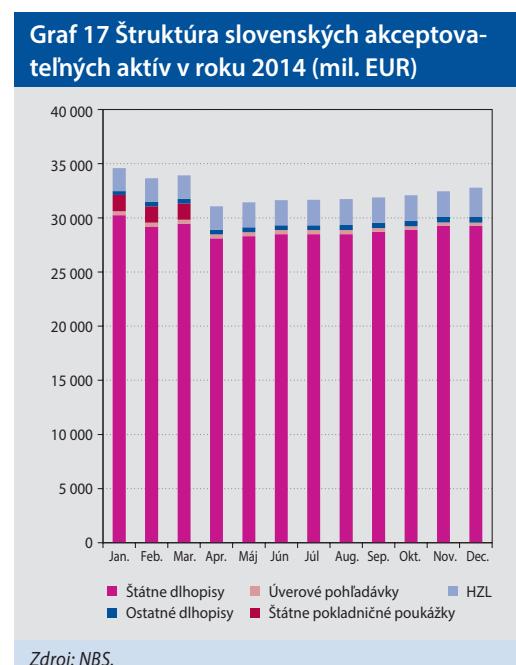
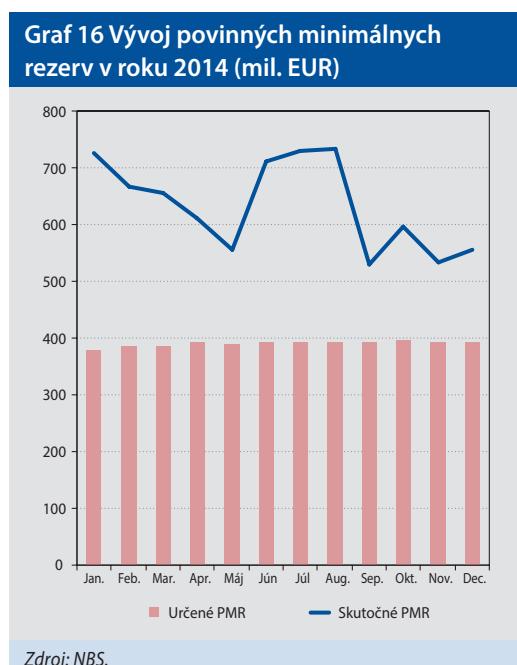
V roku 2014 podliehalo systému PMR v Slovenskej republike 28 úverových inštitúcií. Z toho 13 bánk so sídlom na území SR (vrátane troch stavebných sporiteľní) a 15 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií (vrátane úverových druž-

stiev). Na rozdiel od roku 2013, keď nadbytočné rezervy neboli úročené, v druhej polovici roku 2014 boli zavedené negatívne sadzby na úročenie nadbytočných rezerv. Cieľom tohto kroku bolo motivovať banky, aby svoju voľnú likviditu presunuli do ekonomiky a nedržali ju uloženú na účtoch v centrálnych bankách.

Priemerná výška PMR v roku 2014 bola 389,83 mil. €, čo predstavovalo oproti roku 2013 nárast približne o 5,58 %. V porovnaní s rokom 2013, kde skutočné rezervy boli v priemere o takmer 100 % vyššie, ako určené PMR, boli v roku 2014 v priemere vyššie o 62,5 %. Najvyššie plnenie bolo zaznamenané v prvej polovici roku 2014, kým v druhej polovici došlo k postupnému poklesu. Tento pokles mohol byť ovplyvnený zavedením negatívnych sadzieb na nadbytočné rezervy.

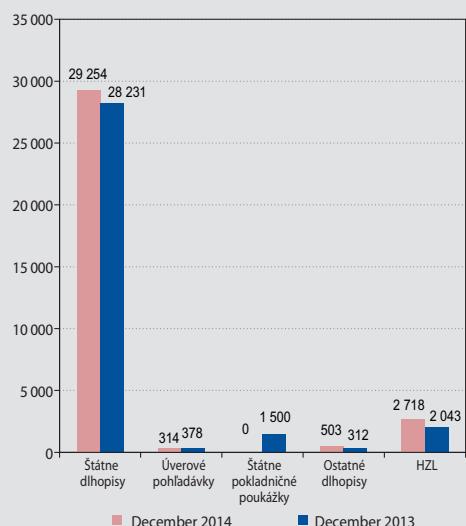
1.2 AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

V roku 2014 neboli zaznamenané významné zmeny v podmienkach akceptovateľnosti aktív, ktoré môžu byť použité ako zábezpeka v úvero-

Graf 18 Porovnanie štruktúry slovenských akceptovateľných aktív za december 2013 a 2014 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

Graf 19 Použitie akceptovateľných aktív v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

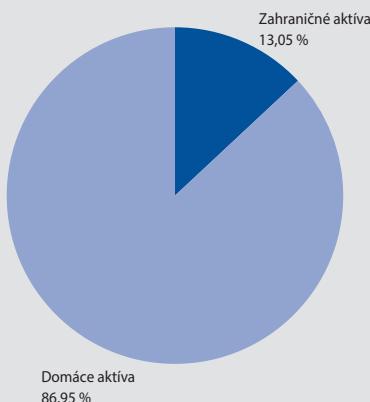
vých operáciách Eurosystému. Došlo iba k niektorým úpravám menšieho rozsahu. Jednou z nich bola úprava podmienok zabezpečenia vysokej kreditnej kvality akceptovateľných aktív. Ďalšie zmeny sa týkali aktív typu ABS. Ako nová skupina aktív boli zaradené pohľadávky z kreditných karier, ktoré vytvárajú peňažné toky používané na výplatu úrokov a istiny držiteľom ABS. Zároveň

došlo aj k menším úpravám oceňovacích zrážok pri aktívach emitovaných gréckou a cyperskou vládou.

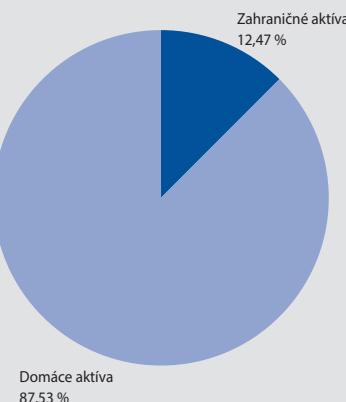
Hodnota slovenských akceptovateľných aktív sa v roku 2014 pohybovala na úrovni roka 2013. Celková nominálna hodnota akceptovateľných aktív na konci roka 2014 predstavovala

Graf 20 Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív (%)

Rok 2013

Rok 2014

Zdroj: NBS.

32 789 mil. €, čo bolo v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku viac o 324,3 mil. €. Najväčšiu časť akceptovateľných aktív tvorili štátom emitované dlhopisy, s podielom takmer 89 %, hypoteckárne záložné listy mali podiel takmer 9 %. Štátne pokladničné poukážky sa na konci roku 2014 nevyskytovali v zozname akceptovateľných aktív, nakoľko posledné emisie z roku 2013 boli splatené v prvom kvartáli roku 2014 a počas roku 2014 už nedošlo k ďalším emisiám.

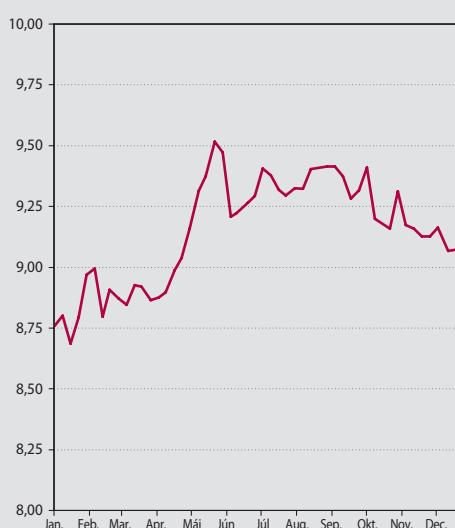
Počas roku 2014 neboli zaznamenané výrazné zmeny ani v účasti slovenských báň v operáciách menovej politiky Eurosystému. Toto obdobie bolo skôr charakteristické postupným splácaním dlhodobých refinančných operácií realizovaných v rokoch 2011 a 2012. Hodnota použitých zábezpečiek na konci roka 2014 zostala na takmer rovnakej úrovni ako na konci roka 2013. Najvýznamnejším aktívom použitým ako zábezpečka v operáciach Eurosystému boli dlhové cenné papierne emitované vládami s podielom takmer 94 %, čo predstavovalo nárast o približne 2 percentuálne body oproti roku 2013. Podobne ako v predchádzajúcim roku, aj v roku 2014 prevládalo použitie aktív emi-

tovaných na domácom trhu. Tieto aktíva tvorili približne 87 % z celkových použitých zábezpečiek. Slovenské zmluvné strany riadili svoje zábezpečky formou tzv. poolingového spôsobu združovania zábezpečiek.

1.3 SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV

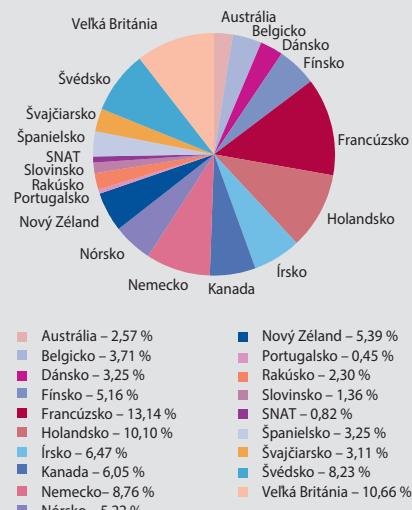
Národná banka Slovenska spravuje investičné aktíva s cieľom zabezpečovať pozitívny prínos do hospodárskeho výsledku banky. Celková hodnota investičných aktív v zodpovedajúcich výmených kurzoch a nominálnych hodnotách cenných papierov dosiahla k 31. decembru 2014 výšku 9 mld. €. Vývoj tejto hodnoty zobrazuje graf 21. Pri správe aktív sa uplatňujú princípy investičnej stratégie NBS schválené v roku 2008. V investičnom portfóliu denominovanom v eurách, ktoré predstavuje 93,6 % investičných aktív NBS, sa vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika pomocou úrokových swapov a kontraktov futures. Výnososť tohto portfólia po zohľadnení nákladových úrokov a zabezpečovacích operácií bola za rok 2014 0,828 %. Geografickú štruktúru aktív investičného portfólia denominovaného v eurách znázorňuje graf 22.

Graf 21 Investičné aktíva spravované NBS v roku 2014 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

Graf 22 Investičné portfólio denominované v eurách k 31. 12. 2014 – členenie investícií podľa krajiny emitenta

Zdroj: NBS.

1) SNAT – medzinárodné inštitúcie bez domicilu.

2 FINANČNÁ STABILITA A DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM³

NBS sa podieľala na procese prípravy jednotného mechanizmu dohľadu (SSM), ako prvého piliera bankovej únie, v rámci ktorého zodpovednosť za výkon dohľadu nad tzv. významnými inštitúciami prebrala ECB. SSM, ktorý začal oficiálne fungovať od 4. novembra 2014, pozostáva z ECB a príslušných vnútrosťatých orgánov zúčastnených členských štátov. Jednou z najdôležitejších činností v rámci jeho zavádzania v roku 2014 bol proces komplexného hodnotenia významných bank, na ktorom sa významnou mierou podieľala aj NBS.

V priebehu roka 2014 sa súčasne vytvárali tzv. spoločné dohliadacie tímy, ktoré sú základným prvkom SSM, a ktorých úlohou je zabezpečiť výkon dohľadu na úrovni celej bankovej skupiny na najvyššej úrovni konsolidácie. NBS je členom 9 spoločných dohliadacích tímov. Zamestnanci NBS zastupujúci dohľad nad lokálnymi bankami v týchto spoločných dohliadacích tímov zastávajú funkciu tzv. sub-koordinátorov. Ich úlohou je koordinovať dohliadacie činnosti na lokálnej úrovni v súlade s procesmi výkonu dohľadu na najvyššej konsolidovanej úrovni.

Po dopracovaní prvého piliera bankovej únie sa v roku 2014 dobudoval jej druhý pilier – jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (SRM). Tento získal v roku 2014 základnú legislatívnu podobu. V druhej polovici augusta 2014 nadobudlo účinnosť nariadenie, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií a jednotný fond na riešenie krízových situácií (SRF) pre členov eurozóny a v máji 2014 bola podpísaná medzivládna dohoda o transfere a mutualizácii príspevkov do SRF, ktoré spolu so smernicou BRRD⁴ predstavujú základné legislatívne piliere SRM. Zároveň v roku 2014 prebiehala aj prípravná fáza zavádzania SRM.

V podmienkach SR bola pre plnenie klúčových úloh v rámci režimu riešenia krízových situácií 1. januára 2015 zriadená Rada pre riešenie krízových situácií ako národný rezolučný orgán. Odborné a organizačné zabezpečovanie výkonu pôsobnosti a právomocí Rady zabezpečuje NBS

prostredníctvom novovytvoreného oddelenia riešenia krízových situácií, ktoré je zaradené v rámci odboru regulácie UDF od 1. septembra 2014. Týmto organizačným zaradením pod odborom regulácie bola zabezpečená povinnosť prevádzkovej nezávislosti a zabránenie konfliktu záujmov medzi funkciami tohto oddelenia a inými organizačnými zložkami Útvaru dohľadu nad finančným trhom (UDF), ktoré majú v kompetencii dohľad nad úverovými inštitúciami a obchodníkmi s cennými papiermi.

V roku 2014 boli zástupcovia NBS zapojení do činnosti pracovnej skupiny, ktorá mala na starosti transpozíciu smernice BRRD do zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu. Zákon bol schválený parlamentom 26. novembra 2014, aby v súlade s ustanoveniami smernice BRRD mohol 1. januára 2015 vstúpiť do účinnosti. Prijatím zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu sa v SR zaviedol nový rámec prevencie a riešenia možných krízových situácií na finančnom trhu. Cieľom je uviesť do praxe efektívny systém krízového manažmentu tak, aby sa zabezpečila finančná stabilita a kontinuita kritických funkcií finančného systému. Hlavnou úlohou je zároveň zabezpečenie ochrany vkladateľov inštitúcie alebo skupiny, ktorá sa ocitla v problémoch.

2.1 FINANČNÁ STABILITA

V roku 2014 získala NBS ďalšiu významnú funkciu. Novelou zákona o bankách, ktorá nadobudla účinnosť 1. augusta 2014, sa do slovenskej legislatívy implementovali nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni (najmä nastavenie kapitálových vankúšov a rizikových váh na vybrané expozície), o implementácii ktorých bude rozhodovať Banková rada NBS. Cieľom týchto rozhodnutí je prispievať k posilňovaniu odolnosti finančného systému a obmedzovaniu nárastu systémových rizík v záujme ochrany stability finančného systému ako celku. Prvé rozhodnutie o implementácii nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni bolo predmetom rokovania Bankovej rady NBS v októbri 2014.

³ Podrobnej Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS za rok 2014 bude verejnená na webovej stránke NBS <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/analyzy-spravy-a-publikacie-v-oblasti-financneho-trhu/sprava-o-cinnosti-dohľadu-nad-financnym-trhom>

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012.

V roku 2014 bolo vydané aj odporúčanie NBS č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Cieľom jednotlivých častí odporúčania NBS je zachovať stabilitu domáceho finančného sektora a predísť tvorbe rizík, ktoré by mohli mať negatívny dopad na banky, ich klientov aj ekonomiku ako celok. V rámci tohto odporúčania sa bankám a pobočkám zahraničných bank odporúča napr. dodržiavať limity LTV (loan-to-value ratio) pri nových úveroch na bývanie, ako aj zachovávať obozretný prístup pri refinancovaní úverov spojenom s významným navýšením istiny, resp. pri poskytovaní úverov prostredníctvom sprostredkovateľov.

Súčasťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni bola aj skoršia implementácia vankuša na zachoanie kapitálu, ktorá bola stanovená na úrovni 1,5 % v období od 1. augusta 2014 do 30. septembra 2014 a na úrovni 2,5 % od 1. októbra 2014.

Útvar dohľadu nad finančným trhom začal zverejňovať pravidelný štvrtičný komentár, ktorého cieľom je pravidelne informovať o možných systémových rizikách v slovenskom finančnom sektore. V prípade identifikácie systémového rizika komentár slúži ako podklad k rozhodnutiam Bankovej rady NBS o aktivácii nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v súlade so zákonom o bankách a nariadením CRR⁵.

Významnou súčasťou analytickej činnosti bolo tiež komplexné hodnotenie banských vrátane stresového testovania, ktoré vykonávala ECB. Okrem tohto sa analytická činnosť sústredila na detailnú analýzu vývoja na trhu retailových úverov, analýzu rizík spojených s vysokým podielom štátnych dlhopisov v portfóliach banských a hodnotenie dopadu nových regulatórnych požiadaviek vrátane implementácie Bazileja III⁶. V rámci makrostresového testovania bola pozornosť venovaná najmä ďalšiemu vývoju modelovania objemu úverov v podnikovom sektore.

2.2 DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

K 31. decembru 2014 pôsobilo na území SR 13 banských a 15 pobočiek zahraničných banských.

V rámci SSM (vzájomná spolupráca ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov), ktorý začal

oficiálne fungovať 4. novembra 2014, a ktorý predstavuje nový systém finančného dohľadu, sa banky (úverové inštitúcie) členia na

- významné – dohľad sa vykonáva na úrovni ECB (Tatra banka, a. s., Všeobecná úverová banka, a.s., Slovenská sporiteľňa, a.s., Československá obchodná banka, a.s. a ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s. patriace do skupiny KBC Group a Sberbank Slovensko, a. s., ktorá patrí do skupiny Sberbank Europe AG)
- menej významné (ostatné banky so sídlom na území SR) – priamy dohľad je naďalej vykonávaný NBS.

ECB v rámci SSM prebrala niektoré právomoci aj v oblasti povoľovacích konaní, pričom konania prebiehajú na základe spolupráce medzi ECB a NBS. Na základe tohto členenia sa v oblasti bankovníctva vedú povoľovacie konania v pôsobnosti NBS a v pôsobnosti ECB.

V roku 2014 bolo v pôsobnosti NBS v oblasti bankovníctva vedených 79 povoľovacích konaní, z toho 4 začaté v roku 2013, pričom 68 konaní nadobudlo právoplatnosť. Väčšina rozhodnutí sa týkala najmä udelení predchádzajúcich súhlásov na zvolenie členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a vedúcich útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu. V povoľovacích konaních v pôsobnosti ECB boli od 4. novembra 2014 do konca roka 2014 podané 4 žiadosť, ktoré sa týkali posúdenia vhodnosti členov predstavenstva a dozorných rád banských, pričom jedno konanie bolo v tomto roku aj ukončené vydaním rozhodnutia zo strany ECB.

V roku 2014 boli v oblasti bankovníctva začaté 2 konania o uložení pokuty. Jedno konanie o uložení pokuty bolo v sledovanom období právoplatne ukončené.

NBS v roku 2014 zaevideovala 18 zahraničných úverových inštitúcií, ktoré oznamili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území SR bez založenia pobočky.

Výkon dohľadu v oblasti bankovníctva v roku 2014 vychádzal z plánu dohľadu v banských a pobočkách zahraničných banských. Hlavnými prioritami pre daný rok bolo okrem výkonu komplexného hodnotenia banských sledovanie kreditného rizika, dostatočnosti kapitálu, likvidity banských a ochrana banských a pobočiek zahraničných banských pred legali-

⁵ Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012.

⁶ A global regulatory framework for more resilient banks and banking system; http://www.bis.org/publ/bcbs189_dec2010.pdf

záciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu.

V roku 2014 bolo v bankách a pobočkách zahraničných bank začatých 9 tematicky zameraných dohľadov na mieste, z ktorých 5 dohľadov bolo do konca roku 2014 aj formálne ukončených. V rámci dohľadov boli v roku 2014 posudzované 4 žiadosti na používanie alebo zmenu vlastných modelov merania rizík pre účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje pre kreditné a trhové riziko. Hlavnými témami a prioritami dohľadov na mieste boli kvalita systému riadenia rizík, so zameraním najmä na kreditné riziko, trhové riziko, operačné riziko a riziko likvidity. Okrem týchto tém sa dohľad na mieste zameral aj na systém poskytovania investičných služieb, platobné služby, hodnotenie interného systému správy a riadenia bank a komplexné hodnotenie úrovne ochrany bank pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu.

V roku 2014 boli UDF v súvislosti s výkonom dohľadu na diaľku vypracované pravidelné mesačné hodnotenia na základe výkazov a hlásení bank a pobočiek zahraničných bank, štvrtročné analýzy rizikového profilu jednotlivých bank a komplexné ročné hodnotenie bank zahŕňajúce hodnotenie rizikového profilu, systému primarnosti vnútorného kapitálu bank a dostatočnosti vlastných zdrojov.

Pred prevzatím zodpovednosti v oblasti obozretného dohľadu vykonal ECB spolu s národnými orgánmi dohľadu komplexné hodnotenie 3 najväčších bank, zamerané na preverenie ich kvality aktív a kapitálovej vybavenosti, s cieľom posilniť bankové súvahy zavedením nápravných opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, zvýšiť transparentnosť zlepšením kvality dostupných informácií o stave bank a prehĺbiť dôveru ubezpečením všetkých zainteresovaných strán o tom, že po zavedení všetkých stanovených nápravných opatrení budú banky disponovať doстатocným kapitáлом. Samotnému hodnoteniu predchádzala predprípravná fáza Hodnotenie rizík.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB

A VYDÁVANIA ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

Na slovenskom finančnom trhu pôsobilo k 31. decembru 2014 10 platobných inštitúcií, z ktorých je na základe udeleného povolenia na

poskytovanie platobných služieb 7 oprávnených poskytovať platobné služby bez obmedzenia rozsahu a 3 sú oprávnené poskytovať platobné služby v rozsahu obmedzenom.

Z najdôležitejších rozhodnutí, ktorých bolo vydaných 14 v roku 2014, možno spomenúť rozhodnutie o udelení povolenia na poskytovanie platobných služieb spoločnosti SPPS, a. s. bez obmedzenia rozsahu.

V roku 2014 zaevidovala NBS na základe oznámenia svojho zámeru poskytovať služby na území SR bez založenia pobočky 26 zahraničných platobných inštitúcií a 11 zahraničných inštitúcií elektronických peňazí.

V roku 2014 boli na základe oznámenia orgánu dohľadu členského štátu zaregistrovaní 6 agenti zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze.

Výkon dohľadu na mieste v platobných inštitúciach vychádzal z ročného plánu dohľadu a z hodnotenia charakteru vykonávaných činností týchto subjektov finančného trhu a ich celkového rizikového profilu.

V roku 2014 bol ukončený jeden komplexný dohľad na mieste v platobnej inštitúcii, ktorý bol začatý v roku 2013, ďalej boli vykonané a ukončené ďalšie 3 komplexné dohľady na mieste, zamerané najmä na preverenie a hodnotenie systému poskytovania platobných služieb, dodržiavania podmienok na podnikanie platobných inštitúcií, vnútorného kontrolného systému a vnútornej kontroly, vybraných rizík a systému riadenia rizík, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu. Ďalší dohľad na mieste v platobnej inštitúcii bol v roku 2014 začatý, pričom ešte neboli formálne ukončené.

Výkon dohľadu na diaľku zahŕňal kontrolu dodržiavania zákonných povinností dohliadaných subjektov v súlade s ustanoveniami zákona o platobných službách, zber údajov podľa opatrenia o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronických peňazí a pravidelné mesačné hodnotenia a analýzy získaných údajov z hľadiska monitoringu jednotlivých dohliadacích subjektov.

DEVÍZOVÁ OBLAST

K 31. decembru 2014 bolo na území Slovenskej republiky 1 142 devízových miest s udelenou devízovou licenciou.

V roku 2014 vydala NBS 13 rozhodnutí, z ktorých 12 nadobudlo počas roka právoplatnosť. Rozhodnutia sa týkali najmä udelenia devízových licencií na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu zmenárenskej činnosti, ktorej predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti.

V roku 2014 bolo v devízovej oblasti začatých 7 sankčných konaní o uložení pokuty, z ktorých bolo v tomto roku 5 aj právoplatne ukončených. Jedno konanie o uložení pokuty začaté v roku 2013 bolo v sledovanom období právoplatne ukončené.

Výkon dohľadu bol zameraný na kontrolu dodržiavania devízového zákona, najmä na oblast vykonávania obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu zmenárenskej činnosti, ktorej predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti. V roku 2014 bolo v oblasti zmenárenskej činnosti vykonaných celkom 12 dohľadov na mieste.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

V oblasti poisťovníctva pôsobilo k 31. decembru 2014 na slovenskom finančnom trhu 17 poisťovní so sídlom na území SR a 21 pobočiek poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ.

UDF v roku 2014 viedol 34 povoľovacích konaní, z toho 2 začaté v roku 2013, a vydaných bolo 30 právoplatných rozhodnutí. Rozhodnutia sa týkali najmä zmien (rozšírenia) povolení na vykonávanie poisťovacej činnosti, vykonávania finančného sprostredkovania pre finančné inštitúcie v súlade s osobitnými predpismi a predchádzajúcich súhlasov, napr. na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na poisťovni, na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva a za prokuristov. Významnou zmenou v oblasti poisťovníctva v roku 2014 boli rozhodnutia UDF, ktorími boli rozšírené povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti poisťovni Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., Generali poisťovňa, a.s.

a Union poisťovňa, a.s. o poistenie, týkajúce sa dĺžky ľudského života, ktoré je upravené právnymi predpismi z oblasti sociálneho poistenia. V oblasti poisťovacej činnosti vykonávanej pobočkami poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ bolo v roku 2014 vydaných 37 označení.

V oblasti poisťovníctva bolo v roku 2014 vedených 7 konaní o uložení sankcie, z toho v roku 2014 bolo začatých 6. V roku 2014 UDF vydal 5 rozhodnutí o uložení sankcie, pričom právoplatnosť nadobudli 3 prvostupňové rozhodnutia o uložení sankcie.

V roku 2014 pokračoval jeden komplexný a 9 tematických dohľadov na mieste, ktoré boli zamerané na investičné životné poistenie, ktoré boli začaté v roku 2013, pričom počas roka 2014 boli otvorené dohľady na mieste zamerané na investičné životné poistenie aj v ďalších 4 poisťovniach. Uvedené tematické dohľady na mieste boli v dvoch prípadoch skončené ešte v roku 2014 márnym uplynutím lehoty určenej na predloženie písomných námietok proti údajom uvedeným v protokole o vykonanom dohľade na mieste. V prípade ostatných poisťovní dohľady na mieste zamerané na investičné životné poistenie neboli formálne k 31. decembru 2014 ukončené. V roku 2014 začali tiež 2 ďalšie tematické dohľady na mieste, ktoré tiež neboli k 31. decembru 2014 ešte ukončené.

V súvislosti s prijatím odporúčaní NBS č. 4/2013, 5/2013, 6/2013 a 7/2013⁷, ktorými sa prebrali usmernenia Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA), vykonalá NBS v priebehu roka 2014 dohľad na diaľku zameraný na zisťovanie implementácie uvedených odporúčaní vo všetkých poisťovniach na slovenskom poistnom trhu.

V súlade so smernicou Solventnosť II pokračovala NBS aj v roku 2014 v spolupráci s príslušnými domovskými dohľadmi v predaplikáčnom procese k používaniu vnútorných modelov na riadenie rizík poisťovní. Predvalidačný proces bol v roku 2014 zameraný najmä na predbežné hodnotenia jednotlivých čiastočných vnútorných modelov dohliadaných subjektov, ktoré plánujú požiadať o používanie vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť.

7 Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. 2013 č. 4/2013 k predaplikáčnému procesu vnútorných modelov, Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. 2013 č. 5/2013 k systému správy a riadenia, Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. č. 6/2013 k posudzovaniu vlastných rizík podniku (na základe zásad ORSA) orientovanému na budúcnosť a Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. 2013 č. 7/2013 o predkladaní informácií Národnej banke Slovenska.

OBLASŤ DÔCHODKOVÉHO SPOREŇIA

Na slovenskom finančnom trhu pôsobilo v roku 2014 v oblasti starobného dôchodkového sporeňia 6 dôchodkových správcovských spoločností, ktoré spravujú 20 dôchodkových fondov a v oblasti doplnkového dôchodkového sporeňia pôsobili 4 doplnkové dôchodkové spoločnosti, ktoré spravujú 15 doplnkových dôchodkových fondov. Činnosť depozitára v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporenií a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporenií v roku 2014 vykonávali 4 bankové subjekty.

V roku 2014 bolo v tejto oblasti vedených 65 povoľovacích konaní, z toho 4 začaté v roku 2013, pričom 62 konaní nadobudlo právoplatnosť. Medzi dôležité rozhodnutia patrili rozhodnutia vydané v súvislosti so zákonom č. 318/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o doplnkovom dôchodkovom sporenií a ktorým sa dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2014.

V roku 2014 bolo ukončených 6 tematických dohľadov na mieste v dôchodkových správcovských spoločnostiach a 4 tematické dohľady na mieste v doplnkových dôchodkových spoločnostiach, ktoré boli zamerané na preverenie dodržiavania odbornej starostlivosti pri vedení účtu pre nepriradené platby, identifikáciu a vracanie platieb a prijatie opatrení v súvislosti s účinnosťou nariadenia EMIR⁸. Ďalej bolo začatých 6 tematických dohľadov na mieste v dôchodkových správcovských spoločnostiach zameraných na preverenie pripravenosti spoločností na výplatu dôchodkov starobného dôchodkového sporeňia v zmysle anuitnej novely.

Počas roka 2014 boli ukončené tematické dohľady na mieste v 2 bankových subjektoch zamerané na výkon činnosti depozitára v oblasti dôchodkového sporeňia a kolektívneho investovania.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

V registri finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zistenia a viazaných investičných agentov, ktorý viedie NBS v zmysle § 13 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve (ďalej

len „register“), bolo k 31. decembru 2014 zaregistrovaných spolu 34 436 subjektov.

V danej oblasti bolo počas roka 2014 vedených 113 povoľovacích konaní a 165 konaní o udelení sankcie. Právoplatnosť v príslušnom roku nadobudlo 109 rozhodnutí v rámci povoľovacích konaní a 164 rozhodnutí v konaní o udelení sankcie.

V roku 2014 bolo na základe udeleného povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta do registra zapísaných 64 nových subjektov a v súvislosti so zánikom povolenia zrušených 75 zápisov samostatných finančných agentov. Do registra bolo počas roka 2014 zapísaných aj 301 finančných sprostredkovateľov z iných členských štátov v sektore poistenia a zistenia, ktorí sú na území SR oprávnení vykonávať činnosť na základe práva na slobodné poskytovanie služieb. NBS v roku 2014 prijala a spracovala od navrhovateľov 6 125 elektronických návrhov na zápis, zmenu a zrušenie zápisov v registri vo vzťahu k ich podriadeným subjektom.

V rámci výkonu dohľadu na diaľku v roku 2014 bolo vyhodnotené plnenie periodických informačných povinností predložených NBS dohľadanými subjektmi prostredníctvom internetovej aplikácie alebo písomne. Dohľad na diaľku preveril splnenie informačnej povinnosti predložiť NBS správu vedúceho zamestnanca samostatného finančného agenta/finančnej inštitúcie o preverení a zistení porušení povinností podriadeným, resp. viazaným finančným agentom, správu vedúceho zamestnanca samostatného finančného agenta/finančného poradcu o vykonávaní funkcie za predchádzajúci kalendárny rok, ako aj predloženie výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania/poradenstva za predchádzajúci kalendárny rok. V súčinnosti s príslušnými registrovými súdmami bola dohľadom na diaľku vykonaná kontrola plnenia povinnosti podať do 3 mesiacov od udelenie povolenia návrh na zápis finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva do obchodného registra. Dohľad na diaľku okrem aktualizácie údajov v registri prostredníctvom spracovania údajov z informačných formulárov zaslaných samostatnými finančnými agentmi a finančnými poradcami preveril aj takmer 50 písomne podaných podnetov fyzických a právnických osôb na činnosť subjektov, ktoré vykonávajú finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo.

8 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protištandardoch a archívoch obchodných údajov.

V roku 2014 boli vykonané u samostatných finančných agentov 4 komplexné dohľady na mieste, jeden tematický dohľad na mieste a jeden komplexný dohľad na mieste začatý u finančného poradcu v roku 2013 bol formálne ukončený.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

K 31. decembru 2014 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 14 obchodníkov s cennými papiermi.

V oblasti obchodníkov s cennými papiermi bolo v roku 2014 vydaných 26 rôznych rozhodnutí (25 z nich nadobudlo právoplatnosť), ktoré sa týkali zmien povolení na poskytovanie investičných služieb, ako aj predchádzajúcich súhlásov, napr. na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na obchodníkovi s cennými papiermi, na voľbu osôb za členov predstavenstva a na predaj časti podniku. Najdôležitejšie rozhodnutia sú zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi PROXENTA Finance, o.c.p., a.s. a udelenie predchádzajúceho súhlasu na predaj časti podniku obchodníka s cennými papiermi Fio o.c.p., a.s. Počas roka 2014 nastali na základe udelenia predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na obchodníkovi s cennými papiermi významné zmeny v akcionárskej štruktúre spoločnosti SYMPATIA Financie, o.c.p., a.s. a M Securities o.c.p., a.s. UDF v roku 2014 prijal 146 označení zahraničných obchodníkov s cennými papiermi poskytovať cez hranice investičné činnosti na území SR.

V oblasti verejnej ponuky cenných papierov bolo v priebehu roka 2014 schválených 46 prospektov cenného papiera podľa § 125 ods. 2 zákona o cenných papieroch, 8 dodatkov k prospektu cenného papiera a jeden samostatný registračný dokument. V priebehu roka 2014 bolo prijatých 76 označení o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od orgánov dohľadu iných členských štátov EÚ a zaslané 3 označenia o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera inému orgánu dohľadu členského štátu EÚ. V priebehu roka 2014 bolo schválených 6 prospektov investičného certifikátu, ktoré nemajú povahu prospektu cenného papiera podľa smernice 2003/71/ES.

V roku 2014 v rámci povoľovacej činnosti NBS, týkajúcej sa činnosti emitentov akcií, ktoré sú ob-

chodované na regulovanom trhu BCPB, a.s., bolo vedených 8 konaní o schválení návrhov ponúk na prevzatie a o udelenie súhlasu na uplatnenie práva výkupu, pričom 7 z nich nadobudlo v roku 2014 právoplatnosť.

V rámci povoľovacej činnosti, týkajúcej sa CDCP SR, a.s. bolo v roku 2014 vedených 6 konaní, na základe ktorých bol udelený predchádzajúci súhlas na voľbu člena predstavenstva CDCP SR, a.s., predchádzajúci súhlas na výkon činnosti člena CDCP SR, a.s., a to spoločnosti Patria Direct, a.s., Praha, Česká republika, schválené 2 návrhy zmien prevádzkového poriadku CDCP SR, a.s. a udelený súhlas na výkon inej činnosti centrálneho depozitára. UDF na základe žiadosti SZRB, a.s. udelil povolenie na vznik a činnosť centrálneho depozitára cenných papierov pre NCDCP, a.s. s podmienkou začať činnosť po preukázaní splnenia podmienok uvedených v rozhodnutí.

V rámci povoľovacej činnosti bolo v roku 2014 vo vzťahu k BCPB, a.s. vedených 7 konaní, na základe ktorých boli udelené 3 predchádzajúce súhlasy na voľbu členov predstavenstva, 3 predchádzajúce súhlasy na vymenovanie generálneho riaditeľa a predchádzajúci súhlas na vymenovanie vedúceho útvaru inšpekcie burzových obchodov.

V roku 2014 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 7 správcovských spoločností. Správcovské spoločnosti, ktoré spravovali špeciálne podielové fondy, boli k 22. júlu 2014 povinné požiadať o udelenie povolenia na spravovanie alternatívnych investičných fondov alebo zahraničných alternatívnych investičných fondov. K uvedenému dátumu podalo žiadosť všetkých 5 správcovských spoločností, na ktoré sa vzťahovala táto povinnosť, z toho 3 bolo udelené povolenie na spravovanie alternatívnych investičných fondov alebo zahraničných investičných fondov. Zahraničné subjekty, ktoré mali povolenie na distribúciu zahraničných špeciálnych subjektov kolektívneho investovania, boli k 22. júlu 2014 povinné preukázať NBS splnenie podmienok podľa zákona o kolektívnom investovaní. Splnenie týchto podmienok preukázala NBS jedna zahraničná správcovská spoločnosť.

V rámci povoľovacej činnosti UDF v roku 2014 udelil 7 povolení na vytvorenie alebo spravovanie podielového fondu, z toho 1 povolenie na spravovanie špeciálneho podielového fondu kvalifikovaných investorov, vydal 41 rozhod-

nutí o udelení predchádzajúcich súhlasov NBS, z toho 27 predchádzajúcich súhlasov na zmenu štatútov podielových fondov, 6 predchádzajúcich súhlasov na prevod správy podielových fondov, 6 predchádzajúcich súhlasov na voľbu členov predstavenstva alebo dozornej rady, jeden predchádzajúci súhlas na zlúčenie podielových fondov a jeden predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia na vytvorenie podielového fondu.

V oblasti kolektívneho investovania bolo v roku 2014 priyatých 39 oznámení európskeho fondu o zámere verejne ponúkať svoje cenné papiere na území SR. Zároveň bolo priyatých 41 oznámení o zámere zahraničnej správcovskej spoločnosti poskytovať finančné služby na území SR formou voľného poskytovania služieb prostredníctvom alternatívnych investičných fondov a európskych alternatívnych investičných fondov, pričom 6 z týchto oznámení sa týkalo správcov kvalifikovaných fondov rizikového kapitálu v zmysle nariadenia EuVECA⁹.

V oblasti trhu cenných papierov bolo v roku 2014 vedených 12 konaní o uložení sankcie, z toho v roku 2014 bolo začatých 6 konaní o uložení sankcie. V tejto oblasti v roku 2014 vydal UDF 7 rozhodnutí o uložení sankcie, pričom jedno konanie o uložení sankcie bolo zastavené, a 6 pravostupňových rozhodnutí o uložení sankcie nadobudlo v roku 2014 právoplatnosť.

V oblasti trhu cenných papierov bolo v roku 2014 predmetom dohľadu na diaľku 7 tuzemských správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 61 štandardných podielových fondov a 20 alternatívnych investičných fondov a 5 bankových subjektov vykonávajúcich činnosť depozitára v zmysle zákona o kolektívnom investovaní. Súčasne bolo dohliadaných 6 štandardných podielových fondov, ktoré sú spravované zahraničnou správcovskou spoločnosťou. Ďalej bolo v roku 2014 predmetom dohľadu na diaľku 14 tuzemských obchodníkov s cennými papiermi a 5 obchodníkov s cennými papiermi pôsobiacich v Slovenskej republike prostredníctvom svojej pobočky podľa smernice MiFID¹⁰. Predmetom dohľadu boli aj BCPB, a.s., CDCP SR, a.s. a plnenie informačných povinností zo strany 78 emitentov cenných papierov priyatých na obchodovanie na regulovanom trhu BCPB, a.s.

V roku 2014 boli ukončené v oblasti trhu cenných papierov 2 komplexné dohľady na mieste,

jeden komplexný a zároveň dosledovací dohľad na mieste, ktorý bol zameraný na zhodnotenie plnenia opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri komplexnom dohľade na mieste v roku 2011, 3 tematické dohľady na mieste zamerané na posúdenie poskytovania investičných služieb a investičných činností klientom a 4 dosledovacie dohľady na mieste zamerané na zhodnotenie plnenia opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri tematických dohľadoch na mieste v roku 2012 u 8 obchodníkov s cennými papiermi. Ďalej bol v roku 2014 začatý jeden komplexný dohľad na mieste u obchodníka s cennými papiermi.

V oblasti kolektívneho investovania bol v roku 2014 ukončený jeden komplexný dohľad na mieste a začatý jeden komplexný dohľad na mieste v 2 správcovských spoločnostiach. Zároveň boli v roku 2014 ukončené 3 tematické dohľady na mieste v 3 bankových subjektoch zamerané na výkon činnosti depozitára v oblasti dôchodkového sporenia a kolektívneho investovania.

2.3 REGULÁCIA FINANČNÉHO TRHU

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

Nosnou úlohou regulačnej činnosti v roku 2014 bola príprava a realizácia implementácie novej jednotnej celoeurópskej bankovej regulácie spočívajúcej v zavedení medzinárodných štandardov Bazileja III do legislatívy EÚ.

Existujúce aj nové pravidlá bankovej regulácie boli rozdelené z väčšej časti do formy nariadenia (používa sa označenie CRR), ktoré má priamu a záväznú platnosť v rámci právnych poriadkov národných regulátorov, a iba z menšej časti ostali vo forme smernice (používa sa označenie CRD IV¹¹). Balík predpisov nariadenie CRR / smernica CRD IV bol zverejnený dňa 26. júna 2013, pričom nariadenie CRR sa uplatňuje od 1. januára 2014 a implementačná lehota pre smernicu CRD IV bola do 31. decembra 2013.

Nová regulácia zaviedla prínešejšie požiadavky pre banky a obchodníkov s cennými papiermi s cieľom znížiť riziko ich zlyhania, a tým prispieť k vyššej stabiliti finančného systému v rámci celej EÚ, a teda aj v rámci SR. Základné nástroje novej regulácie spočívajú v požiadavke na väčší objem

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondech rizikového kapitálu.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/2/EHS.

¹¹ Smernica EP a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES.

kvalitnejšieho kapitálu, v zmenšení procyklických mechanizmov vo finančnom systéme tvorením dodatočných kapitálových rezerv v čase konjunktúry a ich následným použitím na krytie strát, resp. ich rušením v čase recessie, ako aj v nástrojoch politiky obozretnosti na makrourovni (tzv. kapitálové vankúše), v nových požiadavkách na vykazovanie a krytie likvidity a tiež v obmedzeniach týkajúcich sa pomeru majetku a kapitálu (tzv. finančná páka – leverage).

V roku 2014 NBS intenzívne spolupracovala s MFSR v snahe o zosúladenie slovenského právneho poriadku v spojitosti s implementáciou smernice CRD IV a s ustanoveniami nariadenia CRR. Vyústením tejto úzkej spolupráce bola príprava a následné schválenie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o bankách. Prevažná časť jeho ustanovení nadobudla účinnosť už 1. augusta 2014.

V nadväznosti na nový balík európskych predpisov NBS v roku 2014 pokračovala aj na príprave viacerých opatrení. Išlo predovšetkým o prípravu a schválenie opatrenia, ktorým sa ustanovujú národné voľby pre inštitúcie podľa nariadenia CRR. Cieľom tohto opatrenia bolo určenie limitov, metód, úrovní, koeficientov, percentuálnych mier, podielov a iných pravidiel podľa oprávnení daných členskému štátu alebo orgánu dohľadu zaviesť pravidlá odchylné od regulácie nariadenia CRR / smernice CRD IV. Z hľadiska zabezpečenia súladu povinností bank pri predkladaní výkazov s legislatívou na európskej úrovni hrala v roku 2014 zásadnú úlohu taktiež príprava a prijatie opatrenia NBS o predkladaní výkazov na účely zabezpečenia zberu údajov podľa vykonávacieho technického predpisu k nariadeniu CRR / smernice CRD IV. Cieľom tohto opatrenia je ustanoviť spôsob predkladania výkazov a hlásení podľa tohto vykonávacieho nariadenia EK. V závere roka vstúpila do platnosti novela opatrenia, ktoré upravuje problematiku likvidity bank a pobočiek zahraničných bank. Opatrenie bolo aktualizované na základe výsledkov analýz UDF.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB

A VYDÁVANIA ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

V roku 2014 bola zavŕšená transformácia platobných systémov na SEPA štandardy. Táto transformácia mala byť pôvodne podľa legislatívy EÚ ukončená do 1. februára 2014. EK však predĺžila termín implementácie o ďalších 6 mesiacov do

1. augusta 2014 a od tohto dátumu je SEPA v plnej prevádzke vo všetkých krajinách eurozóny.

V uplynulom roku NBS pripravila pre túto oblasť a vydala opatrenie o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronickej peňazí, ktorým zároveň zrušila opatrenie z roku 2011.

DEVÍZOVÁ OBLAST

V roku 2014 NBS vydala jedno opatrenie v súvislosti s problematikou postupu devízových miest pri uskutočňovaní platieb do zahraničia, zo zahraničia a voči cudzozemcom a priebežne riešila podnety z trhu.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

NBS vydala opatrenie, ktorým sa ustanovila metodika výpočtu dostatočnej výšky vlastných zdrojov, koncentrácie rizík a majetkovej angažovanosti na úrovni finančného konglomerátu podľa zákona o poisťovníctve, ako aj obsah, vzor, spôsob a termíny predkladania hlásení o dostatočnej výške vlastných zdrojov, o koncentrácií rizík a o významných vnútroskupinových obchodoch finančného konglomerátu, ktoré je transpozíciou smernice o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovnami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte.

Ďalším opatrením vydaným NBS v oblasti regulácie poisťovníctva v roku 2014 bola novela opatrenia o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovnami a pobočkami zahraničných poisťovní, ktorá vyplynula zo zákona č. 183/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o starobnom dôchodkovom sporeni a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Predmetný zákon novelizuje v čl. V zákona o poisťovníctve tým, že ukladá nové povinnosti poisťovni, ktorá bude vykonávať poisťovaciu činnosť týkajúcu sa výplaty dôchodkov starobného dôchodkového sporenia. Zároveň sa príloha č. 1 časť A zákona o poisťovníctve dopĺňa o nové pojistné odvetvie (A7), a to „poistenie týkajúce sa dĺžky ľudského života, ktoré je upravené právnymi predpismi z oblasti sociálneho poistenia“. V tejto súvislosti sa informácie o činnosti v pojistnom odvetví A7 doplnili do predmetného opatrenia.

Ku koncu roka 2014 bolo vydané odporúčanie UDF k používaniu identifikátora právnickej osoby (LEI kód) pre poisťovne, zaistovne, pobočky

zahraničných poistovní a pobočky zahraničných zaistovní. Odporúčanie preberá usmernenia EIOPA k používaniu identifikátora právnickej osoby. LEI kód sa bude používať pri komunikácii subjektu s orgánmi, ktoré používanie LEI kódov vyžadujú, vrátane hlásení predkladaných NBS alebo EIOPA.

OBLASŤ DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

NBS sa v rámci dôchodkovej regulácie intenzívne podieľala a poskytovala súčinnosť v oblasti starobného dôchodkového sporenia predovšetkým v zabezpečení podpory MPSVaR SR pri legislatívnom procese rozsiahlej novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení (zákon č. 183/2014 Z. z.). Táto dôležitá novela preddefinovala a doplnila viaceré ustanovenia tohto zákona v časti výplatnej fázy a prípravy anuít tak, aby od 1. januára 2015 mohla začať výplata prvých starobných dôchodkov zo starobného dôchodkového sporenia, tzv. II. piliera. Starobné dôchodky sa vyplácajú životnými poistovňami (doživotný a dočasný dôchodok) a samotnými dôchodkovými správcovskými spoločnosťami (formou programového výberu). Pre sporiteľov s nízkou nasporenou sumou je určený programový výber alebo dočasný dôchodok v regulovanom režime maximalizujúcim dobu výplaty. NBS v predmetnej oblasti spolupracovala s MPSVaR SR aj pri príprave sekundárnej legislatívy, ktorá reflektovala na zmeny vyplývajúce z novely zákona.

V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia v roku 2014 NBS vydala 3 opatrenia. Prvým bolo opatrenie o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorým sa bližšie špecifikovali podrobnosti, ktoré je v rámci posudzovania žiadosti potrebné splniť a predložiť do konania o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS. Ďalej bolo vydané opatrenie o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť doplnkové dôchodkovej spoločnosti, ktorým sa aktualizovalo pôvodné znenie opatrenia s ohľadom na účinnosť novely zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení od 1. januára 2014. Tretím bolo opatrenie o náležitostiach štatútu doplnkového dôchodkového fondu, ktoré bližšie špecifikuje obsah, rozsah a informácie, ktoré má štatút obsahovať, aj so zameraním na investičnú stratégiju a kategórie jednotlivých investičných nástrojov, nakoľko novela zákona o doplnkovom dôchodkovom spo-

rení stanovila základné princípy investovania na základe „good practices“, čo bolo potrebné bližšie špecifikovať práve v sekundárnej legislatíve.

Ku koncu roka 2014 bolo vydané odporúčanie UDF k používaniu identifikátora právnickej osoby (LEI kód) pre inštitúcie zamestnaneckeho dôchodkového zabezpečenia (IORP).

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

V roku 2014 boli vydané 2 opatrenia týkajúce sa vykazovacích povinností subjektov v zmysle zákona o finančnom sprostredkovani a finančnom poradenstve. V jednom opatrení boli premietnuté požiadavky na zmenu štruktúry predkladaných informácií prostredníctvom výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva. Tieto zmeny vychádzali z praktických skúseností získaných pri výkone dohľadu, ako aj z požiadaviek európskych orgánov dohľadu. Druhé opatrenie sa týkalo obsahu, členenia a spôsobu predkladania správ vedúceho zamestnanca vo finančnom sprostredkovani a finančnom poradenstve. Vydaním opatrenia bol daný relevantný právny rámec správam, ktorých štruktúra bola predtým ustanovená právne nezáväznou formou metodického odporúčania.

Koncom roka 2014 boli taktiež zrevidované súbory k okruhom tém osobitného finančného vzdelávania.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

V roku 2014 NBS pokračovala v spolupráci s MF SR pri tvorbe *Koncepcie rozvoja kapitálového trhu*, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 191/2014. Základným strategickým cieľom koncepcie je obnovenie funkcií kapitálového trhu v SR, najmä značné zvýšenie financovania slovenskej reálnej ekonomiky z dlhodobých úspor obyvateľstva. Súčasťou koncepcie sú opatrenia smerované na nasledovné oblasti problémov – likvidita trhu, nákladovosť systému, infraštruktúra trhu a finančná osvetla a ochrana spotrebiteľa. V kontexte týchto opatrení NBS v roku 2014 spolupracovala s príslušnými rezortmi na príprave návrhu novely zákona o cenných papieroch s cieľom zlepšiť právny rámec pre vydávanie investičných certifikátov a zjednodušiť prechod na úplný členský princíp poskytovania služieb centrálneho depozitára cenných papierov, ďalej na príprave návrhu novely zákona o kolektívnom investo-

vaní s cieľom umožniť využívanie nových foriem kolektívneho investovania a súvisiacich činností, najmä zavedením fondov s premenlivým základným imaním (SICAV) a taktiež na príprave návrhu legislatívneho zámeru právnej úpravy, ktorá umožní jednotnú správu dôchodkových fondov, doplnkových dôchodkových fondov a fondov kolektívneho investovania.

V roku 2014 nadobudla účinnosť novela zákona o dlhopisoch, ktorou sa významne uvoľnila regulačia v tejto oblasti. Na jej príprave sa podieľali aj zástupcovia NBS.

Počas roka 2014 NBS vydala 4 opatrenia pre oblasť trhu cenných papierov. Z nich 2 sa týkali problematiky výkazníctva a problematiky uverejňovania informácií zo strany obchodníkov s cennými papiermi, jedno opatrenie sa venovalo otázkam náležitostí žiadosti o schválenie prospektu cenného papiera a ďalšie opatrenie novelizovalo existujúce opatrenie o náležitostach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS podľa zákona o kolektívnom investovaní.

Dňa 12. júna 2014 boli v Úradnom vestníku EÚ zverejnené smernice MiFID II¹² a MAD II¹³, ako aj nariadenia MiFIR¹⁴ a MAR¹⁵, pri príprave ktorých NBS poskytvala podporu najmä MF SR, a v súvislosti s ktorými sa od NBS v roku 2015 očakáva podpora MF SR, ktoré musí zabezpečiť transpozíciu smernice MiFID II do slovenského právneho poriadku.

2.4 OCHRANA FINANČNÉHO SPOTREBITELA

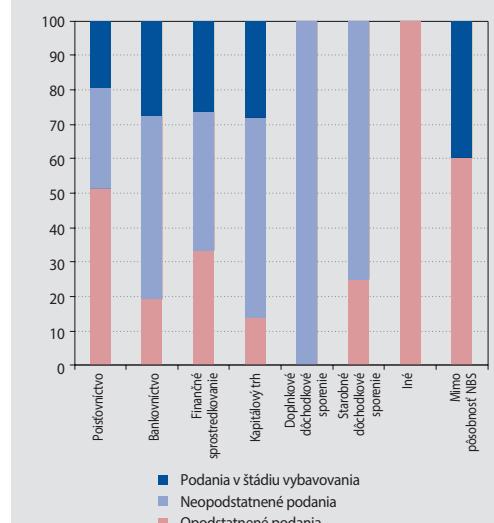
V roku 2014 došlo k realizácii vládou SR schválenej Koncepcie ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu, a to prípravou novely zákona o dohľade nad finančným trhom, ktorou NBS s účinnosťou od 1. januára 2015 získala kompetenciu orgánu ochrany spotrebiteľa pre slovenský finančný trh. V tejto súvislosti bol 1. septembra 2014 vytvorený odbor ochrany finančných spotrebiteľov s trojmi oddeleniami. Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov bolo transformované na oddelenie podaní finančných spotrebiteľov a vznikli oddeľenie výkonu dohľadu na ochranu finančných spotrebiteľov a oddelenie prvostupňových konaní a metodiky. Uvedená zmena znamená, že od roku 2015 je NBS zverená pôsobnosť dohliadať na dodržiavanie povinností dohliadaných

subjektov vyplývajúcich z právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa.

V počte podaní finančných spotrebiteľov doručených NBS možno opäťovne potvrdiť narastajúci trend. V roku 2014 NBS dostala 1 474 podaní finančných spotrebiteľov. Zo sektorov finančného trhu sa opäťovne najviac podaní týkalo sektora poisťovníctva, a to 829 podaní, čo predstavovalo 56 %-ný podiel na celkovom počte podaní. Nasledoval sektor bankovníctva s počtom 450 doručených podaní, čo predstavovalo 31 % z celkového počtu doručených podaní. U ďalších sektorov sa počet doručených podaní pohyboval v rozmedzí od 0,3 % do 5 %. Z hľadiska opodstatnenosti podaní sa najviac podaní týkalo sektora poisťovníctva (41 % podaní z celkového počtu podaní za tento sektor), pričom podrobnejší prehľad z hľadiska opodstatnenosti podaní poskytuje graf 23.

V sektore poisťovníctva sa rovnako ako v predchádzajúcich rokoch najviac podaní týkalo povinného zmluvného poistenia (necelých 21 %), pričom takmer jednu tretinu predstavovali podania namiestajúce nepreplatenie poistného plnenia z poškodenia čelného skla na motorovom vozidle. Druhú veľkú skupinu, a to 16 % zo všetkých podaní, predstavovali, opäťovne ako v minulom roku, podania týkajúce sa produktov životného poistenia, pričom z námietok, ktoré boli predmetom podaní vo veci životného poistenia sa potvrdilo, že finanční spotrebiteľia nevnímajú tento

Graf 23 Prehľad o opodstatnenosti podaní podľa jednotlivých sektorov (%)

Zdroj: NBS.

12 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EU.

13 Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu).

14 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012.

15 Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2003/6/ES a smerníc Komisií 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES.

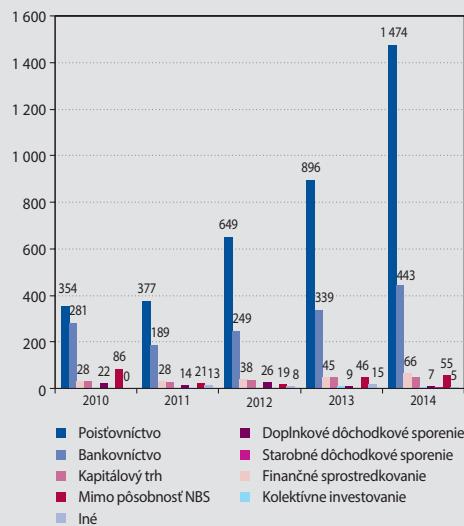
produkt ako dlhodobý a tiež si ho zamieňajú so sporením.

Najviac podaní v oblasti bankovníctva sa, obdobne ako v roku 2013, týkalo hypoteckých úverov a iných úverov na bývanie, a to výšky odplaty za poskytované služby, účtovania poplatkov za predčasné splatenie úveru a zmeny výšky úrokovnej sadzby. Pomerne značná časť podaní bola namierená voči poplatkom za vedenie bežných účtov a poplatkom účtovaným pri rušení bežných účtov vrátane sťažností na netransparentnosť tohto procesu.

Počet podaní týkajúcich sa finančného sprostredkovania sa počas rokov 2010 až 2014 výrazne nemenil, ale stále sú predmetom týchto podaní spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií finančnému spotrebiteľovi pred poskytnutím finančnej služby.

Podania klientov dohliadaných subjektov boli aj v roku 2014 zdrojom informácií o spôsobe poskytovania finančných služieb, ktorý NBS využila pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach.

Graf 24 Prehľad o počte podaní podľa sektorov finančného trhu (počet podaní)

Zdroj: NBS.

Prehľad o počte podaní doručených NBS za roky 2010 až 2014 je uvedený v grafe 24.

3 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

3.1 VÝVOJ KUMULOVANEJ ČISTEJ EMISIE

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie¹⁶ (ďalej len emisia) k 31. decembru 2014 dosiahla 9,5 mld. €, z čoho emisia eurobankoviek predstavovala 9,4 mld. €. V medziročnom porovnaní vzrástla emisia eurovej hotovosti o 6,6 % (o 589 mil. €), čo predstavuje pokles tempa jej rastu.¹⁷ Hodnota položky „obeživo“, zodpovedajúca podielu NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystémom, k 31. decembru 2014 predstavovala približne 10,3 mld. €.¹⁸

Vývoj dennej emisie v roku 2014 bol v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi takmer rovnaký (s výnimkou obdobia duálneho obehu), s ročným posunom hodnoty približne o 0,4 až 0,8 mld. €. Maximálna hodnota emisie v roku 2014 bola dosiahnutá v predvianočnom období 22. decembra (9,7 mld. €).

Graf 25 Denný vývoj emisie eurovej hotovosti (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

16 Po vstupe do eurozóny sa v obehu v SR vyskytujú aj eurobankovky a euromince emitované inými centrálnymi bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o reálnej hodnote a množstve peňazí v obehu. NBS eviduje len bankovky a mince, ktoré sama vydala a pridalajúce sa do obehu. Rozdiel medzi hodnotou (množstvom) vydaných eurobankoviek a euromincov do obehu a prijatých z obehu od 1. 1. 2009 do konkrétného dátumu predstavuje kumulovanú časť emisiu.

17 V roku 2013 bol rast o 7,5 %, v roku 2012 o 12,7 %, v roku 2011 o 21,6 % a v roku 2010 o 30,8 %.

18 Hodnota obeživa v celej eurozóne k 31. 12. 2014 bola 1 016,5 mld. €, nás podiel na tejto hodnote bol podľa klúča na pridelovanie bankoviek 1,0155 %, čo je približne 10,3 mld. €.

Tabuľka 6 Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí

	Kumulovaná čistá emisia				Štruktúra v %	
	Stav k 31. 12. 2014		Rozdiel oproti 31. 12. 2013		Stav k 31. 12. 2014	
	kusy	€	kusy	€	kusy	€
500 € ES1	7 367 009	3 683 504 500,00	732 981	366 490 500,00	1,06	38,78
200 € ES1	430 127	86 025 400,00	-100 957	-20 191 400,00	0,06	0,91
100 € ES1	26 701 760	2 670 176 000,00	2 385 243	238 524 300,00	3,82	28,11
50 € ES1	38 642 808	1 932 140 400,00	-1 599 031	-79 951 550,00	5,53	20,34
20 € ES1	32 673 767	653 475 340,00	1 656 218	33 124 360,00	4,68	6,88
10 € ES1	16 737 929	167 379 290,00	-7 446 452	-74 464 520,00	2,40	1,76
10 € ES2	11 722 859	117 228 590,00	11 722 859	117 228 590,00	1,68	1,23
5 € ES1	2 220 040	11 100 200,00	-3 953 503	-19 767 515,00	0,32	0,12
5 € ES2	7 248 878	36 244 390,00	3 806 263	19 031 315,00	1,04	0,38
Bankovky spolu	143 745 177	9 357 274 110,00	7 203 621	580 024 080,00	20,59	98,51
2 €	41 008 351	82 016 702,00	3 730 785	7 461 570,00	5,87	0,86
1 €	20 902 855	20 902 855,00	-118 569	-118 569,00	2,99	0,22
50 centov	25 905 590	12 952 795,00	325 552	162 776,00	3,71	0,14
20 centov	33 093 049	6 618 609,80	93 580	18 716,00	4,74	0,07
10 centov	49 979 150	4 997 915,00	2 824 364	282 436,40	7,16	0,05
5 centov	64 724 984	3 236 249,20	4 456 165	222 808,25	9,27	0,03
2 centy	139 800 992	2 796 019,84	11 043 282	220 865,64	20,02	0,03
1 cent	178 786 116	1 787 861,16	22 420 775	224 207,75	25,61	0,02
Mince spolu	554 201 087	135 309 007,00	44 775 934	8 474 811,04	79,37	1,42
Zberateľské mince	313 462	6 318 390,00	22 278	674 900,00	0,04	0,07
Peniaze spolu	698 259 726	9 498 901 507,00	52 001 833	589 173 791,04	100,00	100,00

Zdroj: NBS.

Poznámka: ES1 – eurobankovky prvej súrny, ES2 – eurobankovky druhej súrny. Postupne budú v nasledujúcich rokoch eurobankovky prvej súrny nahradené eurobankovkami druhej súrny vo vzostupnom poradí.

Kým pri hodnote emisie takmer celú emisiu predstavovali eurobankovky (98,5 %), pri množstve emitovaných eurových peňazí bol pomer opačný, eurobankovky predstavovali iba 21 % z celkového počtu a zvyšok (79 %) tvorili euromince (vrátane zberateľských euromincí).

Kumulovanú čistú emisiu k 31. decembru 2014 tvorilo viac ako 143 mil. kusov eurobankoviek a približne 555 mil. kusov euromincí vrátane zberateľských euromincí. Najviac emitovanou bola 50 € bankovka, ktorej podiel predstavoval takmer 27 % z celkového množstva emitovaných eurobankoviek. Najviac emitovanými euromincami boli euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt. Ich spoločný podiel na celkovom

množstve emitovaných euromincí tvoril viac ako polovicu (57 %) a tento podiel sa každý rok zvyšuje. Z hľadiska hodnoty však ich podiel nebola až taký podstatný (3 %).

Na základe doterajšieho vývoja emisie možno konštatovať, že NBS zaznamenáva dlhodobý trend tzv. „príjmovej“ krajiny v emisii 200 € bankovky¹⁹.

V roku 2014 pripadlo v priemere na obyvateľa SR²⁰ 25 eurobankoviek v hodnote približne 1 663 € a 97 euromincí (vrátane zberateľských euromincí) v hodnote 25 €. Priemerná hodnota kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti na obyvateľa bola 1 688 €.

19 Tzv. „príjmovej“ krajina znamená, že NBS vydá menšie množstvo danej nominálnej hodnoty do obehu, ako ich z neho prostredníctvom báň, resp. verejnosti prijme.

20 Počet obyvateľov SR k 30. 9. 2014 bol 5 421 034 (zdroj ŠÚ SR). Priemerné ukazovatele sú vypočítané z priemernej emisie, ktorá v roku 2014 dosiahla hodnotu 9,2 mld. €.

Najpočetnejšou eurobankovkou bola 50 € bankovka v počte približne 7 kusov na obyvateľa. Z euromincí boli najviac zastúpené v obehu euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt. Na jedného obyvateľa pripadlo v priemere 25 kusov 2-centových a 31 kusov 1-centových mincí.

EMISIA EUROBANKOVIEK DRUHEJ SÉRIE (ES2)

Eurobankovka v nominálnej hodnote 10 € je v poradí druhou eurobankovkou zo série Európa (ES2). Do obehu bola uvedená 23. septembra 2014.

K 31. decembru 2014 dosiahla čistá kumulovaná emisia 10 € ES2 bankovky 11,7 mil. ks. Podiel kumulovanej čistej emisie 10 € ES2 na celkovej kumulovanej čistej emisii 10 € bankoviek dosiahol 41 %.

SLOVENSKÉ KORUNY

K 31. decembru 2014 zostalo v obehu 19,0 mil. kusov slovenských bankoviek (z toho najviac – 10,1 mil. kusov bolo 20 Sk bankoviek) a približne 933 tis. kusov slovenských pamätných mincí. Hodnota zatiaľ nevrátených slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí dosahuje približne 3,01 mld. Sk (takmer 100 mil. €). Hodnota zostávajúcich slovenských bankoviek a pamätných mincí v obehu predstavuje už iba približne 2 % z celkovej hodnoty emitovaných slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí.

Z nevrátených slovenských korún pripadli na 1 obyvateľa približne 3 kusy bankoviek v hodnote 426 Sk a slovenské pamätné mince v hodnote 129 Sk. Hodnota zostávajúcich slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí na obyvateľa predstavovala 555 Sk. Najpočetnejšou bola 20 Sk bankovka v počte takmer 2 kusy na obyvateľa.

3.2 VÝROBA EUROBANKOVIEK A EUROMINCÍ

Národná banka Slovenska v roku 2014 zabezpečila pre Eurosystém výrobu a dodanie 50,04 mil. kusov eurobankoviek druhej série v nominálnej hodnote 10 € (výroba/alokácia z roku 2013). Ich výroba bola realizovaná vo francúzskej cenninovej tlačiarni Oberthur Fiduciaire SAS. Okrem toho zabezpečila v nemeckej cenninovej tlačiarni Bundesdruckerei GmbH výrobu 82,08 mil. kusov 50 € bankoviek prvej série (alokácia 2014) a podieľala sa taktiež na pilotnej výrobe 50 € bankoviek druhej série v tlačiarni Oberthur Fiduciaire SAS, ktorá nadvázuje na postupnú výrobu eurobankoviek druhej série v rámci realizácie projektu ES2.

V roku 2014 NBS zabezpečila výrobu a dodanie 26,25 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 1 cent a 5,0 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 centy. Dňa 1. apríla 2014 dala NBS do obehu aj 1,0 mil. kusov pamätných euromincí v nominálnej hodnote 2 € s tematikou 10. výročia vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie.

Razbu všetkých euromincí realizovala Mincovna Kremnica, š.p., ktorá zabezpečila aj výrobu 25 tis. kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2014, určených do štyroch ročníkových súborov slovenských euromincí.

V súlade s emisným plánom pamätných a zberateľských euromincí na rok 2014 vydala NBS tri rôzne zberateľské euromince z drahých kovov, z ktorých dve boli vyrazené zo striebra a jedna zo zlata. V septembri 2014 dodala Mincovna Kremnica do zásob NBS tiež 8 900 kusov strieborných zberateľských euromincí v nominálnej hodnote 10 € s tematikou Svetové prírodné dedičstvo –

Tabuľka 7 Zberateľské mince emitované NBS v roku 2014

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca priopomína	Počet (ks)		Oznámenie NBS o vydaní euromincí
		spolu	z toho proof	
10 € ¹⁾	Jozef Murgaš – 150. výročie narodenia	9 700	6 300	386/2013 Z. z.
20 € ¹⁾	Chránený areál Dubnícke bane – nálezisko opálov	8 050	5 300	87/2014 Z. z.
100 € ²⁾	Velkomoravské knieža Rastislav	4 000	4 000	249/2014 Z. z.

Zdroj: NBS.

1) Strieborná zberateľská minca.

2) Zlatá zberateľská minca.

Karpatské bukové pralesy, s plánovanou emisiou v marci 2015. Predaj numizmatického materiálu realizovala NBS prostredníctvom domácich a zahraničných zmluvných partnerov.

3.3 SPRACOVANIE EUROBANKOVIEK A EUROMINCÍ

V roku 2014 NBS vydala do obehu prostredníctvom šestnástich báň a čiastočne aj verejnosti viac ako 374,3 mil. kusov eurobankoviek a z obehu prijala 367,1 mil. kusov eurobankoviek.

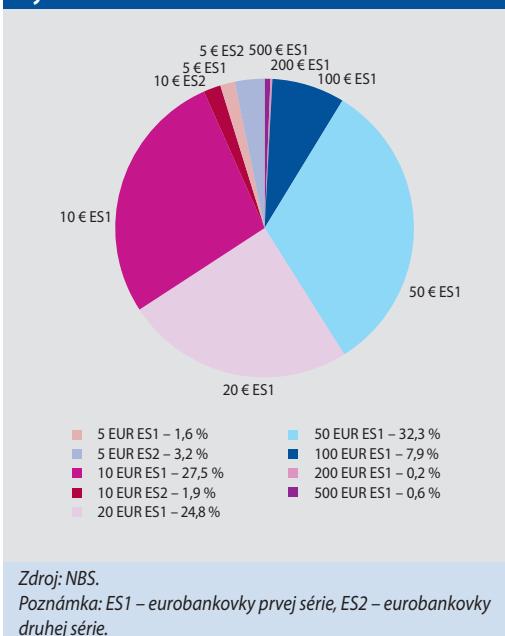
Počas roka NBS spracovala viac ako 368 mil. kusov eurobankoviek v zmysle jednotných postupov stanovených ECB pre všetky centrálne banky eurozóny. Prijaté množstvo eurobankoviek bolo približne trikrát vyššie v porovnaní s priemerným množstvom emitovaných bankoviek. V praxi to znamená, že v priemere každé 4 mesiace sa skontrolujú všetky eurobankovky emitované NBS, čím sa zabezpečuje primeraná čistota peňazí v obehu, čo smeruje k zabezpečeniu integrity eura a dôvere verejnosti v eurobankovky. Spokojnosť s kvalitou eurobankoviek obiehajúcich na našom území potvrdil aj prieskum verejnej mienky, ktorý sa každoročne vykonáva v krajinách eurozóny. V prieskume približne 93 % respondentov vyjadrilo spokojnosť s kvalitou obiehajúcich eurobankoviek.

Najčastejšie spracovávanou bola eurobankovka v nominálnej hodnote 50 €, ktorá je aj najviac používanou eurobankovkou v obehu a najviac sa bankovkami tejto nominálnej hodnoty plnia bankomaty.

Pri spracovaní eurobankoviek sa vytriedilo ako neupotrebitelných a následne zničilo 51 mil. kusov eurobankoviek. V porovnaní s rokom 2013 sa počet zničených neupotrebitelných bankoviek zvýšil približne o 19 %, čo bolo vo veľkej miere spôsobené vyrádovaním eurobankoviek prvej série (5 € a 10 €) po zavedení druhej série uvedených nominálnych hodnôt eurobankoviek. Vyššie množstvo vytriedených eurobankoviek sa premietlo i v raste priemernej miery vytriedenia eurobankoviek, ktorá medziročne vzrástla o 1,4 percentuálneho bodu na 14,0 %.

V roku 2014 bolo vydaných do obehu viac ako 331 mil. kusov euromincí a z ich obehu bolo

Graf 26 Štruktúra eurobankoviek spracovaných v roku 2014

Zdroj: NBS.

Poznámka: ES1 – eurobankovky prvej súrie, ES2 – eurobankovky druhej súrie.

prijatých viac ako 286 mil. kusov. Prijaté mince boli spracované na automatických mincových linkách, pričom sa skontrolovala ich pravosť a upotrebitelnosť. Vzhľadom na vyššiu životnosť euromincí sa pri spracovaní 286,6 mil. kusov mincí vytriedilo ako neupotrebitelných len 469 tis. kusov euromincí. Z hľadiska štruktúry spracovávaných euromincí neboli medzi euromincami jednotlivých nominálnych hodnôt výrazné rozdiely.

Okrem NBS spracovávajú a opäťovne vydávajú do obehu eurobankovky a euromince aj banky, resp. ďalší spracovatelia eurových peňazí, ktorým NBS udelila súhlas na ich spracovanie. Činnosť týchto spracovateľov eurovej hotovosti podlieha pravidelnej kontrole NBS.

3.4 FALZIFIKÁTY BANKOVIEK A MINCÍ ZADRŽANÉ NA ÚZEMÍ SR

V roku 2014 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 6 425 falzifikátov bankoviek a mincí. Z celkového počtu zadržaných falzifikátov bolo 3 701 bankoviek a 2 724 mincí. Najvyšší podiel zo všetkých falzifikátov zadržaných v roku 2014 mali falzifikáty eurobankoviek a euromincí (96,3 %). Výrazný rozdiel v počte falzifikátov zadržaných v roku 2014 (6 425 kusov) a 2013

Tabuľka 8 Vývoj počtu zadržaných falzifikátorov v SR (kusy)

Rok	EUR	SKK ¹⁾	Ostatné	Spolu
2010	2 837	14	83	2 934
2011	7 888	15	64	7 967
2012	4 451	22	65	4 538
2013	35 202	19	67	35 288
2014	6 190	21	214	6 425

Zdroj: NBS.

1) SKK – slovenská koruna.

(35 288 kusov) spôsobil prípad, v rámci ktorého orgány činné v trestnom konaní odhalili pred uvedením do peňažného obehu 26 735 kusov falzifikátorov mincí nominálnej hodnoty 2 € (v roku 2013).

V peňažnom obehu bolo zadržaných 4 913 falzifikátorov (76,5 %). Najviac falzifikátorov zadržali v Nitrianskom kraji (27,2 %) a v Bratislavskom kraji (26,8 %). Najmenej falzifikátorov s podielom 2,1 % bolo zadržaných v Trenčianskom kraji.

Takmer jednu pätnu (18,2 %) z falzifikátorov zadržaných v roku 2014 zachytila NBS. Väčšinu z nich tvorili falzifikáty mincí. Banky pôsobiace na slovenskom trhu odhalili 42,7 % falzifikátorov. Takmer jednu tretinu (30,1 %) zadržala polícia, 9 % odhalili spracovatelia peňazí a zvyšnú časť nebanskové subjekty.

V roku 2014 mierne stúpla kvalita vyhotovenia zadržaných falzifikátorov, najmä falzifikátorov eurobankoviek a euromincí. Počet zadržaných falzifikátorov v obehu, ako aj technická úroveň ich vyhotovenia však nepredstavovali väznejšie riziko pre bezpečnosť a plynulosť hotovostného peňažného obehu v Slovenskej republike.

FALZIFIKÁTY EUR

V roku 2014 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 6 190 kusov falzifikátorov eurových platidiel v nominálnej hodnote 77 848,50 €.

Z toho bolo 3 466 falzifikátorov eurobankoviek, pričom v peňažnom obehu v SRich bolo zadržaných 2 071 (59,8 %). V roku 2014 tvorili najvyšší podiel falzifikáty 500 € (37,1 %), z ktorých prevažná časť bola odhalená pred ich uvedením do obehu. Medzi najpočetnejšie falzifikáty patrili tiež nominálne hodnoty 50 € (30 %) a 100 € (17,4 %).

V roku 2014 bolo na území Slovenska zadržaných v hotovostnom peňažnom obehu 2 724 kusov falzifikátorov eurových mincí. To predstavuje v porovnaní s rokom 2013 pokles o 53 %. Najčastejšie falšované boli mince nominálnej hodnoty 2 € a ich podiel predstavuje 74,8 %. Podiel falzifikátorov v porovnaní s celkovým počtom eurových mincí v obehu je veľmi nízky.

Falzifikáty eurových platidiel zadržaných v roku 2014 v Slovenskej republike predstavovali len 0,35 % z celkového počtu falzifikátorov zadržaných v roku 2014 v eurozóne. Ich podiel na

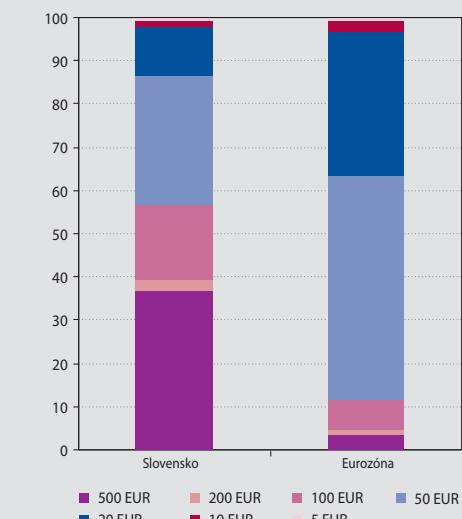
Tabuľka 9 Počet falzifikátorov eur v SR (kusy)

Rok	Nominálna hodnota falzifikátorov eurobankoviek a euromincí										Spolu
	0,50 €	1 €	2 €	5 €	10 €	20 €	50 €	100 €	200 €	500 €	
2010	208	224	977	35	38	313	503	392	91	56	2 837
2011	348	239	1 041	29	31	425	495	4 103	91	1 086	7 888
2012	476	245	2 286	16	28	400	359	289	254	98	4 451
2013	580	247	31 660	9	59	412	481	1 341	123	290	35 202
2014	463	224	2 037	22	39	405	1 037	604	73	1 286	6 190

Zdroj: NBS.

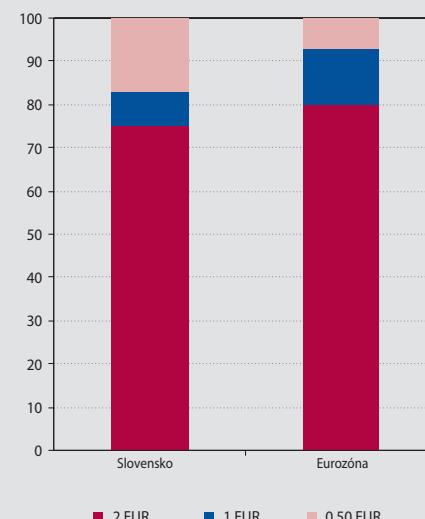

Graf 27 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov eurobankoviek v SR a eurozóne v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

Graf 28 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov euromincí v SR a eurozóne v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

počte eurobankoviek a euromincí v peňažnom obehu SR je veľmi nízky a možno konštatovať, že pravdepodobnosť, že fyzické alebo právnicke osoby prídu do styku s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je veľmi malá.

FALZIFIKÁTY SLOVENSKÝCH KORÚN

Zavedením eura do hotovostného peňažného obehu sa výrazne znížil výskyt falzifikátov slovenských korún. V roku 2014 bolo zadržaných len 21 kusov falzifikátov. Aj keď je možnosť výmeny korunových bankoviek za eurovú hotovosť časovo neobmedzená, možno očakávať, že výskyt

falzifikátov slovenských korún bude nadálej len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2014 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný nárast zadržaných falzifikátov amerických dolárov (93 kusov). Podobne ako v roku 2013 bola najviac falšovanou bankovka 100 USD, ktorá tvorila 95,7 % zo zadržaných falzifikátov. Výskyt falzifikátov ostatných cudzích mien sa zvýšil (121 kusov). Najväčší podiel tvorili falzifikáty českých korún (60 kusov) a švajčiarskych frankov (41 kusov).

4 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

4.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách.

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb sú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platobách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001,
- nariadenie č. 1781/2006 o údajoch o príkazcovi, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov a

- nariadenie č. 260/2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009, ako aj opatrenie NBS č. 8/2009, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov.

V roku 2014 v súlade so zákonom o platobných službách NBS schválila návrh Slovenskej bankovej asociácie neplatiť v roku 2014 príspevok na činnosť Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zriadeného podľa zákona o platobných službách na mimosúdne riešenie sporov, a to vzhľadom na výsledky hospodárenia tohto súdu a dostatok finančných prostriedkov na činnosť Komory pre roz hodovanie sporov z poskytovania platobných služieb.

4.2 PLATOBNÉ SYSTÉMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4.2.1 PLATOBNÝ SYSTÉM TARGET2 A TARGET2-SK

Národná banka Slovenska prevádzkuje od vstu pu do eurozóny komponent platobného systému TARGET2 známy ako TARGET2-SK. Rok 2014 možno z pohľadu prevádzky platobného systému TARGET2-SK hodnotiť ako úspešný a bezproblémový. Počas roku 2014 neboli v systéme zaznamenané žiadne výrazné incidenty, ktoré by zásadne ohrozili systém a jeho účastníkov. V tomto období nedošlo ani k problémom, ktoré by ohrozili plynulé spracovanie platieb alebo narušili samotnú prevádzku systému TARGET2 v Národnej banke Slovenska.

Okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej podpory a pomoci účastníkom, ako aj pravidelného testovania procedúr pre obnovu činnosti, sa Národná banka Slovenska podieľala na koordinácii vývoja, zmien, testovania a nasadzovania nových verzií programového vybavenia platformy SSP, na ktorej sa systém TARGET2 prevádzkuje. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP implementujú nové funkčnosti a zmeny, ktoré Eurosystém schválil na základe po žiadaviek užívateľov systému a tiež sa nimi od straňujú identifikované chyby v predchádzajúcej verzii.

Aj v roku 2014 Národná banka Slovenska pokračovala v organizovaní pravidelných pracovných stretnutí so zástupcami účastníkov TARGET2-SK. Tieto stretnutia slúžia na konzultáciu návrhov a zahrnutie pripravovaných zmien do systému TARGET2, koordináciu testovania nových verzií platformy SSP s účastníkmi, hodnotenie bežnej prevádzky a sprostredkovanie ďalších relevantných informácií poskytnutých účastníkom TARGET2-SK zo strany Národnej banky Slovenska.

V roku 2014 bolo Európskou centrálnou bankou prijaté usmernenie ECB/2014/25, ktorým sa zmenilo a doplnilo usmernenie ECB/2012/27 o Transeurópskom automatizovanom expresnom systéme hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase (TARGET2). Na základe tohto usmernenia Národná banka Slovenska prijala a zverejnila rozhodnutie NBS č. 3/2014, ktorým sa novelizovalo rozhodnutie NBS č. 3/2010 o podmienkach účasti v TARGET2-SK v znení ne skorších predpisov.

4.2.2 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM TARGET2-SK

V roku 2014 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených celkovo 33 účastníkov, z toho bolo 30 priamych účastníkov a 3 pridružené systémy (SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., First Data Slovakia, s.r.o.). V porovnaní s rokom 2013 došlo k zvýšeniu počtu účastníkov o jedného priameho účastníka.

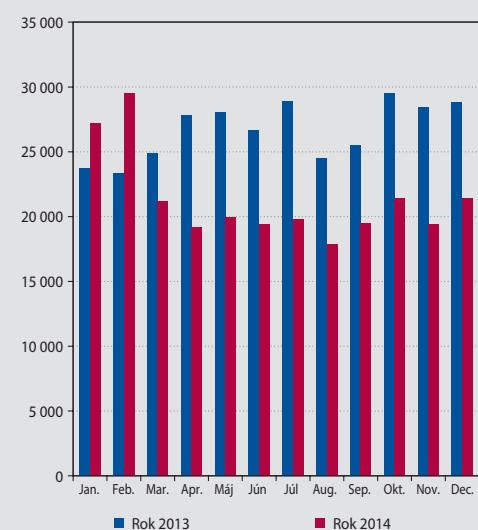
V roku 2014 sa prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK uskutočnilo takmer 256 tis. transakcií v celkovej hodnote vyše 667 mld. €. Oproti roku 2013 došlo k poklesu počtu uskutočnených transakcií o 20 % (64 tis. transakcií), pričom došlo k nárastu hodnoty spracovaných transakcií oproti predchádzajúcemu roku o 5,7 % (37,6 mld. €). Vývoj počtu a hodnoty uskutočnených transakcií podľa jednotlivých mesiacov v rokoch 2013 a 2014 zobrazujú grafy 29 a 30.

V roku 2014 mal TARGET2-SK 255 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 1 004 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 2 619 mil. €.

Podiel počtu klientských a medzibankových platieb spracovaných v roku 2014 je v pomere 73:27,

Graf 29 Počet platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2013 a 2014

Zdroj: NBS.

Graf 30 Hodnota platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2013 a 2014 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

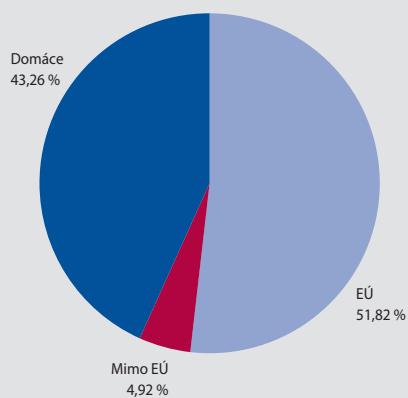
v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb je podiel klientskych a medzibankových platieb v pomere 7:93, teda výrazne v prospech medzibankových platieb.

V roku 2014 bolo do systému TARGET2 zapojených 24 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruk-

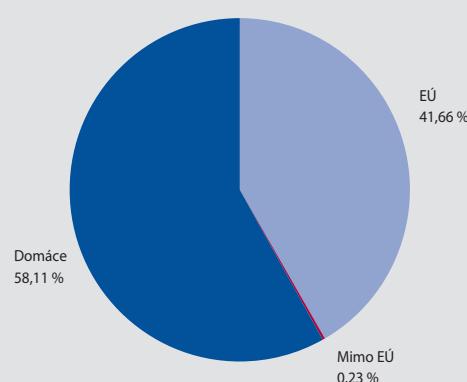
túry smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2014 bolo 43,26 % všetkých platieb domácich, 51,82 % smerovalo príjemcom do eurozóny a 4,92 % smerovalo mimo EÚ. Naopak, ukazovateľ hodnoty zaslaných platieb v pomere 58:42 (z toho mimo EÚ 0,23 %) vyznieva v prospech domácich platieb.

Graf 31 Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2014

Počet platieb

Hodnota platieb

Zdroj: NBS.

4.2.3 PLATOBNÝ SYSTÉM SIPS

Retailový platobný systém SIPS v priebehu roka 2014 kontinuálne zabezpečoval spracovanie a klíring klientskych platieb v eurách. Išlo predovšetkým o domáce, ale aj cezhraničné SEPA úhrady a SEPA inkás v medzinárodnom formáte XML. Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad a SEPA inkás bolo zabezpečené prostredníctvom cezhraničného paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je NBS priamym účastníkom.

Spracovanie a klíring platieb v platobnom systéme SIPS prebiehal v roku 2014 rovnakým spôsobom ako v predchádzajúcich rokoch, každý prevádzkový deň v niekoľkých klíringových cykloch. Záväzky a pohľadávky účastníkov SIPS z výsledkov jednotlivých klíringových cyklov boli finančne vyrovnané v platobnom systéme TARGET2-SK, ktorého je SIPS pridruženým systémom. Počas roku 2014 neboli v prevádzke zaznamenané závažné incidenty, ktoré by ohrozili spracovanie a klíring platieb alebo narušili prevádzku platobného systému SIPS.

Po významných zmenách implementovaných koncom roka 2013 (spracovanie SEPA úhrad a SEPA inkás, prechod na XML formát, pripojenie na systém STEP2) sa v roku 2014 platobný systém stabilizoval. K 1. februáru 2014, keď slovenský bankový sektor zavŕšil migráciu na SEPA platobné nástroje, bol tak platobný systém SIPS už niekoľko mesiacov plne kompatibilný so SEPA štandardmi. Včasnym splnením požiadaviek nariadenia 260/2012 platobný systém SIPS významne prispel k úspechu migrácie na SEPA platobné nástroje.

Na základe požiadavky bankového sektora a v súlade s rozhodnutím Bankovej rady NBS začala v priebehu roka v rámci platobného systému SIPS príprava na zavedenie nového klíringového cyklu, ktorým sa pre účastníkov platobného systému SIPS od 1. januára 2015 umožní posielat domáce a cezhraničné SEPA úhrady do aktuálneho prevádzkového dňa o 2,5 hodiny dlhšie ako doteraz.

Národná banka Slovenska v roku 2014 pokračovala v spravovaní registra identifikátorov príjemcov inkás (tzv. register CID-ov), ktorý prevzala od Slovenskej bankovej asociácie v roku 2013.

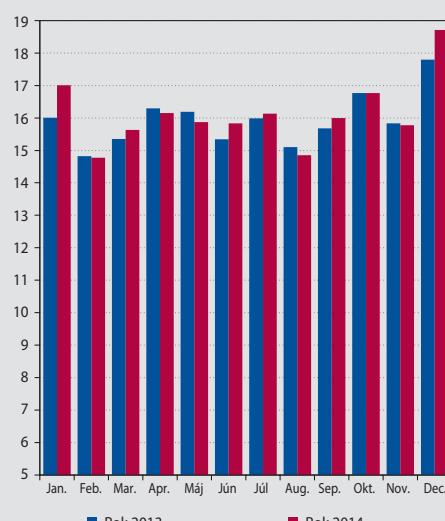
4.2.4 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM SIPS

Ku koncu roku 2014 bolo do retailového platobného systému SIPS zapojených 25 priamych

účastníkov. V súvislosti so zmenami, ktoré priniesla implementácia SEPA platieb do platobného systému SIPS (ukončená bola k 1. februáru 2014), sa v porovnaní s koncom roka 2013 počet priamych účastníkov znížil o troch. K 1. februáru 2014 sa v rámci platobného systému SIPS stali neaktívni 4 priami účastníci a k 1. marcu 2014 pristúpil do systému jeden zahraničný poskytovateľ platobných služieb.

V roku 2014 sa prostredníctvom retailového platobného systému uskutočnilo takmer 193 491 tis. transakcií, čo bol nárast oproti predchádzajúcemu roku o 1,21 %. Systém v rámci uvedených transakcií previedol prostriedky v objeme viac ako 185,881 mld. €. Oproti predchádzajúcemu roku to znamenalo nárast o 4,2 %. Uvedený nárast v počte i v hodnote transakcií čiastočne zodpovedá predchádzajúcemu trendu, i keď možno konštatovať, že predovšetkým v hodnote transakcií bol spôsobený aj rozšírením funkcionality platobného systému SIPS o vykonávanie cezhraničných platieb (uskutočňovaných prostredníctvom paneurópskeho platobného systému STEP-2, na ktorý bol SIPS v rámci implementácie SEPA napojený). Takto uskutočnené cezhraničné transakcie sa v roku 2014 podieľali na celkovom počte transakcií uskutočnených prostredníctvom platobného systému SIPS podielom 4,52 %. V hodnotovom vyjadrení bol ich podiel výrazne vyšší, dosahoval až 15,36 %.

Graf 32 Počet transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2013 a 2014 (mil.)

Zdroj: NBS.

Graf 33 Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2013 a 2014 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

4.2.5 PLATOBNÉ KARTY

V roku 2014 dosiahol počet vydaných platobných kariet 5,04 mil., čo pri medziročnom náraste o 5,2 % predstavuje zachovanie mierne stúpajúceho trendu z predchádzajúcich rokov. V počte vydaných bezkontaktných platobných kariet bol nárast takmer 50 % (s počtom 3,22 mil.), pričom bezkontaktné karty tvorili 64 % z celkového počtu vydaných platobných kariet.

Za rok 2014 bolo bezkontaktné uskutočnených takmer 2,5-násobne viac transakcií ako v roku 2013 (50,5 mil. v roku 2014 oproti 21 mil. v roku 2013).

Počet bankomatov sa v roku 2014 medziročne zvýšil o 118 na 2 708 bankomatov a počet platobných terminálov vzrástol o 5 783 na 46 822 platobných terminálov. Takmer 57 % z týchto platobných terminálov je schopných spracovať transakcie bezkontaktnými platobnými kartami.

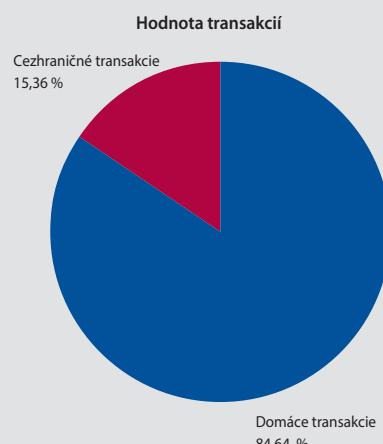
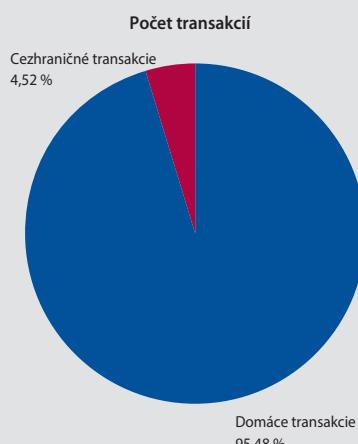
4.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI V OBLASTI PLATOBNÉHO STYKU

OBLASŤ SEPA – EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA, EURÓPSKA PLATOBNÁ RADA

Významný medzník v retailových platiabach v celej eurozóne dosiahla SEPA 1. augusta 2014, keď vyvrcholilo úsilie Európskej centrálnej banky a národných centrálnych báň úspešným zavedením jednotnej oblasti platiab v eurách pre úhrady a inkasá v eurozóne.

Slovenská republika prešla na spoločné európske SEPA platobné nástroje v oblasti úhrady a inkasa už od 1. februára 2014. Úspech Slovenska zdôraznil aj preident ECB Mario

Graf 34 Podiel domácich a cezhraničných transakcií v SIPS v roku 2014

Zdroj: NBS.

Draghi počas tlačovej konferencie ECB dňa 9. januára 2014.

Po ukončenej migrácii úhrad a inkás v rámci SEPA sa Eurosystém zaoberá harmonizáciou platieb platobnými kartami. V apríli 2014 vydala Európska centrálna banka správu pod názvom „Card payments in Europe – a renewed focus on SEPA for cards“, ktorá predstavuje názory a postoje Eurosystému v oblasti SEPA pre platobné karty.

V roku 2014 začala vykonávať svoju činnosť organizácia Euro Retail Payments Board, ktorá nahradila Radu pre SEPA (SEPA Council). Cieľom ERPB je podieľať sa na ďalšom rozvoji integrovaného, inovatívneho a konkurenčného trhu európskych retailových platieb.

V uplynulom roku Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) a Európska centrálna banka spolu s národnými centrálnymi bankami zároveň zintenzívnily spoluprácu v oblasti bezpečnosti retailových platieb na pôde Európskeho fóra pre bezpečnosť retailových platieb (SecuRe Pay). Dôležitým krokom bolo publikovanie Usmernení pre bezpečnosť internetových platieb v decembri 2014. Uvedený dokument stanovuje minimálne bezpečnostné požiadavky, ktoré majú byť poskytovateľmi platobných služieb v EÚ splnené do 1. augusta 2015.

Európska platobná rada (European Payment Council, EPC), ktorá je rozhodovacím a koordinačným subjektom európskej bankovej komunity vo vzťahu k bankovým službám, pravidelne aktualizuje pravidlá pre SEPA platobné nástroje. Dňa 25. novembra 2014 EPC publikovala dokumenty Pravidlá pre SEPA úhradu 8.0 (SCT Rulebook v. 8.0), Pravidlá pre SEPA inkaso – základná schéma 8.0 (SDD Core Rulebook v. 8.0) a Pravidlá pre SEPA inkaso – B2B schéma (SDD B2B Rulebook v. 6.0), ktoré nadobudnú účinnosť 22. novembra 2015.

V súlade s pravidlami pre platobné schémy sa poskytovatelia platobných služieb majú možnosť počas jedného roka vyjadriť k príslušným zmenám v pravidlach pred ich zavedením.

Čo sa týka požiadaviek pre platobné karty, v januári 2014 publikovala EPC verziu 7.0 dokumentu Štandardizácia v oblasti SEPA platobných kariet – zoznam požiadaviek (SEPA Cards Standardisation Volume). Poslednou aktualizáciou dokumentu

SEPA rámec pre platobné karty (SEPA Cards Framework) je verzia 2.1 z decembra 2009.

HODNOTENIE SSS A ICH LINIEK

V septembri 2013 publikoval Eurosystém nový rámec (User Assessment Framework – UAF) pre hodnotenie systémov zúčtovania a vyrovnania obchodov s finančnými nástrojmi (Securities Settlement Systems – SSS) a ich liniek, na základe ktorého sa SSS a linky hodnotia a prehlasujú za vyhovujúce štandardom pre ich použitie v úverových operáciach Európskeho systému centrálnych bank.

Na základe nového rámca začal v januári 2014 proces hodnotenia SSS a ich liniek v rámci tretejho komplexného hodnotenia. V rámci tohto hodnotenia bol CDCP hodnotený podľa Princímov pre infraštruktúry finančného trhu CPSS-IOSCO – Principles for financial market infrastructures (PFMI) a podľa štandardu User Addendum. V roku 2015 bude schválená hodnotiacia správa ECB, na základe ktorej budú CDCP zaslané odporúčania.

NBS vystupovala aj v úlohe druhého hodnotiteľa v prípade hodnotení Malta Clear a liniek LuxCSD- CBL (Clearstream Luxembourg)- OeKB, CBL (Clearstream Luxembourg)- CDCP, CBF (Clearstream Banking AG- Creation)- CBL (Clearstream Luxembourg)- CDCP a Euroclear Bank- CDCP.

EUROSYSTÉM, TARGET2 SECURITIES

Eurosystém pokračoval v prácach na projekte T2S v zmysle Programového plánu, s cieľom zabezpečiť, aby T2S zodpovedal potrebám trhu. Koncom marca začalo akceptačné testovanie Eurosystému (EAT), ktorému predchádzalo interné testovanie. Platforma T2S sa ukázala počas interného testovania a akceptačného testovania Eurosystému dostačne stabilná na to, aby sa mohlo začať v októbri 2014 testovanie používateľov. Testovaniu používateľov predchádzalo ešte Pilotné testovanie od začiatku júla 2014. Od 1. októbra je platforma T2S otvorená pre testovanie všetkých NCB a CSD v zmysle stanoveného plánu. Subjekty testujú v prvej fáze testovania interakciu svojich vnútorných aplikácií s T2S. V ďalšej fáze, ktorá má prebiehať od začiatku roka 2015 budú testovať i svoje vzájomné interakcie. CSD sú rozdelené do štyroch migračných vĺn. Začiatok testovania centrálnych bank závisí od záujmu platobných bank

o otvorenie DCA účtu. NBS začala s testovaním pripojenia do T2S.

V NBS pokračovali stretnutia národnej skupiny poskytovateľov, používateľov a regulátorov služieb vyrovnania cenných papierov NUG-SK²¹. Členovia NUG-SK sa okrem fyzických stretnutí podieľali i na odpovediach na ďalšie konzultácie,

ktorými Eurosystém získava vyjadrenia národných trhov na riešenie otázky T2S a tiež informácie o národných praktikách v oblasti post-tradingu s cieľom maximálnej harmonizácie v T2S. Zástupcovia trhu pokračujú v implementácii harmonizačných štandardov do národných praktík, s cieľom dosiahnuť harmonizované vyrovnanie v T2S.²²

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky usmerňuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje širokú škálu štatistik, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, ďalších činností Európskeho systému centrálnych bank (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajová základňa je tvorená údajmi finančných aj nefinančných subjektov. Tieto štatistiky využívajú okrem interných používateľov NBS aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, média a v neposlednom rade aj široká verejnosť.

5.1 MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Významnou činnosťou v rámci finančného sektora za oblasť menovej a finančnej štatistiky bolo implementovanie nových požiadaviek Európskeho systému národných účtov (ESA 2010) a nariadení ECB za bilančnú a úrokovú štatistiku peňažných finančných inštitúcií, štatistiku investičných fondov, štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) a za štatistiku platobných systémov do právneho rámca NBS vo forme opatrení. V roku 2014 sa NBS podieľala na projektoch ECB, ako je spoločná databáza podrobnych údajov o úveroch, ktorá bude zdieľaná medzi členmi Eurosystému, štatistika peňažného trhu, systém RIAD. Operatívne činnosti vyplynuli tiež zo zabezpečenia účasti úverových inštitúcií v rámci nového nástroja menovej politiky, cielených dlhodobejších refinančných operácií ECB.

Údajová základňa na úrovni agregovaných výstupov, ako aj individuálnych údajov, sa počas roka flexibilne prispôsobovala požiadavkám užívateľov z oblasti výkonu menovej politiky, finančnej stability, bankových operácií a platobných systémov. Rok 2014 bol aj rokom prípravy na poskytovanie štatistických údajov pre výkon novej funkcie ECB v oblasti jednotného dohľadu.

V oblasti štatistiky cenných papierov sa činnosti sústredili na zvyšovanie kvality údajov v databázach cenných papierov ECB. Centralizovaná databáza cenných papierov (CSDB) prešla v roku 2014 troma významnými aktualizáciami, ktoré v sebe okrem technických vylepšení zahrňovali napríklad pridanie nových atribútov cenných papierov týkajúcich sa novej klasifikácie finančných nástrojov a inštitucionálnych nástrojov podľa ESA 2010. V priebehu roka bola spustená druhá fáza databázy cenných papierov v držbe za jednotlivé ekonomicke sektry (SHSS-DB) a začala príprava modulov za držbu cenných papierov národných centrálnych bank (SHSE) a za držbu cenných papierov veľkých bankových skupín (SHSG).

O rastúcej kvalite uvedených databáz svedčí aj zvýšený počet žiadostí o prístup k ich údajom od užívateľov z oblasti ako menová politika, bankové obchody a tiež z orgánov dohľadu nad finančným trhom.

5.2 ŠTATISTIKA ŠTVRŤROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Hlavným účelom zostavovania štvrtročných finančných účtov (ŠFÚ) je zaznamenávanie

21 Agenda stretnutí i riešenie otázky sú k dispozícii na stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/platobne-systemy/target2-securities/nug-sk>

22 Eurosystém pokračuje v publikovaní T2S OnLine, kde je možné získať aktuálne informácie o T2S v anglickom jazyku <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2s/about/t2sonline/html/index.en.html>

všetkých finančných tokov v ekonomike, t. j. v akom objeme a forme nefinančné korporácie, finančné inštitúcie, verejná správa a domácnosti poskytujú alebo si nárokujú finančné prostriedky. Popri finančných transakciách poskytujú finančné účty aj informáciu o stave majetku a dlhu jednotlivých sektorov. ŠFÚ predstavujú jeden z dôležitých podporných analytických nástrojov na účely sledovania transmisného mechanizmu menovej politiky a analýzy finančnej stability.

Národná banka Slovenska pri zostavovaní ŠFÚ spolupracuje so Štatistickým úradom SR (ktorý je zodpovedný za údaje sektora verejnej správy a taktiež za ročné finančné účty za celú ekonomiku) a s Ministerstvom financií SR.

V roku 2014 vrcholili práce na implementácii revidovaného systému národných účtov ESA 2010 do štatistiky finančných účtov, pričom hlavný dôraz bol kladený na zvyšovanie kvality údajov nielen pri vykazovaní stavov a transakcií, ale aj údajov o preceneniach a ostatných zmenách. Nová metodika ESA 2010 predstavuje podrobnejšiu klasifikáciu jednotlivých ekonomických sektorov, ako aj jednoznačnejšiu špecifikáciu konkrétnych finančných nástrojov. Údaje v požadovanej novej štruktúre boli do ECB po prvýkrát odoslané v septembri 2014, vrátane preklasifikovaných spätných údajov za obdobie od roku 2012 po súčasnosť. Zároveň v súlade s požiadavkou ECB na skoršie zverejňovanie údajov bolo v roku 2014 zrealizované skrátenie termínu zasielania údajov z T+110 dní na T+100 dní.

Počas prvého polroka 2014 sa realizovali práce na novom informačnom systéme pre zber, spracovávanie a uchovávanie údajov pre potreby štatistiky a dohľadu nad finančným trhom – „Štatistický zberový portál“. V druhom polroku sa vykonalo testovanie systému, na ktorom sa zúčastnili aj niektoré vykazujúce subjekty. Paralelne s týmito činnosťami prebiehali aj pravidelné stretnutia na tvorbe nového dátového modelu pre „Štatistický zberový portál“, ktorý umožní kvalitnejšie spracovanie, analýzu a publikovanie zbieraných údajov na základe jednoznačného ekonomického popisu.

5.3 ŠTATISTIKA POIŠTOVNÍ, KAPITÁLOVÉHO TRHU A DÔCHODKOVÉHO SPOREŇIA

Údaje od subjektov poistného trhu, kapitálového trhu a trhu dôchodkového sporenia slúžili na výkon dohľadu, ako aj na štatistické účely pre národné i nadnárodné inštitúcie, pričom sa zabezpečila ich kvalita z hľadiska včasnosti, presnosti a vzájomnej porovnatelnosti. Ku koncu roka NBS evidovala 217 vykazujúcich subjektov – 39 subjektov poistného trhu, 133 subjektov kapitálového trhu a 45 subjektov trhu dôchodkového sporenia.

Oblast štatistiky poistovní bola aj v roku 2014 ovplyvnená prípravou zavedenia smernice Solventnosť II, ktorej úlohou je harmonizácia podmienok zverejňovania informácií, ich transparentnosť a konzistencia v rámci Európskej únie s termínom zavedenia v roku 2016. Došlo k zaväšeniu procesu príprav nariadenia ECB k požiadavkám na štatistické vykazovanie pre poistovacie korporácie. Nariadenie ECB bolo schválené v novembri pod č. 1374/2014 s účinnosťou od januára 2015. S cieľom minimalizať budúcu záťaž poistovacích korporácií spojenú s vykazovaním pre účely dohľadu a účely štatistiky, analyzoval sa rozsah prekrytie požiadaviek smernice Solventnosť II s požiadavkami uvedeného nariadenia ECB. Požiadavky ECB nad rámec smernice boli identifikované ako tzv. „add-ons“ požiadavky a NBS začala proces ich implementácie v podmienkach slovenského poistného trhu.

Intenzívna spolupráca NBS, poistovní a (doplňkových) dôchodkových fondov bola v priebehu celého roka zameraná na zvyšovanie kvality štatistických údajov predkladaných v zmysle opatrenia NBS č. 10/2013, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2014. Opatrenie prinieslo zmenu v klasifikácii sektorov a finančných nástrojov vyplývajúcu zo zavedenia ESA 2010 a okrem zmeny štruktúry zvýšilo aj nároky na rozsah údajov.

NBS už v roku 2014, v súvislosti s očakávaným začatím vyplácania dôchodkov z II. piliera dôchodkového sporenia od roku 2015, kde sa priamymi

účastníkmi stanú aj životné poisťovne, vydala opatrenie č. 21/2014 a rozšírila požiadavky na predkladanie výkazov pre poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní.

V oblasti kapitálového trhu bol zákonom č. 213/2014 novelizovaný zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, a to predovšetkým zavedením niektorých ustanovení nariadenia CRR a smernice CRD IV a zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní s cieľom zlepšiť kvalitu investícií v oblasti alternatívnych investičných fondov a v oblasti štandardných podielových fondov. Novela zabezpečila, aby sa pri posudzovaní rizík predchádzalo výhradnému alebo mechanickému spoliehaniu sa na úverové ratingy alebo ich využívaniu ako jediného parametra.

5.4 ŠTATISTIKA NEBANKOVÝCH SUBJEKTOV

Štatistika nebanskových subjektov zabezpečuje a zodpovedá za zber a spracovanie štatistického výkazníctva od právnických osôb, s výnimkou bank a pobočiek zahraničných bank, vychádzajúc z potrieb zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, štatistiky priamych zahraničných investícií a z potrieb ŠÚ SR.

Povinnosť predkladať hlásenia je upravená v ustanoveniach § 8 zákona NR SR č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 602/2003 Z. z.

Štruktúra, rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania je ustanovená opatrením Národnej banky Slovenska č. 452/2013 Z. z. z 10. decembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 467/2010 Z. z. o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona v znení opatrenia č. 332/2012 Z. z. Zber hlásení sa realizuje s mesačnou, štvrtročnou a ročnou periodicitou. Novela opatrenia bola nutná z dôvodu zberu údajov o dovoze a vývoze služieb, aby pohľadávky a záväzky za služby boli súčasťou jednotlivých hlásení o zahraničných aktívach a pasívach. Ná-

vrh opatrenia okrem tejto požiadavky zároveň aktualizoval v jednotlivých hláseniach o zahraničných aktívach a pasívach zoznamy členských štátov eurozóny, vzhladom na pristúpenie Lotyšska do eurozóny.

Rok 2014 bol pre činnosti zabezpečované v rámci štatistiky nebankových subjektov rokom pokračovania harmonizácie štatistiky v súlade s odporúčaniami medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB, ktoré sa týkajú metodiky zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

V roku 2014 pokračoval zber a spracovanie štvrtročného hlásenia. V štvrtročnom hlásení SLUZ(NBS)1-04 vykazujúca jednotka vyplňa údaje za prijaté služby zo zahraničia a poskytnuté služby do zahraničia. V štvrtročnom hlásení SLUZ(NBS)1-04 sa uvádzajú hodnoty za sledovaný kalendárny štvrtrok, neuvádzajú sa kumulované hodnoty od začiatku roka.

5.5 ŠTATISTIKA PLATOBNEJ BILANCIE

Štatistika platobnej bilancie poskytuje údaje o stavoch a všetkých ekonomických transakciách Slovenskej republiky so zahraničím, pričom pokrýva oblasť platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, devízových rezerv, hrubého zahraničného dlhu a priamych zahraničných investícií.

V roku 2014 boli v rámci štatistiky platobnej bilancie implementované požiadavky šiesteho vydania Manuálu Medzinárodného menového fondu k platobnej bilancii a investičnej pozícii voči zahraničiu (BPM6). Manuál bol revidovaný zároveň so zavedením systému národných účtov 2008 (2008 SNA) a Európskeho systému národných účtov 2010 (ESA 2010), aby bol zaistený súlad medzi externou a domácou makroekonomicou štatistikou. Zároveň s implementáciou BPM6, boli pri vykazovaní údajov voči ECB a Eurostatu zohľadnené a splnené aj ich špecifické požiadavky v tejto oblasti. Počas roka 2014 boli implementované aj požiadavky OECD v oblasti štatistiky priamych zahraničných investícií. Po prvýkrát boli údaje podľa BPM6 zverejnené v decembri 2014 vrátane spätných časových radov.

6 EKONOMICKÝ VÝSKUM

Národná banka Slovenska patrí medzi predné inštitúcie ekonomickej výskumu na Slovensku. Jej výskumná činnosť nadobúda prevažne charakter aplikovaného výskumu, ktorého výsledky sú použiteľné v praxi. Výskum sa realizuje predovšetkým na odbore výskumu, viaceré výstupy výskumného charakteru však vznikajú v spolupráci s inými útvarmi banky, ako aj v spolupráci s domácimi a zahraničnými odborníkmi z iných inštitúcií. Široká spolupráca prispieva k tomu, že výskum funkčne a obsahovo dopĺňa rôzne analytické činnosti vyplývajúce z bežnej činnosti banky. Pritom využíva často neštandardné prístupy a prináša komplexnejšie riešenia, ktoré dávajú odpovede na náročnejšie ekonomicke, menové alebo finančné otázky týkajúce sa domáceho i vonkajšieho ekonomickeho prostredia.

Tematické zameranie výskumu vyplýva zo strednodobej stratégie rozvoja výskumu schválenej Bankovou radou NBS. Hlavnými rámcovými tématami sú menová politika, fiškálna politika, finančná stabilita, trh práce a reálna ekonomika, ekonomické modelovanie a fungovanie meno-vej únie. Konkrétnie výskumné úlohy zároveň zohľadňujú aktuálne informačné potreby NBS. Kvalifikovaný dohľad nad výskumom zabezpečuje výskumný výbor zložený z domáčich a zahraničných odborníkov. Výbor ovplyvňuje výskumnú činnosť NBS najmä prostredníctvom schvaľovania výskumných zámerov jednotlivých výskumných pracovníkov a pravidelným monitoringom výstupov.

Kľúčovým faktorom zabezpečujúcim aktuálnosť a relevantnosť výskumu z hľadiska obsahového zamerania, ako aj použitých metód je medzinárodná spolupráca, najmä v rámci Európskeho systému centrálnych bank. V roku 2014 pokračovali výskumní pracovníci NBS v práci v štyroch pracovných skupinách, resp. sieťach výskumného charakteru.

Prvá skupina – Sieť pre makroobozretný výskum (Macroprudential Research Network – MaRs) zavŕšila po štyroch rokoch svoju činnosť medzi-národnou výskumnou konferenciou, na ktorej

boli prezentované najdôležitejšie zistenia. NBS sa v rámci tejto siete zapojila najmä do vývoja systémov skorého varovania a indikátorov systémového rizika vo finančnom sektore.

Druhá výskumná siet – HFCN (Household Finance and Consumption Network) ukončila ďalšiu vlnu prieskumu medzi domácnosťami, ktorá poskytuje nové poznatky o finančnej situácii a výdavkoch domácností v krajinách eurozóny (vrátane Slovenska). Získané informácie napomôžu lepšiemu pochopeniu dopadov rôznych makroekonomických šokov, ako aj menovopolitickej a inštitucionálnych zmien na finančnú situáciu domácností.

Tretia výskumná siet – CompNet (Competitiveness Research Network) sa zameriava na vytvorenie konzistentného analytického rámca pre hodnotenie konkurencieschopnosti zohľadňujúceho tak makroekonomicke, ako aj mikroekonomicke informácie. Odborníci z NBS sa orientovali hlavne na využitie individuálnych podnikových ukazovateľov.

V rámci poslednej siete venovanej skúmaniu pružnosti trhu práce (WDN – Wage Dynamics Network) ukončili národné výskumné tímy potrebné prípravy a zrealizovali prieskum medzi podnikmi. Výsledky prieskumu umožnia podrobnejšie skúmanie zmien v tvorbe miezd, cien i v prístupech k zamestnávaniu po nedávnej globálnej ekonomickej kríze.

Neodmysliteľnou súčasťou procesu prenosu nových myšlienok do praxe je organizovanie odborných seminárov a zapájanie sa do vedeckých konferencií. Domáce publikum profituje hlavne z množstva či už výskumných, alebo diskusných seminárov zrealizovaných na pôde NBS. V roku 2014 zorganizovala alebo spoluorganizovala NBS viac ako 40 odborných seminárov. Osem z nich sa uskutočnilo v rámci série Bratislavských ekonomických seminárov (Bratislava Economic Seminars), ktoré sú výsledkom spolupráce NBS s Katedrou hospodárskej politiky na Ekonomickej univerzite v Bratislave a Centrom pre ekonómiu a financie pri Fakulte

matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave.

Najvýznamnejším podujatím v oblasti ekonomickej výskumu v roku 2014 bola medzinárodná konferencia, ktorú NBS usporiadala v spolupráci s Institute for the Study of Labor (IZA) a Central European Labour Studies Institute (CELSI). Ústrednou tému konferencie *European Labor Markets and the Euro Area during the Great Recession: Adjustment, Transmission, Interactions* bol vývoj na trhoch práce v eurozóne počas súčasnej krízy. Vystúpilo na nej 27 zahraničných a domáčich výskumníkov z univerzít, centrálnych báň a medzinárodných inštitúcií. Hlavné príspevky prednesli Klaus F. Zimmermann, riaditeľ Institute for the Study of Labor, a Jordi Galí z CREI and Universitat Pompeu Fabra. Počas konferencie udelil guvernér NBS ceny za najlepšiu dizertačnú alebo diplomovú prácu ekonomickej zamerania troma slovenským študentom vysokých škôl, ktorí sa zapojili do súťaže o Cenu guvernéra NBS za rok 2014.

Hlavným prostriedkom prenosu nových znalostí ekonomickej výskumu do praxe je publikovanie odborných analýz a štúdií a článkov v odborných časopisoch. Rozsiahlejšie výstupy sú primárne publikované najmä ako recenzované výskumné štúdie NBS, prípadne ako diskusné štúdie alebo odborné analýzy NBS.²³ Výstupy nadnárodného významu, spravidla výsledky spoločného medzinárodného výskumu, sú často publikované ako výskumné alebo priležitosné štúdie zahraničných inštitúcií (najmä ECB).

Zoznam domáčich štúdií zverejnených na stránke NBS v roku 2014 sa rozšíril o príspevky týkajúce sa takmer všetkých rámcových tém, predovšetkým však fiškálnej politiky, finančnej stability, reálnej ekonomiky a ekonomickej modelovania.

V súvislosti s potrebou zohľadniť pri hodnotení výsledkov hospodárskej politiky vplyv ekonomickej cyklu sa výskum NBS venoval skúmaniu potenciálneho produktu a produkčnej medzery v slovenskej ekonomike, t. j. rozdielu medzi potenciálnym a skutočným produktom. V spolupráci s Radou pre rozpočtovú zodpovednosť analyzovali odborníci NBS rôzne techniky odhadu

potenciálneho produktu na Slovensku a navrhli robustnejší prístup, ktorý prináša stabilnejšie odhady tak na krátkom, ako aj na dĺhšom horizonte.

Výskum sa zaoberal aj vplyvom fiškálnej politiky na hospodársky cyklus. Na príklade krajín V4 sa ukázalo, že vplyv fiškálnej politiky závisí od toho v akej fáze ekonomickej cyklu sa sledovaná ekonomika nachádza a vplyv fiškálnej politiky na hospodársky vývoj je výrazne vyšší v období recesie než v období expanzie.

Analýza reálnej a nominálnej konvergencie slovenskej ekonomiky identifikovala pozastavenie procesu dobiehania v oblasti ukazovateľov reálnej ekonomiky. Ukazovatele nominálnej konvergencie naopak vykázali významné zníženie rozdielov medzi Slovenskom a priemerom EÚ. Podrobnejšia analýza dlhodobého vývoja absolútnej a podmienenej konvergencie výkonnosti v EÚ potvrdzuje výšie ako v literatúre všeobecne uvádzané tempo dobiehania, ktoré bolo ovplyvnené viacerými vonkajšími faktormi.

Nové poznatky v oblasti finančnej situácie domácností vychádzajúce z celoslovenského zisťovania finančnej situácie a spotreby domácností odhalili, že takmer každá slovenská domácnosť vlastní nejaké aktíva. Najväčšiu časť reálnych aktív tvorí bývanie, ktoré vlastní až 90 % domácností. Zadlžených je v priemere menej ako 30 % domácností. Zaujímavým zistením je tiež, že slovenské domácnosti vynaložia približne až 30 % svojich príjmov na potraviny. Súčasťou zisťovania boli aj rozdiely medzi jednotlivými krajmi.

Vysoko aktuálnym, najmä v kontexte pretrvávajúcej neistoty na finančných trhoch, je výskum v oblasti finančnej stability. Do tejto oblasti spadá aj téma makrostresového testovania, čo je vlastne testovanie vplyvu prípadného negatívneho vývoja na finančných trhoch alebo v reálnej ekonomike na bankový sektor ako celok. Hlavné výsledky výskumu potvrdili, že bankový sektor na Slovensku sa javí byť pomerne robustný voči prípadnému negatívному vývoju.

Viaceré výsledky spoločných výskumných projektov realizovaných v spolupráci s odborníkmi z iných centrálnych báň ESCB boli uverejnené v štúdiách ECB. Jedna z nich skúmala vplyv inšti-

²³ Štúdie a analýzy NBS sú v plnom znení dostupné na internetovej stránke <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/vyskumne-studie>

tucionálnych faktorov na zadlženosť domácností v eurozóne,²⁴ ďalšia sa týkala nového prístupu k meraniu konkurencieschopnosti a bližšie popísala vznik a využitie novej databázy²⁵ a tretia podrobne analyzovala finančnú stabilitu v prístupových a kandidátskych krajinách.²⁶

Najzaujímavejšie výsledky výskumu NBS boli publikované v odborných časopisoch. Popri viacerých článkoch v domácich odborných časopisoch boli v roku 2014 niektoré výsledky výskumu NBS zverejnené aj v zahraničných karentovaných časopisoch.²⁷

7 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

7.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTÉM A JEDNOTNÝ SYSTÉM DOHĽADU

Eurosystém tvorí ECB a národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločné menu euro. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov ECB, najvyššieho rozhodovacieho orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny. V priebehu roka 2014 začala Rada guvernérov ECB tiež prijímať rozhodenutia týkajúce sa jednotného mechanizmu dohľadu (SSM – Single Supervisory Mechanism) nad úverovými inštitúciami zúčastnených členských štátov EÚ. Guvernér NBS je zároveň aj členom Generálnej rady ECB, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štaty EÚ neprijmú spoločné menu. Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystému/ESCB/SSM, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bank. Na práci výborov a ich pracovných skupín sa počas roka 2014 priamo podieľalo viac ako 80 zástupcov NBS. Práca útvarov NBS na úlohách Eurosystému, ako aj jednotného mechanizmu dohľadu, predstavuje významnú časť aktivít centrálnej banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Počas roka 2014 sa uskutočnili viaceré zmeny vo finančnej oblasti, ktoré boli iniciované právnymi aktmi na úrovni EÚ. Z pohľadu NBS boli najdôležitejšie zmeny týkajúce sa prvého a druhého piliera bankovej únie a zmeny v oblasti bezhotovostného platobného styku, a to konkrétnie prechod na nové SEPA platobné nástroje.

Guvernér NBS sa v apríli zúčastnil na neformálnom zasadnutí ECOFIN-u v Aténach. Hlavnými témami rokovania boli jednotný mechanizmus dohľadu a jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií, reforma bankovej štruktúry a otázky podpory rozvoja malého a stredného podnikania pomocou nových finančných nástrojov.

V septembri sa guvernér NBS zúčastnil na neformálnom zasadnutí ECOFIN-u v Miláne. Rokovalo sa najmä o medzinárodnej spolupráci v oblasti finančných služieb a o jednotnom mechanizme dohľadu.

7.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

Hlavnými udalosťami brettonwoodských inštitúcií boli v roku 2014 aprílové jarné zasadnutia a októbrové výročné zasadnutia MMF a SB vo Washingtone.

V roku 2014 sa zvýšila angažovanosť SR voči MMF. K 31. decembru 2014 poskytla SR zdroje prostredníctvom Finančného transakčného plánu vo výške 142,2 mil. SDR a prostredníctvom bilaterálnej pôžičkovej dohody medzi SR a MMF z roku 2010 vo výške 27,8 mil. SDR. V septembri 2014, po konzultácii SR s MMF, bola predĺžená platnosť bilaterálnej pôžičkovej dohody medzi SR a MMF z roku 2013 do roku 2016.

V priebehu júna 2014 sa v SR uskutočnila pravidelná misia MMF v rámci konzultácií podľa

²⁴ Working Paper 1639: *The distribution of debt across euro area countries: the role of individual characteristics, institutions and credit conditions*.

²⁵ Working Paper 1634: *Micro-based evidence of EU competitiveness: the CompNet database*.

²⁶ Occasional Paper 136: *Report on financial stability challenges in EU candidate and potential candidate countries*.

²⁷ Economic Letters, Journal of Risk and Insurance, alebo Czech Journal of Economics and Finance.

čl. IV Dohody o MMF. V záverečnej správe MMF sa uvádzia, že oživenie domáceho dopytu podporí silnejší a vyváženejší rast ekonomiky. Identifikácia prorastových fiškálnych opatrení a zlepšenie podnikateľského prostredia umožnia znížiť vysokú nezamestnanosť a zmenšiť regionálne rozdiely. V decembri 2014 prebehli konzultácie s MMF v rámci tzv. staff visit MMF.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2014 sa v rámci príprav ekonomickejho prehľadu OECD o SR „Economic Survey 2014“ uskutočnili stretnutia zástupcov OECD so zástupcami odboru ekonomických a menových analýz NBS k makroekonomickému vývoju na Slovensku, ako aj so zástupcami odboru politiky obozretnosti na makroúrovni NBS, kde zhodnotili zdravie bankového sektora na Slovensku. Následne sa 5. novembra 2014 konala prezentácia odporúčaní a záverov správy OECD „Ekonomický prehľad SR 2014“.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2014 sa v poľskej Varšave stretla na svojom 23. výročnom zasadnutí Rada guvernérów EBOR. Na zasadnutí bola schválená alokácia čistého príjmu, kde boli vyčlenené dodatočné prostriedky vo výške 500 mil. € do Špeciálneho investičného fondu pre južné a východné Stredomorie (SEMED). Na výročnom zasadnutí bol Cypru priznaný status prijímateľskej krajiny, zároveň sa členskou krajinou EBOR stala Líbya.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

Guvernér reprezentuje NBS na pravidelných zasadnutiach guvernérów BIS. V roku 2014 sa konalo päť zasadnutí guvernérów BIS v Bazileji, počas ktorých sa diskutovalo o nasledovných témach: rast požiadaviek na kapitál, zabezpečovanie zvýšenej kapitálovej primeranosti, analýza domáčich a svetových faktorov ovplyvňujúcich infláciu, virtuálne meny a globálny demografický vývoj a ich implikácia pre centrálné bankovníctvo, ziskovosť centrálneho bankovníctva, jej trendy a vplyv na politiku centrálnych bánk.

Guvernér NBS sa zúčastnil na 84. valnom zhromaždení akcionárov BIS v Bazileji. Hlavným bodmi programu valného zhromaždenia BIS boli schválenie výsledkov hospodárenia a rozdelenie zisku a dividend.

7.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

EURÓPSKY VÝBOR PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ (ESRB)

Generálna rada ESRB (na jej zasadnutiach sa zúčastňujú aj vedúci predstaviteľia NBS) prerokovala v roku 2014 na svojich zasadaniach okrem vývoja faktorov a intenzity systémových rizík aj viaceré ďalšie oblasti. Prvou oblasťou bolo uvedenie politiky obozretnosti na makroúrovni do praxe. Išlo predovšetkým o katalogizáciu nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v súvislosti s procedúrami v rámci ESRB. Druhou oblasťou bola spolupráca s EIOPA a EBA na príprave scenárov stresového testovania a treťou oblasťou boli odporúčania ESRB. V júni 2014 bolo prijaté odporúčanie k usmerneniam týkajúcich sa určenia miery protickylického kapitálového vankúša a zároveň bolo vyhodnotené plnenie odporúčania ESRB o makroprudenciálnom mandáte vnútroštátnych orgánov. SR bola v rámci tohto odporúčania hodnotená stupňom „úplne v súlade“ s odporúčaním.

EURÓPSKY ORGÁN PRE BANKOVNÍCTVO (EBA)

NBS aj v roku 2014 ako člen EBA zabezpečovala plnenie jednotlivých úloh vyplývajúcich z rozhodnutí Rady EBA. Činnosť NBS sa pri spolupráci s EBA sústredila v rámci jeho jednotlivých výborov na tvorbu technických a regulačných štandardov vyplývajúcich z ustanovení priatej európskej legislatívy – nariadenia CRR a smernice CRD IV. NBS sa aktívne podieľala na práci vo všetkých kompetenčných úrovniach od pracovných skupín až po najvyššie schvaľovacie stupne. V rámci tvorby technických štandardov išlo o nové požiadavky na zdokonalenú sústavu dohľadu nad bankami a investičnými spoločnosťami. NBS sa podieľala na tvorbe technických a regulačných štandardov, ktoré spresňujú implementáciu niektorých špecifických článkov nariadenia CRR, ako aj na usmerňovaní a výkladoch dvoch základných právnych predpisov nariadenia CRR a smernice CRD IV.

EURÓPSKY ORGÁN PRE POISŤOVNÍCTVO A DÔCHODKOVÉ POISTENIE ZAMESTNANCOV (EIOPA)

Rok 2014 bol klúčovým pre EIOPA, a to najmä z dôvodu, že sa pripravila implementácia smernice Solventnosť II do národnej legislatívy. Ide o najväčšiu zmenu v regulácii poisťovníctva na Slovensku za posledné desaťročie. To si vyžadovalo intenzívnu spoluprácu s EIOPA, keďže

je zodpovedný za prípravu implementačných predpisov a vydávanie usmernení, ktoré budú mať kľúčový vplyv na výklad a používanie nového režimu Solventnosť II v praxi. V tejto súvislosti boli koncom roka 2014 vydané delegované akty za účelom špecifikácie významných oblastí smernice, a to najmä ocenenie aktív a pasív vrátane technických rezerv, detaility výpočtu kapitálovej a minimálnej kapitálovej požiadavky pre solventnosť, schvaľovanie interných modelov, vlastné zdroje, zverejňovanie, systém správy a riadenia, solventnosť skupiny. Ďalším legislatívnym balíkom, ktorý prijal EIOPA, boli technické štandardy vydané vo forme nariadenia a v neposlednom rade súčasťou práce v rámci EIOPA bola aj príprava usmernení pre túto oblasť.

EIOPA sa v oblasti dôchodkového sporenia ďalej v roku 2014 zameriaval na projekt rozvoja jednotného trhu EÚ v osobných dôchodkových produktoch (Personal Pension Products).

NBS vykonávala v uplynulom roku aktívne svoju úlohu aj v rámci najvyššieho rozhodovacieho orgánu EIOPA – Rady orgánov dohľadu (Board of Supervisors), kde sa aktívne zapájala do diskusií, pripomienkovala materiály a snažila sa vytvoriť synergiu medzi menšími štátmi v oblastiach, ktoré boli pre túto skupinu prioritné.

EURÓPSKY ORGÁN PRE CENNÉ PAPIERE A TRHY (ESMA)

V rámci ESMA sa UDF prostredníctvom svojich zástupcov aj v roku 2014 podieľal na širokej palete regulačných aktivít tohto európskeho orgánu dohľadu.

Zverejnenie smerníc MiFID II a MAD II, ako aj nariadení MiFIR a MAR v priebehu roka 2014 malo významný dopad na zameranie prác jednotlivých skupín ESMA, keďže obsahovali veľký počet ustanovení, v zmysle ktorých je potrebné vypracovať technické predpisy, resp. delegované akty.

Review Panel, ktorého úlohou je zabezpečiť zblížovanie dohliadacej praxe národných kompetentných autorít a konzistentnosť vykonávania dohľadu, v roku 2014 postupoval v zmysle novej metodológie, ktorá okrem iného umožňuje hodnotiacemu tímu pri hodnotení príslušnej oblas-

ti dohliadacej praxe uskutočniť aj previerku na mieste u národných orgánov dohľadu. NBS nebol medzi vybranými orgánmi dohľadu, u ktorých bola v uplynulom roku vykonaná previerka na mieste.

NBS sa v roku 2014 zúčastnila troch hodnotení preverujúcich jednotnosť prístupov a postupov národných orgánov dohľadu pri výkone dohľadu, a to tak vzhľadom na príslušné európske smernice a súvisiace vykonávacie normy, ako aj na aplikáciu jednotlivých usmernení ESMA. Hodnotenia sa týkali implementácie usmernení ESMA k automatizovanému obchodovaniu a dohľadu nad subjektmi s povolením na poskytovanie investičných služieb vo vzťahu k dozrievaniu požiadaviek smernice MiFID v oblasti pravidiel činnosti, týkajúcich sa poskytovania jednoznačných, prehľadných a nezavádzajúcich informácií a vykonávania pokynov v najlepšom záujme klienta.

7.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

NBS sa už niekoľko rokov podieľa na technickej spolupráci ESCB a eurozóny s centrálnymi bankami kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín. Program pripravený ECB a začatý v roku 2014 bol zameraný na spoluprácu s centrálnymi bankami krajín západného Balkánu. Zámerom tohto programu je posilnenie makro-ekonomickej a finančnej stability v tomto regióne prostredníctvom podpory inštitucionálnych a operačných kapacít centrálnych bank. Program má analyzovať nedostatky, resp. identifikovať potreby súčasného inštitucionálneho a operačného rámca centrálnych báň Albánska a Čiernej Hory a následne formulovať odporúčania na priblíženie sa, resp. dosiahnutie benchmarkov ESCB. Na programe sa podieľa deväť partnerských centrálnych báň Eurosysému a ESCB vrátane ECB, ktorá program aj koordinuje. NBS v rámci tejto spolupráce spolu s partnerskými bankami ESCB a Eurosysému poskytla technickú pomoc Centrálnej banke Albánska a Centrálnej banke Čiernej Hory.

Prijímateľom technickej pomoci NBS bola aj Národná banka Ukrajiny. V roku 2014 sa uskutočnilo jedno odborné podujatie v Bratislave.

8 KOMUNIKÁCIA

Štandardnou súčasťou činnosti NBS je zverejňovanie informácií o vývoji slovenskej a európskej ekonomiky, ako aj o pôsobení bánk a všetkých ostatných subjektov slovenského finančného trhu. Informácie, správy a analýzy zverejňované centrálou bankou sú dôležitým zdrojom informácií pre ekonómov, výskumné a vzdelávacie inštitúcie, ale aj pre médiá. Zároveň tvoria aj podklad pre mnohé rozhodnutia vlády a Národnej rady SR.

NBS sa usiluje o rozvoj, modernizáciu a skvalitňovanie svojich komunikačných nástrojov tak, aby mohla čo najlepšie odpovedať na dopyt po informáciách, čo najadresnejšie osloviť konkrétné cieľové skupiny a takto, s dôrazom na otvorenosť a transparentnosť, udržiavať vysokú dôveryhodnosť v očiach slovenskej verejnosti.

Základom komunikácie NBS je podielanie sa na spoločných komunikačných postupoch v rámci Eurosystému. Ide predovšetkým o pravidelné informovanie o menovom vývoji v eurozóne a poskytovanie informácií o menovopolitických rozhodnutiach.

V roku 2014 došlo k zásadnej zmene vo výkone dohľadu nad bankami v krajinách EÚ. Jednotný mechanizmus dohľadu, ktorý začal fungovať 4. novembra 2014, znamená aj ďalšiu významnú súčasť komunikácie NBS. Komunikácia jednotného mechanizmu dohľadu a výsledkov stresového testovania bánk bola v novembri 2014 v celej EÚ koordinovaná ECB. Národná banka Slovenska aktívne komunikovala výsledky testovania a informácie o princípoch jednotného mechanizmu dohľadu slovenským médiám, avšak v úzkej spolupráci a koordinácii s ECB.

Počas roka 2014 NBS intenzívne informovala o projekte jednotnej oblasti platieb v eurách SEPA a o vydaní druhej eurovej bankovky v hodnote 10 € zo série Európa a jej uvedení do obehu²⁸. Ďalšími dôležitými témami boli stresové testovanie poisťovní, ochrana spotrebiteľa na finančnom trhu a dopady odporúčania NBS k rizikám na trhu retailových úverov.

Národná banka Slovenska komunikuje s verejnosťou aj prostredníctvom priamej elektronickej komunikácie. V roku 2014 odpovedala na 3 405 otázok, ohlasov a podnetov verejnosti a médií, ktoré sa týkali informácií vyplývajúcich z činnosti jej jednotlivých odborných útvarov. NBS vybavila 65 žiadostí o informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

PUBLIKÁCIE NBS

NBS pravidelne zverejňuje odborné publikácie, ktoré obsahujú informácie a analýzy z oblasti jej hlavných činností: Výročnú správu, Správu o finančnej stabiliti, Analýzu slovenského finančného sektora, Mesačný bulletin NBS, Strednodobú predikciu a Štatistický bulletin.²⁹ V roku 2014 NBS pokračovala vo zverejňovaní Analytických komentárov na vybrané témy a Rýchlych komentárov zameraných na vybrané makroekonomicke ukazovatele, ktorých prínosom je predovšetkým ich aktuálnosť. Celkovo bolo publikovaných 142 rýchlych komentárov a 10 analytických komentárov. V roku 2014 bola sprístupnená Makroekonomická databáza. Databáza je rozdelená do ôsmich zvoliteľných základných oblastí makroekonomických ukazovateľov (HDP, trh práce, ceny, verejný sektor, platobná bilancia, externé prostredie, mesačné ukazovatele a finančný trh). Umožňuje pracovať s časovými radmi podľa výberu, vrátane grafickej prezentácie dát. K diskutovaným ekonomickým otázkam NBS zverejnila ďalších 6 analýz a výskumných štúdií.³⁰ V zmysle zásad systému multilingválnej komunikácie Eurosystému/ESCB sa NBS podieľala na príprave slovenských mutácií oficiálnych publikácií ECB.³¹

Všetky oficiálne publikácie NBS vydáva len v elektronickej forme. V záujme poskytnúť čo najľahší prístup k informáciám NBS zverejňuje klúčové publikácie aj vo formáte ePub a na svojich informačných materiáloch používa QR kódy.

Významnú úlohu v oblasti komunikácie nadálej plnil odborný bankový časopis BIATEC, ktorý vytvára platformu na prezentáciu poznatkov v oblasti bankovníctva, financií a ekonómie. Autorským a čitateľským zázemím prepája Národnú banku Slovenska s bankovým a finančným sekto-

²⁸ Viac v kapitole 3 Emisná činnosť a peňažný obeh.

²⁹ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs>

³⁰ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/vyskumne-studie>

³¹ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-ecb>

rom, akademickou a vzdelávacou sférou. BIATEC je v plnom znení zverejňovaný na webovom sídle NBS³², vychádza 10-krát do roka v slovenskom jazyku, s anglickým zhrnutím.

WEB

NBS o svojej činnosti a úlohách verejnosť kontinuálne informuje najmä prostredníctvom webového sídla. Okrem tlačových správ a pravidielných informácií z oblasti štatistiky, dohľadu nad finančným trhom a komentárov makroekonomickej vývoja, boli širokej verejnosti určené predovšetkým informácie o projekte SEPA, o emisií 10 € bankovky zo série Európa a o medzinárodnej súťaži Generácia Euro. Odbornej verejnosti bola sprístupnená rozsiahla databáza makroekonomických ukazovateľov, podstránky o politike obozretnosti na makroúrovni a NBS inovovala podstránky pre médiá. Návštevnosť webového sídla NBS v roku 2014 stúpla približne o 18 %.

PREDNÁŠKY, VÝSTAVY A SÚŤAŽE

NBS počas roka 2014 zorganizovala prednášky pre základné, stredné a vysoké školy (zo SR i zo zahraničia). Nosnou tému prednášok boli úlohy centrálnej banky v Eurosystéme. Študenti sa zaujímali o ochranné prvky eurových bankoviek a mincí, menovú politiku Eurosystému či bankový systém v SR. NBS v roku 2014 navštívilo viac ako 2 500 študentov. Pre analytikov pripravila NBS v spolupráci s ECB odborný seminár *Banking Union in Europe: Asset quality, Stress testing and Institutional arrangements*.

V marci 2014 bola v priestoroch ústredia NBS sprístupnená inovovaná stála výstava *Od slovenskej koruny k euro*. Výstava vhodne dopĺňa prednáškovú činnosť a v roku 2014 ju navštívilo viac ako 1 000 žiakov a študentov.

V apríli 2014 skončil tretí ročník vzdelávacej súťaže Eurosystému pre študentov stredných škôl eurozóny – *Generácia Euro*. Národní víťazi boli ocenení v sídle ECB vo Frankfurte nad Mohanom. V tomto ročníku súťaže sa zopakoval vysoký záujem stredných škôl v SR (druhý najvyšší spomedzi zúčastnených krajín) o zvyšovanie vedomostí študentov z oblasti centrálneho bankovníctva. V októbri 2014 sa prednáškami pre učiteľov a študentov začal už 4. ročník tejto súťaže.³³

V roku 2014 bola po druhýkrát vyhlásená súťaž o cenu guvernéra NBS pre študentov vysokých škôl za najlepšiu dizertačnú alebo diplomovú prácu z oblasti ekonómie.

ARCHÍV

Archív uchováva a poskytuje na štúdium širokej odbornej i laickej verejnosti informácie z oblasti peňažníctva a bankovníctva na Slovensku.³⁴ V súčasnosti je v ňom uložených 186 fondov vytvorených z písomností prevažne všetkým právnych predchodcov centrálnej banky, pričom najstaršie siahajú do 1. polovice 19. storočia. Archívne dokumenty dopĺňajú ďalšie zbierky ako napr. zbierka cenných papierov, zbierka vkladných knižiek, zbierka kurzových listov a pod.

V roku 2014 archív pripravil kolektívnu monografiu *Centrálne bankovníctvo v stredoeurópskom priestore*. Monografiu vydala Národná banka Slovenska v spolupráci s historickým ústavom Slovenskej akadémie vied. Obsahuje príspevky slovenských, českých, rakúskych, chorvátskych a maďarských autorov pôsobiacich prevažne v centrálnych bankách a na univerzitách a zameriava sa na pomerne málo spracovanú problematiku centrálneho bankovníctva od čias Rakúsko-Uhorska až po súčasnosť, pričom najväčšia pozornosť je venovaná dianiu na území dnešného Slovenska.³⁵

V rámci medzinárodnej spolupráce archív udržiava kontakty s archivárimi z celej Európy. Najužia spolupráca prebieha s archívmi České národní banky a Oesterreichische Nationalbank.

V roku 2014 archív zaznamenal 40 bádateľských návštev, vybavil 137 písomných žiadostí a poskytoval informácie aj prostredníctvom telefonickej a mailových dotazov.

DOKUMENTAČNÉ STREDISKO

Dokumentačné stredisko³⁶ v roku 2014 pokračovalo v budovaní špecializovaného knižnično-informačného fondu, prostredníctvom ktorého používateľia získaval informácie najmä z oblasti európskej menovej politiky, centrálneho a komerčného bankovníctva, dohľadu nad finančným trhom, emisnej politiky, platobného styku a finančného riadenia. Knižničné, informačné, rešeršné a konzultačné služby dokumentačné

32 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/biatec-odborny-bankovy-casopis>

33 www.generaciaeuro.sk

34 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/archiv-nbs/vyuzitie-archivu-verejnostou>

35 Publikácia nadväzuje na medzinárodnú vedeckú konferenciu „Dejiny centrálneho bankovníctva na Slovensku“, ktorá bola usporiadaná v roku 2013 pri príležitosti 20. výročia založenia Národnej banky Slovenska.

36 Podrobnejšie informácie sú zverejnené na webovej stránke NBS:
<http://www.nbs.sk/sk/publikacie/kniznica-narodnej-banky-slovenska>

stredisko poskytovalo predovšetkým zamestnancom NBS, stážistom, ale aj odbornej verejnosti.

Pokračoval proces implementácie projektu Digtalizácie knižnice a spolupráca s knižnicou ECB a knižnicami a informačnými pracoviskami ESCB. Pracovníci dokumentačného strediska sa zúčastnili pracovného stretnutia *4th ESCB Information Management Network Meeting* v Helsinkách k problematike Managing electronic information in a mobile world.

MÚZEUM MINCI A MEDAILÍ

Múzeum mincí a medailí Kremnica³⁷ spravuje bohatý a rôznorodý zbierkový fond, ktorý obsahuje množstvo jedinečných zbierkových predmetov. Najzaujímavejšie z nich múzeum predstavuje verejnosti v rámci svojich stálych expozícií. Numizmaticko-historická expozícia *Líce a rub peňazí* dokumentuje dejiny peňazí a medailérskeho umenia na území Slovenska od predmincových platidiel až po dnešné bankovky a mince. Zároveň prezentuje zaujímavé exponáty z banickej a mincovníckej histórie mesta Kremnica. Druhou stálou expozíciou múzea je *Mestský hrad* v Kremnici. Dominantu tejto národnej kultúrnej pamiatky je Kostol sv. Kataríny, známy aj vďaka organovým koncertom. Okrem toho múzeum v jednotlivých objektoch hradného areálu sprístupňuje historické a umelecké expozície. Vzáncnu časť zbierkového fondu múzea tvorí unikátna zbierka kremnickej kameniny prezentovaná v rámci dlhodobej výstavy *Pôvab kameninových záhrad* v Meštianskom dome.

V galérijnych priestoroch sa v roku 2014 uskutočnilo šesť výstav výtvarného umenia:

- *Milan Sokol – Hra je hra...* – výstava predstavila cyklus autorových najnovších prác z grafickej a obrazovo-objektovej podoby;
- *Božena Brezinová, Eva Péč Brezinová, Jana Brezinová – Kontinuum* – výstava po prvý raz spoľočne prezentovala výber z voľnej umeleckej tvorby troch žien – Boženy Brezinovej a jej dvoch dcér;
- *20 ročníkov Medzinárodného sympózia umeleckého šperku / Continuum Novum* – retrospektívna výstava pri príležitosti konania 20. ročníka Medzinárodného sympózia umeleckého šperku v Kremnici;
- *Kremnické gagy 2014 – Karikaturisti* – pravidelné sprievodné podujatie európskeho festivalu humoru a satiry Kremnické gagy predstavujúce tvorbu umelcov karikaturistov, nominovaných na festivalovú cenu Zlatý gunár;
- *Od Dunaja, Vltavy a Visly XII* – 12. ročník cyklu medzinárodných medailérskych výstav predstavil osem autorov z krajín Vyšehradskej štvorky, výstava bola premiérovo uvedená v poľskom Vroclave a následne reprízovaná v Kremnici a v Budapešti;
- *Alžbeta Malcová – EXIT(us)* – výstavný projekt mladej maliarky, pedagogicky pôsobiacej na Súkromnej škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici;

Múzeum mincí a medailí sa v roku 2014 zapojilo do celoslovenskej iniciatívy pod názvom „Múzeum v čase, čas v múzeu: Príbeh predmetu. Rok 1914“, v rámci ktorej predstavilo svoje zbierkové predmety bezprostredne sa viažuce k roku vypluknutia 1. svetovej vojny. Múzejné exponáty boli doplnené autentickými predmetmi, zapožičanými od obyvateľov Kremnice. K výstave vznikla tiež séria vzdelávacích programov pre základné a stredné školy. Výstava pod názvom

³⁷ www.muzeumkremnica.sk

Veľká vojna v pamäti bola otvorená symbolicky v deň 100. výročia vypuknutia prvej svetovej vojny, 28. júla 2014 a trvala do 31. januára 2015.

Súčasťou väčšiny výstavných podujatí boli vzdelávacie programy a tvorivé dielne pre rôzne cielové skupiny. Okrem toho múzeum v jednotlivých expozíciah počas celého roka ponúkalo niekoľko edukačných programov pre školské skupiny na rôzne témy z oblasti dejín peňazí, baníctva a mincovníctva na Slovensku, regionálnej a kultúrnej výchovy.

Múzeum sa aj v roku 2014 zapojilo do medzinárodného projektu *Noc múzeí*. V lete 2014 múzeum pripravilo sériu rodinných podujatí *Piknik na hrade*, *Piknik v múzeu*, *Čaro keramiky* a *Letná noc máz*. V galérii múzea boli počas jar-

ných i letných prázdnin pripravené tvorivé dielne pre deti. Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším múzeum pripravilo špeciálny program pre seniorov pod názvom *Jesenný víkend v múzeu*. Ponuku podujatí múzea doplnilo 5 koncertov, ktoré boli organizované predovšetkým v Kostole sv. Kataríny.

V roku 2014 múzeum vydalo publikáciu *Mestský hrad v Kremnici*. Prílohou publikácie je CD s nahrávkou koncertu významnej osobnosti slovenskej organovej hry Imricha Szabó, ktorá vznikla v Kostole sv. Kataríny.

Stále expozície, príležitosné výstavy a podujatia Múzea mincí a medailí Kremnica v roku 2014 navštívilo viac ako 41 000 návštěvníkov zo Slovenska a zahraničia.

9 LEGISLATÍVA

V roku 2014 pokračovala Národná banka Slovenska vo vykonávaní svojich legislatívnych a approximačných kompetencií, ktoré priprave a vydávaní zákonov vyplývajú Národnej banke Slovenska z § 30 zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Podľa § 30 ods. 1 tohto zákona Národná banka Slovenska predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy zákonov peňažného obehu. Podľa § 30 ods. 2 tohto zákona Národná banka Slovenska spolu s Ministerstvom financií Slovenskej republiky predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy zákonov v oblasti platobných systémov a poskytovania platobných služieb a finančného trhu, vrátane bankovníctva a pôsobnosti Národnej banky Slovenska. Ďalšia legislatívna činnosť Národnej banky Slovenska spočíva v príprave a vydávaní všeobecne záväzných právnych predpisov, ako sú vyhlášky a opatrenia Národnej banky Slovenska. Táto kompetencia vyplýva Národnej banke Slovenska z čl. 56 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého môže Národná banka Slovenska vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom.

LEGISLATÍVNE ZMENY ZÁKONOV V OBLASTI PÔSOBNOSTI NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA PRIPRAVENÉ A VYKONANÉ V ROKU 2014

Zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 373/2014 Z. z.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 213/2014 Z. z., zákonom č. 371/2014 Z. z. a zákonom 374/2014 Z. z.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 213/2014 Z. z. a zákonom č. 371/2014 Z. z.

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 213/2014 Z. z., zákonom č. 373/2014 Z. z. a zákonom č. 374/2014 Z. z.

Zákon č. 8/2008 Z. z. o poistovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 183/2014 Z. z.

Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 213/2014 Z. z.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 183/2014 Z. z. a zákonom č. 301/2014 Z. z.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 301/2014 Z. z.

Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 102/2014 Z. z., zákonom č. 106//2014 Z. z. a zákonom č. 373/2014 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 213/2014 Z. z. a zákonom č. 371/2014 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 140/2014 Z. z. a zákonom č. 374/2014 Z. z.

Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 206/2014 Z. z.

Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov bol v roku 2014 novelizovaný zákonom č. 206/2014 Z. z.

VYKONÁVACIE VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ PRÁVNE PREDPISY VYDANÉ V ROKU 2014 NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA V RÁMCI JEJ LEGISLATÍVNÝCH KOMPETENCIÍ

OPATRENIA NBS VYHLÁSENÉ V ZBIERKE ZÁKONOV SR UVEREJNENÍM OZNÁMENIA O ICH VYDANÍ

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 7. januára 2014 č. 1/2014, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2011 o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa zákona o kolektívnom investovaní.

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 4. februára 2014 č. 2/2014 o náležitostiach žiadosti o schválenie prospektu cenného papiera.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 18. februára 2014 č. 3/2014, ktorým sa zrušuje opatrenie Národnej banky Slovenska č. 1/2000, ktorým sa ustanovuje postup devízových miest pri uskutočňovaní platieb do zahraničia, zo zahraničia a voči cudzozemcom.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. marca 2014 č. 4/2014 o predkladaní výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. marca 2014 č. 5/2014 o registri bankových úverov a záruk.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. apríla 2014 č. 6/2014 o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. apríla 2014 č. 7/2014 o náležitostiach žiadosti o udeleňie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. apríla 2014 č. 8/2014 o vlastných zdrojoch finančného konglomerátu a o metódach výpočtu dostatočnej výšky vlastných zdrojov na úrovni finančného konglomerátu podľa zákona o poisťovníctve.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. apríla 2014 č. 9/2014, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska č. 15/2007 o predkladaní výkazov, hlásení, správ a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov v znení opatrenia č. 24/2008.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 27. mája 2014 č. 10/2014 o obsahu, členení a spôsobe predkladania správ vedúceho zamestnanca vo finančnom sprostredkovanií a finančnom poradenstve.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 27. mája 2014 č. 11/2014, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 18/2008 o likvidite báNK a pobočiek zahraničných báNK a o postupe riadenia rizika likvidity báNK a likvidity pobočiek zahraničných báNK a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 11/2007 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ báNKami, pobočkami zahraničných báNK, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. júla 2014 č. 12/2014 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ báNKami a pobočkami zahraničných báNK na účely vykonávania dohľadu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. júla 2014 č. 13/2014 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. júla 2014 č. 14/2014 o predkladaní výkazov báNKami, pobočkami zahraničných báNK, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely zabezpečenia zberu údajov podľa osobitného predpisu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 2. septembra 2014 č. 15/2014, ktorým sa ustanovujú náležitosti štatútu doplnkového dôchodkového fondu, jeho rozsah, obsah a štruktúra informácií, ktoré má štatút obsahovať.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 2. septembra 2014 č. 16/2014 o uverejňovaní informácií báNKami a pobočkami zahraničných báNK.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 2. septembra 2014 č. 17/2014 o predkladaní výkazov báNKami, pobočkami zahraničných báNK, obchodníkmi s cennými papiermi alebo pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 2. septembra 2014 č. 18/2014 o predkladaní výkazu správcovskou spoločnosťou za podielový fond alebo podfond na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 2. septembra 2014 č. 19/2014 o predkladaní výkazu faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania alebo lízingovou spoločnosťou na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 7. októbra 2014 č. 20/2014 o uverejňovaní informácií obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 2. decembra 2014 č. 21/2014, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní v znení opatrenia č. 27/2008.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. decembra 2014 č. 22/2014 o predkladaní výkazov platobnou inštitúciou, pobočkou zahraničnej platobnej inštitúcie, inštitúciou elektronických peňazí alebo pobočkou zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. decembra 2014 č. 23/2014, ktorým sa ustanovujú

národné voľby pre inštitúcie podľa osobitného predpisu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. decembra 2014 č. 24/2014 o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronických peňazí.

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 16. decembra 2014 č. 25/2014, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 12/2014 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami a pobočkami zahraničných bank na účely vykonávania dohľadu.

10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

10.1 INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

Národná banka Slovenska vznikla 1. januára 1993 na základe zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska ako nezávislá centrálna banka Slovenskej republiky.

Hlavným cieľom Národnej banky Slovenska je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje Rada guvernérów Európskej centrálnej banky pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,
- podporuje plynulé fungovanie platobných systémov a zúčtovacích systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovanie dát platobného styku a stará sa o ich plynulosť a hospodárnosť,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosysťemu,
- vykonáva ďalšie činnosti vyplývajúce z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bank (ESCB),
- vykonáva ďalšie činnosti, napríklad podľa zákona o dohľade nad finančným trhom.

V oblasti finančného trhu prispieva Národná banka Slovenska k stabilité finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže. Pritom Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad finančným trhom vrátane obozretného

dohľadu na makroúrovni, t. j. vykonáva dohľad nad bankami a pobočkami zahraničných bank, obchodníkmi s cennými papiermi, burzami cenných papierov, centrálnymi depozitárimi cenných papierov, správcovskými spoločnosťami, podielovými fondmi, zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania, poistovňami, zaistovňami, dôchodkovými správcovskými spoločnosťami, dôchodkovými fondmi, doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami, doplnkovými dôchodkovými fondmi, platobnými inštitúciami, ratingovými agentúrami, inštitúciami elektronických peňazí, samostatnými finančnými agentmi, finančnými poradcami, Fondom ochrany vkladov, Garančným fondom investícii, Slovenskou kanceláriou poisťovateľov a ďalšími dohliadanými subjektmi finančného trhu.

Od 1. januára 2009 – dňa zavedenia eura v Slovenskej republike, sa NBS stala súčasťou Eurosystému, tvoriaceho systém centrálneho bankovníctva eurozóny v rámci ESCB.

Eurosystém ako systém centrálnych bank eurozóny pozostáva z:

- Európskej centrálnej banky (ECB) a
- národných centrálnych bank členských štátov EÚ, ktorých spoločnou menou je euro.

Eurosystém je teda podmnožinou ESCB. Vzhľadom na to, že rozhodnutia Rady guvernérów ECB, napr. menovopolitické, sa vzťahujú len na krajinu eurozóny, funkcie centrálnej banky eurozóny v skutočnosti plní Eurosystém. Na plnení spoločných cieľov Eurosystému sa tak ECB podieľa spolu s národnými centrálnymi bankami.

Systém centrálnych bank sa v Európe používa z troch dôvodov:

- Koncepcia Eurosystému vychádza z existujúcich kompetencií národných centrálnych bank, ich inštitucionálnej podoby, infraštruktúry, odborných znalostí a prevádzkových kapacít. Okrem toho viaceré centrálne banky popri úlohách Eurosystému plnia aj iné úlohy.
- Vzhľadom na veľkosť územia eurozóny a dlhodobé vzťahy medzi bankovými komunitami v jednotlivých krajinách a ich národnými centrálnymi bankami sa považovalo za vhodné poskytnúť úverovým inštitúciám prístup k centrálnemu bankovému systému v každom zúčastnenom členskom štáte.
- Vzhľadom na rozmanitosť národov, jazykov a kultúr v eurozóne sú národné centrálne banky lepším styčným bodom Eurosystému ako jedna centrálna banka.

Národné centrálne banky eurozóny, ktoré sú súčasťou Eurosystému, vykonávajú úlohy zverené Eurosystému v súlade s pravidlami stanovenými rozhodovacími orgánmi ECB. Národné centrálne banky prispievajú k činnosti Eurosystému a ESCB aj svojou účasťou v rôznych výboroch Eurosystému/ESCB.

VÝBORY EUROSYSTÉMU/ESCB

Výbory Eurosystému/ESCB plnia dôležitú pomocnú funkciu pre rozhodovacie orgány ECB. Vypracúvajú odborné expertízy v oblasti svojej pôsobnosti a vykonávajú špecifické úlohy na základe mandátu, ktorý schvaľuje Rada guvernérów.

- Výbor pre účtovníctvo a menové príjmy
- Výbor pre bankovky
- Výbor pre kontroling
- Výbor Eurosystému/ESCB pre komunikáciu
- Výbor pre finančnú stabilitu
- Výbor pre informačné technológie
- Výbor interných auditorov
- Výbor pre medzinárodné vzťahy
- Právny výbor
- Výbor pre operácie na trhu
- Výbor pre menovú politiku
- Výbor pre organizačný rozvoj
- Výbor pre platobné a zúčtovacie systémy
- Výbor pre riadenie rizík
- Výbor pre štatistiku
- Rozpočtový výbor
- Riadiaci výbor Eurosystému pre informačné technológie³⁸
- Konferencia pre ľudské zdroje

KOMPETENCIE NBS V RÁMCI BANKOVEJ ÚNIE

Na základe Nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 bola ECB poverená osobitnými úlohami pokial' ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami, s cieľom prispieť k bezpečnosti a zdraviu úverových inštitúcií a stabilite finančného systému v rámci zúčastnených členských štátov EÚ.

V nadväznosti na to začal od 4. novembra 2014 fungovať nový systém finančného dohľadu – jednotný mechanizmus dohľadu (SSM). Je založený na vzájomnej spolupráci medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktorým je v rámci SR Národná banka Slovenska.

V priebehu roku 2014 sa dobudoval druhý pilier bankovej únie – jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií. V zmysle zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu vznikla od 1. januára 2015 Rada pre riešenie krízových situácií (ďalej „rada“) ako samostatná právnická osoba. Úlohy, ktoré sú spojené s odbornou a organizačnou činnosťou rady, právomocami a pôsobnosťou rady, bude zabezpečovať Národná banka Slovenska.

10.2 ORGANIZÁCIA A RIADENIE

BANKOVÁ RADA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Banková rada Národnej banky Slovenska (ďalej len „banková rada“) je najvyšším riadiacim orgánom NBS. Jej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje predovšetkým zákon o NBS, ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a Organizačný poriadok NBS.

Banková rada mala v roku 2014 podľa zákona o NBS päť členov. Členmi bankovej rady boli guvernér, dvaja viceguvernéri (pričom jedno miesto viceguvernéra bolo neobsadené) a dvaja ďalší členovia.³⁹

Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády po ich schválení Národnou radou Slovenskej republiky. Ďalších členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernéra NBS.

Funkčné obdobie členov bankovej rady, ktorí boli vymenovaní pred 1. januárom 2015, je päťročné. Funkčné obdobie guvernéra, viceguvernéra a iného člena bankovej rady začína plynúť

³⁸ K 27. 11. 2014 bola činnosť výboru pozastavená.

³⁹ S účinnosťou od 1. 1. 2015 má banková rada podľa zákona o NBS šest členov. Funkčné obdobie členov bankovej rady je šiestročné.

Členovia Bankovej rady NBS k 31. decembru 2014

Prvý rad zľava: Jozef Makúch, Ján Tóth.

Druhý rad zľava: Vladimír Dvořáček, Karol Mrva.

dňom účinnosti jeho vymenovania do príslušnej funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opäťovne, pričom za guvernéra alebo viceguvernéra môže byť vymenovaná najviac na dve funkčné obdobia.

K 31. decembru 2014 boli členmi bankovej rady:

- doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér,
- Mgr. Ján Tóth, M.A., viceguvernér, poverený riadením úseku pre menu, štatistiku a výskum,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre operácie na finančných trhoch.

V roku 2014 v bankovej rade skončilo členstvo: Ing. Štefanovi Králikovi, členom bankovej rady bol do 1. apríla 2014.

VÝKONNÁ RADA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Výkonná rada Národnej banky Slovenska (ďalej len „výkonná rada“) bola zriadená bankovou radosou podľa § 6 ods. 2 písm. i) zákona o NBS s účin-

nosťou od 1. augusta 2012. Výkonná rada je riadiacim, výkonným a koordinačným orgánom NBS.

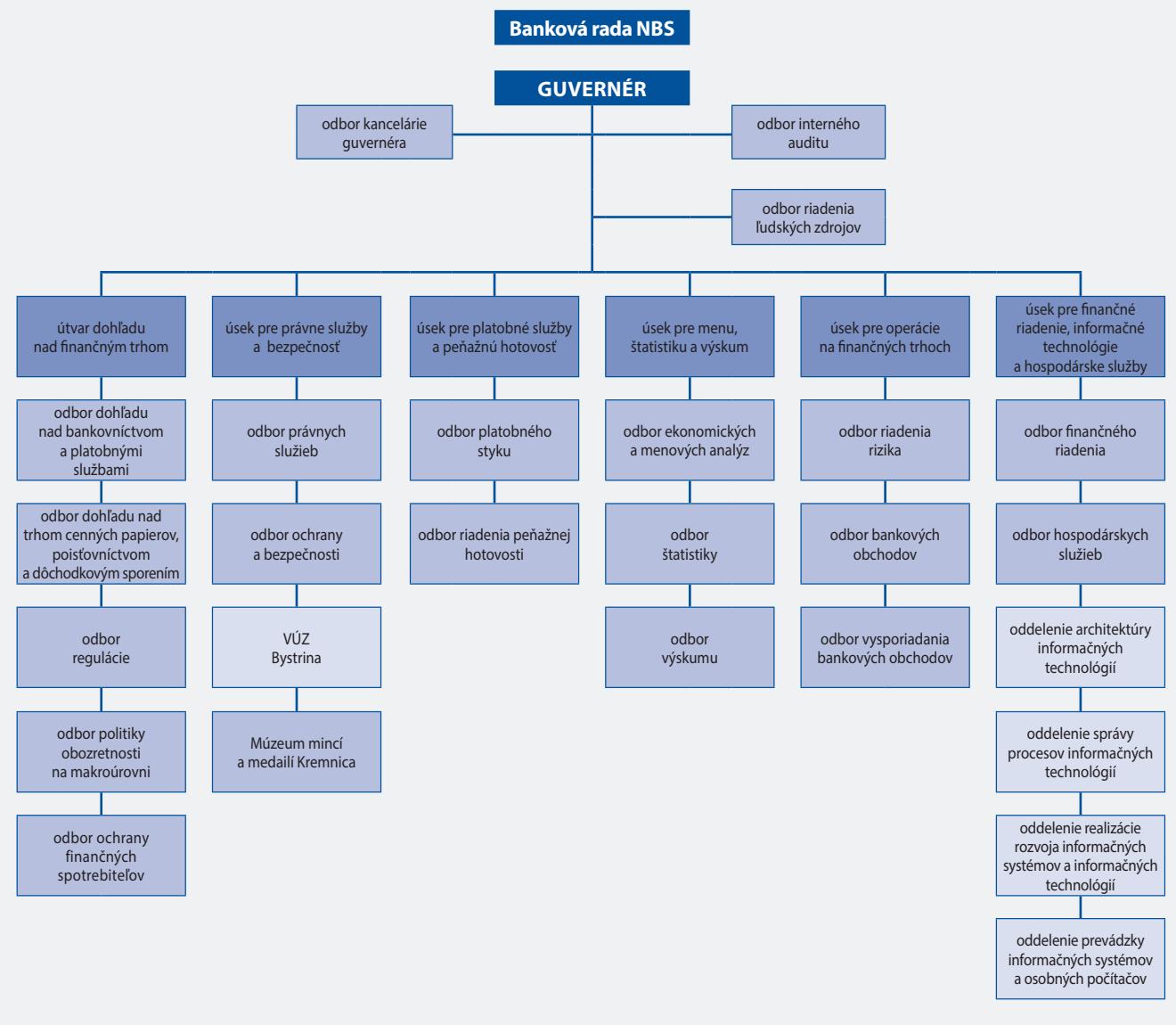
Členmi výkonnej rady sú guvernér, výkonní riaditelia a ďalší vedúci zamestnanci poverení guvernérom. Rokovaniu výkonnej rady predsedá guvernér a v čase jeho neprítomnosti ním poverený iný člen výkonnej rady.

K 31. decembru 2014 boli členmi výkonnej rady:

- doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér,
- Ing. Štefan Králik, výkonný riaditeľ pre právne služby a bezpečnosť,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre operácie na finančných trhoch,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom,
- Ing. Miroslav Uhrin, výkonný riaditeľ pre finančné riadenie, informačné technológie a hospodárske služby,
- Ing. Renáta Konečná, generálna riaditeľka odboru ekonomických a menových analýz.

Schéma organizačnej štruktúry Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2014

V roku 2014 bolo v nadväznosti na rozhodnutia bankovej rady schválených päť noviel Organizačného poriadku NBS, z ktorých jedna nadobudne účinnosť 1. marca 2015. V dôsledku organizačných zmien došlo k zmene organizačnej štruktúry NBS, ako aj k úprave riadiacej pôsobnosti a kompetencií niektorých vedúcich zamestnancov.

10.3 ĽUDSKÉ ZDROJE

K 31. decembru 2014 bolo v evidenčnom stave 1027 zamestnancov. Pracovný pomer v roku 2014 skončilo 59 zamestnancov. V priebehu roka

2014 prebehlo 74 výberových konaní na obsadenie voľných systemizovaných pracovných miest, na základe ktorých bolo prijatých 83 nových zamestnancov.

Medzi národnými centrálnymi bankami ESCB, Európskou centrálnou bankou (ECB) a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami prebieha výmena zamestnancov, ktorej cieľom je podporiť mobilitu zamestnancov v rámci ESCB, výmenu skúseností, know-how a rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2014 pôsobilo v ECB a v EBA (Európsky orgán pre bankovníctvo) 10 zamestnancov NBS.

Zásady a pravidlá odmeňovania v NBS v roku 2014 upravoval vnútorný pracovný predpis NBS č. 28/2008 o odmeňovaní zamestnancov NBS v znení neskorších predpisov. Priemerná mesačná mzda za rok 2014 dosiahla výšku 1 913,18 €.

Zamestnancom, s ktorými bol skončený pracovný pomer v dôsledku organizačných zmien, boli vyplatené všetky finančné nároky podľa Zákona o práce, Kolektívnej zmluvy NBS a vnútorných právnych predpisov.

Z dôvodu prvého skončenia pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok bolo vyplatené odchodné 22 zamestnancom.

K 31. decembru 2014 NBS evidovala 846 sporiteľov doplnkového dôchodkového sporenia.

10.4 VZDELÁVANIE

Národná banka Slovenska zabezpečovala účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach na základe výsledkov identifikácie vzdelávacích a rozvojových potrieb a na základe aktuálnych potrieb jednotlivých organizačných útvarov v spolupráci s Inštitútom bankového vzdelávania NBS, n.o.

Vzdelávacie podujatia absolvovalo 911 zamestnancov NBS. Vzdelávacie podujatia boli zabezpečované v rámci nasledovných oblastí vzdelávania:

- odborné vzdelávanie,
- manažérské vzdelávanie a rozvoj,
- jazykové vzdelávanie,
- vzdelávanie v oblasti informačných technológií,
- vzdelávanie v oblasti sociálnych kompetencií,
- všeobecné vzdelávanie.

NBS zorganizovala v roku 2014 tri medzinárodné vzdelávacie projekty: *Economics for Non-Economists*, *English in Legal and Contractual Central Banking Practice* a *English of European Law*.

V odbornom vzdelávaní má každoročne svoje pevné miesto aj lektorská, prednášková a konzul-

tačná činnosť zamestnancov NBS. V roku 2014 sa do nej zapojilo 88 zamestnancov z 20 odborov.

V roku 2014 absolvovalo odbornú vysokoškolskú stáž v NBS 5 študentov vysokých škôl so sídlom v Európskej únii a 13 študentov vysokých škôl so sídlom v Slovenskej republike.

10.5 ENVIROMENTÁLNA POLITIKA

Národná banka Slovenska je inštitúcia so zodpovedným prístupom k životnému prostrediu. Riadi sa platnou slovenskou legislatívou a odporúčaniami Európskej komisie v oblasti životného prostredia, ktoré definujú postupy v oblasti eko-logickej udržateľného hospodárenia.

Pre svoju činnosť v oblasti enviromentálnej politiky si NBS určila štyri skupiny priorit a v roku 2014 zrealizovala viaceré opatrenia zamerané na ich napĺňanie.

OCHRANA OVZDUŠIA

Úpravou režimu prevádzkovania technologickej vybavenosti NBS v roku 2014 znížila emisie CO₂ oproti roku 2013 o 12,5 %. Počas roka pokračovalo obmedzovanie používania plnohalogénových uhľovodíkov a halónov výmenou starších klimatizačných zariadení v dvoch expozitúrach NBS.

OCHRANA A RACIONÁLNE VYUŽITIE VÔD

NBS využíva moderné technológie, ktoré umožňujú efektívne hospodárenie na koncových miestach spotreby. Ako príspevok k skvalitneniu vody na vstupe s pozitívnym odrazom na technológie a zníženie energetických nárokov nahradila NBS v roku 2014 jednu z úpravovní vôd modernejším zariadením.

RACIONÁLNE VYUŽITIE ENERGETICKÝCH ZDROJOV

NBS si stanovuje dlhodobé a krátkodobé energetické ciele, zámerom ktorých je znížovanie energetickej náročnosti na činnosti banky. Neustálym sledovaním spotreby energií a používaním moderných, energeticky účinných a efektívnych technológií, IT technológií, elektronických spotrebičov a zariadení napĺňa cieľ znížovať spotrebu energií. V roku 2014 bolo vymenené vonkajšie osvetlenie na jednom z objektov NBS za úsporné LED reflektory. NBS tiež postupne nahradzuje kopírovacie zariadenia za zariadenia s nižšou spotrebou energie, čím sa spolu s ďal-

šími opatreniami dosiahla úspora 5,5 % oproti roku 2013.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

NBS využíva separovaný zber a znižuje objem komunálneho odpadu. Veľký dôraz sa kladie na využitie a recykláciu druhotných surovín, ekolo-

gickú likvidáciu a zhodnotenie elektroodpadu a iných nebezpečných odpadov.

NBS sa už niekoľko rokov zapája aj do celosvetovej iniciatívy Deň Zeme, ktorej cieľom je pripomínať si, že zemské zdroje nie sú nevyčerpateľné a je potrebné ich chrániť pre budúce generácie.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

ČASŤ C

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2014

C

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

Ernst & Young Slovakia, spol. s.r.o.
Hodžovo námestie 1A
811 06 Bratislava
Slovenská republika

Tel: +421 2 3333 9111
Fax: +421 2 3333 9222
ey.com

Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2014, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámcu pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bank č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnuť audítorské postupy vhodné za daných okolnosti, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

10. marca 2015
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol.s.r.o.

Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č. 893

Spoločnosť zo skupiny Ernst & Young Global Limited
Ernst & Young Slovakia, spol. s.r.o., IČO: 35 840 463, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo: 27004/B a v zozname auditorov vedenom Slovenskou komorou auditorov pod č. 257.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Súvaha
(v tis. EUR)

S Ú V A H A
Národnej banky Slovenska

AKTÍVA	Pozn.	k 31.12.2014 tis. EUR	k 31.12.2013 tis. EUR
A1 Zlato a pohľadávky v zlate	1	1 006 401	887 649
A2 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	1 819 180	670 543
A3 Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	103 367	36 472
A4 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	3 904 956	2 931 025
A5 Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky	5	570 326	328 900
A6 Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	55 977	33 113
A7 Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	6 160 578	7 727 275
A8 Dlh verejnej správy v eurách			
A9 Pohľadávky v rámci Eurosystému	8	3 973 029	3 377 923
A10 Položky v priebehu vysporiadania			
A11 Ostatné aktiva	9	5 480 476	6 083 461
A12 Strata			
AKTÍVA SPOLU		23 074 290	22 076 361
PASÍVA			
L1 Bankovky v obehu	10	10 322 943	8 701 284
L2 Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	751 999	1 284 770
L3 Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	4 601 404	2 960 118
L4 Emitované dlhové certifikáty			
L5 Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	1 228 097	2 917 838
L6 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	2 942 803	3 059 016
L7 Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	397 075	115 946
L8 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	260 600	62 995
L9 Protipoložky k zmláštym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	405 987	380 758
L10 Záväzky v rámci Eurosystému			75 966
L11 Položky v priebehu vysporiadania			
L12 Ostatné záväzky	18	659 166	777 770
L13 Rezervy	19	524 830	304 654
L14 Účty precenenia	20	519 396	587 603
L15 Základné imanie a rezervné fondy	21	357 797	357 797
L16 Zisk	33	102 193	489 846
PASÍVA SPOLU		23 074 290	22 076 361

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Výkaz ziskov a strát
(v tis. EUR)

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT
Národnej banky Slovenska

	Pozn.	k 31.12.2014 v tis. EUR	k 31.12.2013 v tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		430 245	596 887
1.2 Úrokové náklady		(216 183)	(284 544)
1 Čistý výsledok z úrokov	23	214 062	312 343
2.1 Realizované zisky/(straty) z finančných operácií		147 055	220 717
2.2 Zniženie hodnoty finančných aktív a pozícii		(53 677)	(6 802)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na kurzové, úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata		(220 000)	(50 000)
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zniženia hodnoty a rezerv na krytie rizík	24	(126 622)	163 915
3.1 Výnosy z poplatkov a provízii		734	577
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(999)	(1 044)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízii	25	(265)	(467)
4 Výnos z akcií a podielových účasti	26	10 575	19 224
5 Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu	27	47 072	50 381
6 Ostatné výnosy	28	32 416	12 421
Celkový čistý výsledok		177 238	557 817
7 Personálne náklady	29	(35 096)	(33 770)
8 Administratívne náklady	30	(22 463)	(17 449)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	31	(7 714)	(9 007)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	32	(6 255)	(3 585)
11 Ostatné náklady	28	(3 361)	(2 786)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem		(156)	(1 374)
Zisk	33	102 193	489 846

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

POZNÁMKY

k účtovnej závierke k 31. decembru 2014

Bratislava, 10. marec 2015

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993.

Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Euro-systému a riadi sa Protokolom o štatúte Európskeho systému centrálnych bávk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“).

V zmysle § 39, ods. 5 zákona o NBS banka predkladá ročnú správu o výsledku hospodárenia na prerokovanie Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a o výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiadá, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Zloženie bankovej rady k 31. decembru 2014 bolo nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade od	Funkčné obdobie v bankovej rade do	Funkcia v súčasnosti	Dátum menovania do funkcie
doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.	1.1.2006	12.1.2015	guvernér	12.1.2010
Mgr. Ján Tóth, M.A.	5.11.2012	5.11.2017	viceguvernér	5.11.2012
RNDr. Karol Mrva	1.6.2012	1.6.2017	člen	1.6.2012
Ing. Vladimír Dvořáček	2.4.2014	2.4.2019	člen	2.4.2014

K 1. aprílu 2014 skončilo funkčné obdobie člena bankovej rady Ing. Štefana Králika.

B. ÚČTOVNÉ ZÁSADY A POSTUPY

(a) Právny rámec a účtovné zásady

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmerenia Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bávk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Usmerenie ECB“). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmerenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie (ďalej len „IFRS“). V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). V súlade s týmto právnym rámcem banka aplikuje nasledovné základné účtovné princípy:

- princíp ekonomickej reality a transparentnosti,
- princíp obozretnosti,
- zohľadnenie posúvahových udalostí,
- princíp významnosti,
- akruálny princíp,
- princíp kontinuity,
- princíp konzistentnosti a porovnatelnosti.

Aktíva a pasíva sa v súvahе vykazujú len vtedy, ak je pravdepodobné, že akékolvek budúce ekonomické úžitky s nimi súvisiace budú plynúť v prospech alebo na člarchu banky, všetky riziká a úžitky boli prevedené na banku a možno spoľahlivo určiť cenu alebo hodnotu aktívа, resp. záväzkу.

Pre devízové transakcie, finančné nástroje, s výnimkou cenných papierov, a prislúchajúce časové rozlišenie sa uplatňuje ekonomický princíp. V deň uzatvorenia obchodu sú transakcie zachytené na podsúvahových

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

účtoch. Ku dňu vysporiadania obchodu sa podsúvahové záznamy stornujú a obchod sa zaúčtuje v súvahе. O ostatných hospodárskych operáciach a obchodoch s cennými papiermi sa účtuje podľa principu vyrovnania hotovosti, tzn. v deň uzavretenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtované zápisu a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie v súvahе.

Časové rozlíšenie úrokov súvisiacich s finančnými nástrojmi sa počíta a účtuje denne. Pre časové rozlíšenie prémie a diskontu sa používa IRR metóda (internal rate of return), v ostatných prípadoch sa uplatňuje lineárna metóda.

Pri účtovnej závierke postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosystéme.

(b) Oceňovanie majetku a záväzkov

Finančné aktiva a záväzky, okrem cenných papierov držaných do splatnosti, cenných papierov držaných na účely menovej politiky a neobchodovateľných majetkových účasti, sa oceňujú na mesačnej báze stredními trhovými kurzami a cenami. Pre cudzie meny vrátane súvahových a podsúvahových transakcií je oceňovanie realizované pre každú menu osobitne, cenné papiere sú oceňované osobitne pre každý ISIN kód, pri úrokových swapoch a futures je oceňovaný každý obchod individuálne. V prípade zlata sa nerozlišuje medzi cenovými a kurzovými oceňovacími rozdielmi.

Cenné papiere držané na účely menovej politiky sú oceňované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárному dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každročne prehodnocuje. Tvorba rezervy na zníženie hodnoty vybraných cenných papierov držaných pre účely menovej politiky sa zdieľa v Eurosystéme podľa podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu.

Majetkové účasti, okrem podielového fondu BIS Investment Pool Sovereign China v mene CNY (Chinese Yuan Renminbi) (ďalej len „BISIP CNY“), sú ocenené v obstarávacích cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. Na zníženie hodnoty majetkových účasti sa tvorí opravná položka účtovaná do hospodárskeho výsledku. Podielový fond BISIP CNY sa oceňuje na mesačnej báze trhovou cenou na základe podkladov od Banky pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji vo Švajčiarsku (ďalej len „BIS“).

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2014 boli:

Mena	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
GBP	0,77890	0,83370	(0,05480)
USD	1,21410	1,37910	(0,16500)
JPY	145,23000	144,72000	0,51000
XDR	0,83864	0,89421	(0,05557)
EUR/ozs*	987,769	871,220	116,54900

* ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

(c) Účtovanie a vykazovanie výnosov

Realizované zisky a straty vznikajú z denného ocenia zmeny stavu majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi transakčnou a priemernou cenou príslušného finančného nástroja alebo meny. Účtujú sa priamo do výkazu ziskov a strat.

Nerealizované zisky a straty sú výsledkom mesačného ocenia majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi priemernou cenou a trhovou cenou k ultimu mesiaca príslušného finančného nástroja alebo meny. Nerealizované zisky sú vykázané vo vlastnom imaní na účtoch rozdielov z ocenia (pozri pozn. 21). Nerealizované straty, ktoré prevyšujú nerealizované zisky z ocenia daného finančného nástroja alebo meny, sú vykázané vo výkaze ziskov a strat. Nerealizované straty z jedného finančného nástroja alebo meny sa nekompenzujú s nerealizovanými ziskami z iného finančného nástroja alebo meny. V prípade nerealizovanej straty na konci roka je priemerná obstarávacia cena upravená na výšku koncoročného výmenného kurzu alebo trhovej ceny oceňovanej položky.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

Nerealizované straty z ocenenia úrokových swapov a obchodovateľných cenných papierov sa v nasledujúcich rokoch amortizujú do výnosov.

Prémie a diskonty nakúpených cenných papierov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát kompenzovane ako úrokový výnos.

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 12, 14 a 15). Zlato použité v týchto transakciach zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke zlato.

(e) Dlhové cenné papiere

Cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlišením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“.

Test na zniženie hodnoty dlhopisov držaných pre účely menovej politiky a nadobudnutých v rámci „Securites Markets Programme“ (ďalej len „SMP“) vykonáva ECB centralizované a podlieha schváleniu Radou guvernérów ECB. Test na zniženie hodnoty dlhopisov nadobudnutých v rámci programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP1“) a v rámci tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP3“) koordinuje ECB. Na základe rozhodnutia bankovej rady akceptuje NBS výsledky koordinovaného testu ECB pre CBPP1. Výsledky koordinovaného testu pre CBPP3 podliehajú schváleniu Radou guvernérów ECB.

(f) Derivaty

Spotové, forwardové a swapové obchody sa na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát zahrňajú do čistých pozícii mien. Účtujú sa na podsúahové účty v deň uzatvorenia obchodu v spotovom kurze transakcií.

Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie je považovaný za úrokový náklad alebo výnos.

Forwardová pozícia pri menových swapoch sa oceňuje spolu so súvisiacou spotovou pozíciou, preto na menovú pozíciu má vplyv iba časové rozlíšenie úrokov v cudzej mene.

Úrokové swapy sa účtujú na podsúahových účtoch odo dňa uzatvorenia do dňa vydrenia obchodu. Oceňujú sa na základe všeobecne akceptovaných modelov oceňovania s použitím príslušných výnosových kriviek odvodnených od kótovaných úrokových sadzieb.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty úrokového alebo menového swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnávanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 18).

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v menovitej hodnote podkladového nástroja. Počiatočné marže môžu byť poskytnuté vo forme hotovosti alebo vo forme cenných papierov. O počiatočnom depozite vloženom vo forme cenných papierov sa neúčtuje. Denné vydrenie preceňovacích rozdielov na účte marží sa účtuje do výkazu ziskov a strát.

(g) Reverzné obchody

Reverzné obchody sú operácie, pri ktorých banka uskutočňuje dohody o spätnom odkúpení alebo úverové operácie zabezpečené kolaterálom.

Dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v súvahе účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý úver, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpečka zostáva v súvahе na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zosťavajú stále súčasťou portfólia banky.

Reverzné dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v súvahе účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 12 a 14).

O pôžičkách cenných papieroch, ktoré boli uzavreté v rámci automatického programu požičiavania cenných papierov (security lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do výkazu ziskov a strát.

(h) Bankovky v obehu

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 v znení neskorších predpisov emitujú eurobankovky spoločne národné centrálné banky Eurosystému a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystému v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa klúča na prideľovanie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8%. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia podieľa 1,0155% na celkovej emisií eurobankoviek Eurosystému. Podiel na bankovkách v obehu je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa klúča na prideľovanie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu, predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci Eurosystému. Tieto sa vykazujú v položke „Čisté pohľadávky resp. záväzky súvisiaci s prideľovaním eurobankoviek v rámci Eurosystému“.

Počas piatich rokov od roku prechodu banky na hotovostné euro (1. január 2009) sú pohľadávka resp. záväzok, ktoré súvisia s prideľovaním eurobankoviek v rámci Eurosystému, upravované za účelom eliminácie významných zmien vo výnosovej pozícii banky v porovnaní s predošlými rokmi. Pri úprave sa vychádza z priemernej emisie bankoviek lokálnej meny 2 roky pred vstupom do Eurosystému. V NBS skončilo obdobie úpravy emisie bankoviek dňom 31. decembra 2014.

Úrokový výnos alebo náklad súvisiaci s hore uvedenými pohľadávkami resp. záväzkami je vykázaný kompenzované v položke „Čistý výsledok z úrokov“ vo výkaze ziskov a strát (pozri pozn. 23).

(i) Prerozdelenie zisku ECB

V súlade s Rozhodnutím ECB/2014/57 sa výnos ECB, ktorý pozostáva z remunerácie 8% podielu ECB na emisiu eurobankoviek a z čistého výnosu z cenných papierov nákupených ECB v rámci SMP, CBPP3 a programu nákupu cenných papierov krytých aktivami, prerozdeľuje medzi jednotlivé centrálné banky Eurosystému vo forme predbežného prerozdelenia zisku ECB a účtuje sa do roku, v ktorom vznikol (pozri pozn. 26).

V zmysle čl. 33 Štatútu sa zostávajúci čistý zisk ECB prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystému po schválení účtovnej závierky ECB, a to v nasledujúcom kalendárnom roku.

(j) Dlhodobý majetok

Dňom 1. januára 2010 dlhodobý majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnuteľnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériach a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení zákona č. 38/2014 Z. z.), sa evidujú v súvahе bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitného predpisu sa eviduje v podsúvahе a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

položky, alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom, v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy a stavby	30
2. Inžinierske stavby	4 - 12 ¹⁾
3. Stroje a zariadenia	20
4. Dopravné prostriedky	4 - 12
5. Inventár	4 - 6
6. Softvér	4 - 12
7. Ostatný DNM	2 - 4
8. Dlhodobé investície v nehnuteľnostiach	2 - 4
9. Technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30
resp. podľa zmluvy	
	30
¹⁾ komponenty majetku	

(k) Dane

NBS v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov nie je platcom dane z príjmu. Predmetom zdanenia sú iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou.

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

(l) Rezervy

Banka tvorí všeobecnú rezervu na finančné riziká voči kurzovým, úrokovým, úverovým rizikám a rizikám vyplývajúcich z pohybu cien zlata (pozri pozn. 19 a 24), ktorá je vykazovaná vo vlastnom imaní banky. Výška a opodstatnenosť tejto rezervy sa každočne prehodnocuje s dopadom na výkaz ziskov a strát. Rezerva podlieha schváleniu bankovou radou.

Banka tvorí rezervu aj v prípade znehodnotenia cenných papierov nadobudnutých ako súčasť jednotnej menovej politiky Eurosys-tému (pozri časť B, písm. e).

Ďalej banka tvorí rezervy podľa zákona o účtovníctve (pozri pozn. 19).

(m) Prerozdelenie zisku NBS

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS použije banka vytvorený zisk na prídeľy do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. Zlato a pohľadávky v zlate

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Zlato v repo obchode	962 559	840 582	112 377
Zlato v zásobe	1 554	1 371	183
Zlato uložené v bankách	51 888	45 696	6 192
1 006 401	887 649	118 752	

Hodnota zlata vykázaná k 31. decembru 2014 predstavuje 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2013), z toho 965 tisíc ozs je použitých pri repo obchodoch, 52 tisíc ozs je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 2 tisíc ozs je uložených v banke.

Najväčší vplyv na zmeny zostatkov účtov mali oceňovacie rozdiely (pozri pozn. 20).

2. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Pohľadávky a záväzky voči MMF	608 831	630 013	(21 182)
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktiva	1 210 349	40 530	1 169 819
1 819 180	670 543	1 148 637	

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2014	31.12.2013		Zmena v tis. EUR
	Ekvivalent v mil. XDR	tis. EUR	Ekvivalent v mil. XDR	tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:				
1) Členská kvóta:	779	928 396	837	934 813
a) členský vklad	428	510 003	428	477 812
b) rezervná pozícia	268	319 565	273	304 800
- devízová časť členskej kvóty	160	190 438	155	173 012
- rezervná pozícia FTP	18	20 867	18	19 570
2) Nostro účet v MMF	323	385 208	355	396 691
3) Bilaterálne pôžičky	28	33 185	54	60 310
Záväzky voči MMF:	268	319 565	273	304 800
1) Loro účty MMF	251	299 639	282	315 116
2) Účet valorizácie	17	19 926	(9)	(10 316)
Celková vykazovaná čiastka (netto)		608 831		630 013
				(21 182)

Rezervná pozícia FTP predstavuje pohľadávku NBS z poskytnutých úverov v rámci Plánu finančných transakcií MMF.

Hodnota záväzku v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF, tzv. valorizácie meny, ktorá sa eviduje na účte valorizácie. Podstatnú časť záväzku na loro účtoch MMF tvorí hodnota zmenky vo výške 297 682 tis. EUR (312 533 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Banka viedie voči MMF záväzok z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Dlhové cenné papiere	484 686	484 686	
Ostatné	725 663	40 530	685 133
	1 210 349	40 530	1 169 819

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje k 31. decembru 2014 najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií v USD.

Položka „Ostatné“ obsahuje k 31. decembru 2014 najmä peňažné prostriedky v cudzej mene na nostro účtoch.

3. Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Dlhové cenné papiere	103 270	36 363	66 907
Bežné účty	97	109	(12)
	103 367	36 472	66 895

Dlhové cenné papiere vykázané v tejto položke sú v mene USD. Podľa emitenta cenných papierov banka eviduje k 31. decembru 2014 cenné papiere najmä peňažných finančných inštitúcií.

Nárast objemu dlhových cenných papierov oproti predošlému obdobiu súvisí s nákupom cenných papierov v USD.

4. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách

K 31. decembru 2014 banka vykazuje v tejto položke najmä dlhové cenné papiere nerezidentov v hodnote 3 904 556 tis. EUR (2 931 025 tis. EUR k 31. decembru 2013). Podľa emitenta cenných papierov ide najmä o cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

5. Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky

Podľa pravidiel vykonávania menopolitických operácií v Eurosystéme NBS eviduje k 31. decembru 2014 dlhodobejšie refinančné operácie v celkovom objeme 385 320 tis. EUR (301 900 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Dlhodobejšie refinančné operácie sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, pričom k 31. decembru 2014 sú vykázané obchody so splatnosťou 3 a 4 roky. Tieto obchody sú uskutočňované prostredníctvom štandardných tendrov a sú úročené hlavnou refinančnou sadzbou vo výške 0,05% p.a. V rámci týchto operácií banka eviduje cieľené dlhodobejšie refinančné operácie na podporu poskytovania úverov bankami nefinančnému súkromnému sektoru (s výnimkou úverov domácnostiam na kúpu nehnuteľnosti na bývanie). K 31. decembru 2014 boli cieľené dlhodobejšie refinančné operácie vo výške 215 320 tis. EUR, úročené hlavnou refinančnou sadzbou zvyšenou o 10 bázických bodov.

K 31. decembru 2014 banka evidovala hlavné refinančné obchody vo výške 185 000 tis. EUR (27 000 tis. EUR k 31. decembru 2013) s úrokovou sadzbou 0,05% p.a. Hlavné refinančné obchody sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždenou frekvenciou a bežnou splatnosťou jeden týždeň.

Banka evidovala k 31. decembru 2014 jednodňové refinančné obchody vo výške 6 tis. EUR (0 EUR k 31. decembru 2013), úročené úrokovou sadzbou 0,30% p.a. Ide o automatické operácie, ktoré slúžia na doplnenie jednodňovej likvidity oproti zábezpeke akceptovateľných aktív.

Riziká vyplývajúce z menopolitických operácií sú predmetom zdieľania zúčastnenými centrálnymi bankami v pomere k ich kapitálovým klúčom v zmysle čl. 32.4 Štatútu.

6. Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Redistribučný úver	28 533	32 416	(3 883)
Bežné účty	27 224	697	26 527
Vklady poskytnuté k repo			
obchodom	220	220	
	<u>55 977</u>	<u>33 113</u>	<u>22 864</u>

Redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zde-limitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver počas celého roka 2014 zostala na úrovni 0,5% p. a. (0,5% p. a. k 31. decembru 2013).

K 31. decembru 2014 NBS evidovala v podsúvahе prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 29 722 tis. EUR (33 830 tis. EUR k 31. decembru 2013). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Cenné papiere držané na účely menovej politiky	1 358 176	1 670 087	(311 911)
Ostatné cenné papiere	4 802 402	6 057 188	(1 254 786)
	<u>6 160 578</u>	<u>7 727 275</u>	<u>(1 566 697)</u>

Cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje k 31. decembru 2014 cenné papiere nakúpené v rámci programu CBPP1, CBPP3 a SMP. Emitované sú najmä verejnou správou a peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny. Pokles oproti predošlému obdobiu vo výške 311 911 tis. EUR bol z dôvodu maturity cenných papierov.

CBPP1

ECB a národné centrálné banky v rámci programu CBPP1 nakúpili kryté dilihopy denominované v eurách, ktoré boli emitované inštitúciami eurozóny. Nákup cenných papierov v rámci programu bol ukončený v júni 2010.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

CBPP3

V októbri 2014 Rada guvernérów ECB oznámila technické charakteristiky programu CBPP3. V rámci tohto programu ECB a národné centrálné banky začali nakupovať kryté dlohopisy denominované v eurách, ktoré boli emitované inštitúciami eurozóny za účelom zlepšenia podmienok financovania úverovými inštitúciami. Program bude trvať najmenej dva roky.

SMP

V rámci programu SMP vyhláseného v máji 2010, ECB a národné centrálné banky nakúpili verejné a súkromné dlhové cenné papiere denominované v eurách s cieľom zlepšiť funkčnosť určitých segmentov trhu s dlhovými cennými papiermi eurozóny a obnoviť správne fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky. V septembri 2012 Rada guvernérów ECB rozhodla o okamžitom ukončení programu.

Rada guvernérów ECB pravidelne hodnotí finančné riziká súvisiace s cennými papiermi nadobudnutými v rámci SMP a CBPP3. Celková hodnota cenných papierov SMP a CBPP3 centrálnych bank eurozóny k 31. decembru 2014 je 161 499 286 tis. EUR, z toho NBS vykazuje držbu v hodnote 1 111 494 tis. EUR. V zmysle čl. 32.4 Štatútu sú všetky riziká, ak sú materiálne, zdieľané národnými centrálnymi bankami Eurosysému proporcionálne podľa kapitálového klúča.

Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci programu SMP a CBPP3 vykonaného k 31. decembru 2014 a v zmysle rozhodnutia Rady guvernérów ECB sa očakáva, že všetky budúce peňažné toky súvisiace s týmito cennými papiermi budú vyplatené. Vzhľadom na uvedené banka netvorila rezervu na straty zo znehodnotenia (pozri časť B, písm. e).

Na základe výsledkov ECB koordinovaného testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci programu CBPP1 banková rada rozhodla, že nie je potrebné

vytvoriť rezervu na straty zo znehodnotenia (pozri časť B, písm. e).

	31.12.2014		31.12.2013		Zmena
	Amortizo-vaná cena	Trhová cena	Amortizo-vaná cena	Trhová cena	
CBPP1	246 682	260 167	387 319	403 441	(140 637) (143 274)
CBPP3	291 407	292 449		291 407	292 449
SMP	820 087	912 425	1 282 768	1 351 422	(462 681) (438 997)
	1 358 176	1 465 041	1 670 087	1 754 863	(311 911) (289 822)

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2014 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emitované najmä peňažnými finančnými inštitúciami a verejnou správou eurozóny.

Pokles oproti predošlému obdobiu vo výške 1 254 786 tis. EUR bol najmä z dôvodu predaja cenných papierov.

8. Pohľadávky v rámci Eurosystému

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Majetková účasť v ECB	262 722	228 701	34 021
Pohľadávky z prevozu devízových rezerv	447 672	398 761	48 911
Čisté pohľadávky súvisiace s pridelením eurobankoviek v rámci Eurosystému	965 669		965 669
Ostatné pohľadávky	2 296 966	2 750 461	(453 495)
	3 973 029	3 377 923	595 106

Majetková účasť v ECB

Banka eviduje k 31. decembru 2014 podiel na upísanom základnom imaní ECB v hodnote 83 623 tis. EUR (74 487 tis. EUR k 31. decembru 2013) a pohľadávku z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB vo výške 24 885 tis. EUR. Nárast podielu NBS na základnom imaní ECB a vznik pohľadávky z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB nastal v dôsledku päťročnej úpravy kapitálových klúčov od 1. januára 2014.

V zmysle čl. 49.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérów ECB prispeala NBS do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmených kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

Kapitálový klúč na upisovanie základného Imania ECB (%) od 1.1.2014	Splatené základné imanie (EUR) do 31.12.2013	Splatené základné imanie (EUR) od 1.1.2014	Pokles (-) / nárast (+) splateného imania vzhľadom na päťročnú úpravu kapitálových klúčov	Eurosystémový klúč (%) - podiel na splatenom kapitáli ECB od 1.1.2014
Bankue National de Belgique	2,4778	261 705 370,91	268 222 025,17	6 516 654,26
Eesti Pank	0,1928	19 268 512,58	20 870 613,63	1 602 101,05
Deutsche Bundesbank	17,9973	2 030 803 801,28	1 948 208 997,34	(82 594 803,94)
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,1607	120 276 653,55	125 645 857,06	5 369 203,51
Bank of Greece	2,0332	210 903 612,74	220 094 043,74	9 190 431,00
Banco de Espana	8,8409	893 420 308,48	957 028 050,02	63 607 741,54
Banque de France	14,1792	1 530 028 149,23	1 534 899 402,41	4 871 253,18
Banca d'Italia	12,3108	1 348 471 130,68	1 332 644 970,33	(15 826 160,33)
Central Bank of Cyprus	0,1513	14 429 734,42	16 378 235,70	1 948 501,28
Latvijas Banka	0,2821	1 113 081,35	30 537 344,94	29 424 263,59
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	18 824 687,29	21 974 764,35	3 150 077,06
Central Bank of Malta	0,0648	6 873 879,49	7 014 604,58	140 725,09
De Nederlandsche Bank	4,0035	429 352 255,40	433 379 158,03	4 026 902,63
Oesterrreichische Nationalbank	1,9631	209 680 386,94	212 505 713,78	2 825 326,84
Banco de Portugal	1,7434	190 909 824,68	188 723 173,25	(2 186 651,43)
Banka Slovenije	0,3455	35 397 773,12	37 400 399,43	2 002 626,31
Národná banka Slovenska	0,7725	74 486 873,65	83 623 179,81	9 136 305,96
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	134 836 288,06	136 005 388,82	1 169 100,76
Medzisúčet za centrálne banky krajín eurozóny*	69,9783	7 530 782 323,83	7 575 155 922,19	44 373 598,36
Spolu*	100,00	7 653 244 410,99	7 697 025 340,21	43 780 929,22

*Medzisúčty a súčty nemusia korešpondať vzhľadom k zaokruhleniu.

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

NBS vyzkazuje pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 447 672 tis. EUR (398 761 tis. EUR k 31. decembru 2013) v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Dôvodom nárastu pohľadávky je päťročná úprava kapitálových klúčov od 1. januára 2014. Pohľadávka sa úročí 85% sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2014 úrokové výnosy plýnuce z pohľadávky z prevodu devízových rezerv predstavujú 629 tis. EUR (pozri pozn. 23).

Čisté pohľadávky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystému

Táto položka predstavuje čistú pohľadávku súvisiacu s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystému vo výške 965 669 tis. EUR (záväzok 75 966 tis. EUR k 31. decembru 2013, pozri pozn.10), úročenú hlavnou refinančnou sadzbou. K 31. decembru 2014 úrokové výnosy plýnuce z pohľadávky súvisiacej s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystému predstavujú 457 tis. EUR (pozri pozn. 23).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

Ostatné pohľadávky v rámci Eurosystému

Pohľadávky a záväzky v rámci Eurosystému predstavujú pozíciu NBS voči ostatným členom Európskeho systému centrálnych bank (ďalej len „ESCB“) z cezhraničných operácií. Najvýznamnejšiu časť tejto položky tvorí pohľadávka NBS voči ostatným centrálnym bankám a ECB z operácií realizovaných prostredníctvom TARGET2, ktorá je k 31. decembru 2014 vo výške 2 240 613 tis. EUR (2 686 542 k 31. decembru 2013). Pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Výška prijatého úroku k 31. decembru 2014 predstavuje 8 497 tis. EUR (pozri pozn. 23).

Ďalšie významné časti tejto položky tvorí pohľadávka z menového príjmu vo výške 47 072 tis. EUR a pohľadávka z podielu NBS na zisku ECB za rok 2014 vo výške 9 281 tis. EUR (pozri pozn. 27 a 26).

9. Ostatné aktiva

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok			
majetok	137 501	141 554	(4 053)
Ostatné finančné aktiva	51 691	10 241	41 450
Prečerňovacie rozdiely podľahových nástrojov		1 999	(1 999)
Časové rozdielenie a náklady budúcych období	167 506	193 986	(26 480)
Neuhradená strata minulých rokov	4 916 607	5 406 453	(489 846)
Ostatné	207 171	329 228	(122 057)
	5 480 476	6 083 461	(602 985)

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke je vykázaný dlhodobý majetok NBS k 31. decembru 2014:

	Hmotný majetok, predavky a nedok. invest.	Nehmotný majetok, predavky a nedok. invest.	S P O L U
Stav v obstarávacej cene			
k 1. 2014	262 996	29 481	292 477
Prírastky	2 408	4 613	7 021
Úbytky	2 639	1 027	3 666
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2014	262 765	33 067	295 832
Oprávky k 1. 2014	130 018	25 781	155 799
Prírastky	6 504	1 210	7 714
Úbytky	1 219		1 219
Stav oprávok a OP k 31.12.2014	135 303	26 991	162 294
Účtovná hodnota HM a NM k 1. 1. 2014	132 978	3 700	136 678
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2014	127 462	6 076	133 538

K 31. decembru 2014 je evidovaný dlhodobý majetok na predaj vo výške 3 963 tis. EUR (4 876 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Ostatné finančné aktiva

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Podielky vo fonde BISIP CNY	41 012	41 012	
Listiné akcie RVS, a.s.	3 585	3 585	0
Akcie BIS	7 038	6 600	438
Inštitút bankového vzdelávania, n.o.	33	33	0
Akcie SWIFT	23	23	0
	51 691	10 241	41 450

K 31. decembru 2014 banka eviduje podielky v rámci programu BISIP CNY. Ide o nepriame investovanie prostredníctvom rovnomenného programu, ktorý investuje na onshore čínskom trhu vládnych cenných papierov. Nákup sa uskutočnil v decembri 2014 a predstavuje 3,90%-ný podiel na celkovej hodnote fondu.

Podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov je NBS ovládajúcou osobou s väčšinovým podielom na hlasovacích právach v spoločnosti RVS, a.s. Bratislava, čo predstavu-

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

je 52%-ný podiel na základom imaní. Napriek majoritnému vplyvu v RVS, a.s. banka v zmysle § 22 zákona o účtovníctve nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku.

Podiel banky na základom imaní BIS predstavuje 0,51%. Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25%). Nesplatená časť podielu (75%) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplývané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR (pozri pozn. 26).

NBS vykazuje vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelenávia NBS, n.o. Bratislava, ktorej je zakladateľom dňa 28. októbra 2008. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

Banka eviduje akcie spoločnosti SWIFT, čo predstavuje 0,0063%-ný podiel na základnom imaní. Alokácia sa uskutočnila v apríli 2013 na základe prerozdelenia akcií jednotlivým členom v závislosti od výšky ich finančných úhrad vyplývajúcich z využívania služieb SWIFT-u v roku 2011.

Časové rozlišenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlišenie kupónov z dlhopisov vo výške 138 677 tis. EUR (168 193 tis. EUR k 31. decembru 2013) a časové rozlišenie úrokov k úrokovým swapov vo výške 6 433 tis. EUR (10 204 tis. EUR 31. decembru 2013). Významnú časť tejto položky tvorí aj hodnota nakúpených kupónov z dlhopisov vo výške 16 491 tis. EUR (6 489 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Ostatné

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Vklady - kolaterálky k derivátom	173 131	297 401	(124 270)
Pohľadávky voči zahraničným subjektom	18 076	18 076	
Reálna hodnota úrokových swapov	2 367	15 279	(12 912)
Úrokové futures	1 890	2 901	(1 011)
Investičné úvery poskytnuté zamestnancom	8 452	9 428	(976)
Ostatné	3 255	4 219	(964)
	207 171	329 228	(122 057)

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného

rizika protistrany v prípade poklesu hodnoty swapu na strane NBS. Medziročný pokles objemu vkladov súvisí s poklesom objemu úrokových swapov.

10. Bankovky v obehu

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Eurobankovky v obehu emitované NBS	9 357 274	8 777 250	580 024
Eurobankovky neemitované NBS	965 669	(75 966)	1 041 635
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča NBS na pridelovanie bankoviek	10 322 943	8 701 284	1 621 659

K 31.decembru 2014 emitovala banka 9 357 274 tis. EUR, čo je o 965 669 tis. EUR menej (k 31. decembru 2013 o 75 966 tis. EUR viac) v porovnaní s objemom alokovaným NBS podľa kľúča na pridelovanie bankoviek (pozri časť B, bod h). Uvedený rozdiel predstavuje pohľadávku NBS voči Eurosystému (pozri pozn. 8). V nadväznosti na päťročnú úpravu kapitálových kľúčov a vstup Lotyšska do Eurosystému sa kľúč na pridelovanie bankoviek NBS dňom 1. januára 2014 zvýšil z 0,9100% na 1,0155%.

11. Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	651 999	1 096 170	(444 171)
Jednodňové sterilizačné obchody	100 000	5 600	94 400
Terminované vklady	183 000	(183 000)	
	751 999	1 284 770	(532 771)

Bežné účty predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periody, ktorá je zverejnená ECB. PMR sú úročené priemernou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystému platnou pre danú udržiavaciu periódou. V zmysle rozhodnutia ECB/2014/23 o úročení zostatkov a prebytočných rezerv sa rezervy, ktoré prevyšujú PMR úročia percentom nula alebo úrokovou sadzbou pre jednodňové sterilizačné operácie podľa to-

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

ho, ktorá z týchto sadzieb je nižšia. Od 10. septembra 2014 ECB uplatňuje pre jednodňové sterilizačné operácie zápornú úrokovú sadzbu vo výške 0,20% p.a.

Jednodňové sterilizačné obchody predstavujú jednodňové vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou vyhlásenou ECB. Účelom týchto vkladov je poskytnúť zmluvným stranám možnosť uložiť krátkodobý prebytok likvidity. K 31. decembru 2014 bola pre tento typ obchodov stanovená záporná úroková sadzba 0,20% p.a.

12. Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Tri-party repo obchody	2 400 000	2 150 000	250 000
Záväzky z repo obchodov	2 146 378	777 320	1 369 058
Záväzky z repo obchodov so zlatom	34 230	30 660	3 570
Vlády prijaté k repo obchodom	271	1 242	(971)
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	20 525	896	19 629
	4 601 404	2 960 118	1 641 286

Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí -0,075 až 0,050% p.a. (0,171 až 0,250% p.a. k 31. decembru 2013).

Nárast záväzkov z repo obchodov oproti predošlému obdobiu súvisí so zvýšením objemu repo obchodov.

13. Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Verejná správa	1 000 977	2 722 653	(1 721 676)
Ostatné záväzky	227 120	195 185	31 935
	1 228 097	2 917 838	(1 689 741)

Verejná správa

K 31. decembru 2014 banka vykazuje v tejto položke termínovaný vklad MF SR vo výške 1 000 000 tis. EUR (1 800 000 tis. EUR k 31. decembru 2013) a bežné účty štátnej pokladnice vo výške 977 tis. EUR (922 653 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Úroková sadzba pre termínovaný vklad je 0,357% p.a. (0,140 až 0,365% p.a. k 31. decembru 2013).

Ostatné záväzky

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Bežné účty klientov	12 442	12 127	315
Termínované vklady klientov	30 070	28 137	1 933
Bežné účty pomocných finančných inštitúcií	895	3 831	(2 936)
Termínované vklady pomocných finančných inštitúcií			
	183 713	151 090	32 623
	227 120	195 185	31 935

K 31. decembru 2014, rovnako ako k 31. decembru 2013 banka v tejto položke vede bežné účty a vklady klientov a pomocných finančných inštitúcií (Fond ochrany vkladov a Garančný fond investícii).

14. Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Záväzky z prijatých termínovaných vkladov	2 424 102	2 400 000	24 102
Záväzky z repo obchodov so zlatom	513 333	473 407	39 926
Záväzky z repo obchodov		180 795	(180 795)
Záväzky voči medzinárodným finančným inštitúciám	5 367	4 794	573
Vlády prijaté k repo obchodom		20	(20)
Loro účty klientov		1	1
	2 942 803	3 059 016	(116 213)

Záväzky z prijatých termínovaných vkladov predstavujú vklady centrálnych báň so splatnosťou jeden deň až jeden mesiac s úrokovou sadzbou -0,030 až 0,030% p.a. (0,190% p.a. k 31. decembru 2013).

15. Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Záväzky z repo obchodov	295 493		295 493
Záväzky z repo obchodov so zlatom	101 580	87 890	13 690
Bežné účty Štátnej pokladnice v cudzej mene		28 056	(28 054)
	397 075	115 946	281 129

Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí 0,250 až 0,330% p.a.

16. Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Záväzky z repo obchodov	188 079		188 079
Záväzky z repo obchodov so zlatom	72 521	62 995	9 526
	260 600	62 995	197 605

Úroková sadzba pre repo obchody v USD je v rozpätí 0,330 až 0,380% p.a.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

K 31. decembru 2014 banka vykazuje záväzky z dlhodobých repo obchodov so zlatom so splatnosťou v rokoch 2015 a 2016.

17. Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF

Banka vedie k 31. decembru 2014 voči MMF záväzok z alokácie vo výške 405 987 tis. EUR (380 758 tis. EUR k 31. decembru 2013). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF alokoval Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 265 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. Ostatné záväzky

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Prečerňovacie rozdiely podľahových nástrojov	15 729	743	14 986
Časové rozdielenie a príjmy budúci obdobia	82 796	119 457	(36 661)
Ostatné	560 641	657 570	(96 929)
	659 166	777 770	(118 604)

Prečerňovacie rozdiely podľahových nástrojov

K 31. decembru 2014 položka predstavuje kurzovú stratu z ocenia menových swapov vo výške 15 729 tis. EUR (743 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Časové rozdielenie a príjmy budúci obdobia

Najväčší objem položky časového rozdielenia k 31. decembru 2014 predstavujú nákladové úroky z úrokových swapov v EUR vo výške 78 856 tis. EUR (113 119 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Ostatné

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Reálna hodnota úrokových swapov	95 632	191 224	(95 592)
Vklady - kolaterály k derivátom	218 620	201 820	16 800
Euromince v obehu	141 627	132 478	9 149
Bankovky v SKK v obehu	78 735	79 235	(2 500)
Mince v SKK v obehu	23 193	46 985	(23 792)
Ostatné	4 834	5 828	(994)
	560 641	657 570	(96 929)

Hodnota úrokových swapov k 31. decembru 2014 predstavuje kumulovanú koncoročnú

stratu z precenenia, ktorá je v zmysle Usmernenia ECB postupne amortizovaná do hospodárskeho výsledku ako súčasť čistých realizovaných ziskov z úrokových swapov (pozri pozn. 24).

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapu z pozície protistrany.

Pokles korunových mincí v obehu oproti predošlému obdobiu predstavuje najmä mimoriadny emisný zisk z nevymenených korunových mincí v obehu z dôvodu zákoného ukončenia ich platnosti k 2. januáru 2014 (pozri pozn. 28).

19. Rezervy

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Všeobecná rezerva na finančné riziká	520 000	300 000	220 000
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	3 805	3 715	90
Rezervy na súdne sporby	340	301	39
Rezerva na nevyfakturované dodávky	685	638	47
	524 830	304 654	220 176

Všeobecná rezerva na finančné riziká bola vytvorená s cieľom zabezpečenia sa voči kurzovému, úrokovému, úverovému riziku a rizikám vyplývajúcim z pohybu cien zlata Výška rezervy sa prehodnocuje s ročnou periodicitou a zodpovedá odhadu možnej straty z celkových investičných rezerv NBS a držby zlata pri zohľadnení historických scenárov vývoja finančných trhov. V súlade s rozhodnutím bankovej rady sa rezerva použije na krytie budúci strát z finančných činností. Rezerva zohľadňuje riziko potenciálneho negatívneho vývoja na finančných trhoch v nasledujúcom období.

20. Účty precenenia

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Oceňovacie rozdiely z oceniaenia zlata	373 167	254 418	118 749
Oceňovacie rozdiely z oceniaenia cenných papierov	125 537	306 367	(180 830)
Oceňovacie rozdiely z oceniaenia derivátov	2 367	15 279	(12 912)
Oceňovacie rozdiely z oceniaenia cudzej meny	18 129	11 539	6 590
Oceňovacie rozdiely z oceniaenia podielov v fonde BISIP	196	587 603	(568 407)
	519 396	587 603	(68 207)

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

Dôvodom zvýšenia oceňovacích rozdielov z ocenenia zlata oproti predošlému obdobiu bol nárast ceny zlata. V prípade oceňovacích rozdielov z cenných papierov medziročný pokles súvisí s vývojom na finančných trhoch.

21. Základné imanie a rezervné fondy

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy tvorí rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok rezervného fondu NBS k 31. decembru 2014 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2013). Rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 412 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2014 je vo výške 882 tis. EUR (882 tis. EUR k 31. decembru 2013).

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Všeobecná rezerva na finančné riziká	Fondy oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk/(strata)	Vlastné imanie
1. Stav k 31.12.2013	16 041	882	340 874	300 000	587 603	(5 406 453)	489 846	(3 671 207)
2. Prevod zisku za rok 2013 do neuhradenej straty min. rokov						489 846		(489 846)
3. Prevod do štatutárneho fondu								
4. Prevod do rezervných fondov								
5. Zmena všeobecnej rezervy na finančné riziká				220 000				220 000
6. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov					(180 830)			(180 830)
7. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov					(12 912)			(12 912)
8. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata					118 749			118 749
9. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien					6 590			6 590
10. Zmena oceňovacích rozdielov podielov vo fonde BiSIP					196			196
11. Zisk bežného účtovného obdobia							102 193	102 193
12. Zmena za účlovné obdobie				220 000	(68 207)	489 846	(387 653)	253 986
13. Stav k 31.12.2014	16 041	882	340 874	520 000	519 396	(4 916 607)	102 193	(3 417 221)

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

22. Podsvahové nástroje

	31.12.2014		31.12.2013		Zmena	
	Pohľadávky	Záväzky	Pohľadávky	Záväzky	Pohľadávky	Záväzky
Menové swapy v EUR	1 176 507	358 768	74 235	30 506	1 102 272	328 262
Menové swapy v USD	357 878	429 454	30 455	18 853	327 423	410 601
Menové swapy v JPY	2 327	614 088		23 729	2 327	590 359
Menové swapy v GBP	1 708	27 089		30 347	1 708	(3 258)
Menové swapy v CHF		124 750			0	124 750
	1 538 420	1 554 149		104 690	103 435	1 433 730
						1 450 714

	31.12.2014		31.12.2013		Zmena	
	Pohľadávky	Záväzky	Pohľadávky	Záväzky	Pohľadávky	Záväzky
Úrokové futures v EUR		45 700		35 000	0	10 700
Úrokové futures v USD		5 271			0	5 271
		50 971		35 000	0	15 971

23. Čistý výsledok z úrokov

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Investície v EUR	142 631	191 081	(48 450)
Investície v cudzej mene	1 176	1 688	(512)
Menovopolitické operácie, z toho:	60 672	92 120	(31 448)
čistý výnos z cenných papierov	61 161	89 527	(28 366)
čistý náklad/výnos z vkladov a úverov	(13)	4 650	(4 663)
čistý náklad z PMR	(476)	(2 057)	1 581
Remunerácia pohľadávky z prevodu devizových rezerv	629	1 904	(1 275)
Remunerácia eurobankoviek	457	(4 655)	5 112
Remunerácia TARGET2	8 497	30 205	(21 708)
	214 062	312 343	(98 281)

Pokles čistých úrokových výnosov z investícií v euro súvisí najmä so znížením čistého úrokového výnosu z cenných papierov dôsledkom zníženia základnej úroковej sadzby ECB a objemu portfólia cenných papierov (pozri pozn. 7).

Zniženie základnej úrokovnej sadzby ECB malo vplyv na zniženie úrokov remunerovaných pohľadávok v rámci Eurosystému (pozri pozn. 8).

24. Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Realizované zisky z finančných operácií	147 055	220 717	(73 662)
Čisté zisky z úrokových swapov	128 346	198 215	(69 869)
Čisté zisky z predaja cenných papierov	15 950	21 138	(5 188)
Čistý zisk z ostatných operácií	2 759	1 364	1 395
Zniženie hodnoty finančných aktív a pozícii	(53 677)	(6 802)	(46 875)
Straty z ocenenia úrokových swapov	(43 392)	(1 229)	(42 163)
Straty z ocenenia cenných papierov	(1 473)	(2 469)	996
Straty z ocenenia cudzej meny	(8 812)	(3 104)	(5 708)
Tvorba a použitie rezerv na kurzové, úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata	(220 000)	(60 000)	(170 000)
Všeobecná rezerva na finančné riziká	(220 000)	(50 000)	(170 000)
	(126 622)	163 915	(290 537)

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 - Poznámky
(v tis. EUR)

25. Čistý výsledok z poplatkov a provízií

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Poplatky a provízie z Investičného portfólia, z toho:	(248)	(396)	148
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	179	106	73
Čistý zisk z operácií s klientami	216	247	(31)
Čistá strata z operácií s bankami	(598)	(701)	103
Čistá strata z úrokových futures	(32)	(36)	4
Ostatné	(13)	(12)	(1)
Poplatky a provízie z menovopoličkých operácií, z toho:	(71)	(129)	58
Čistá strata z operácií s bankami	(108)	(188)	80
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	37	59	(22)
Čistý zisk z výmeny euromincí	54	58	(4)
	<u>(265)</u>	<u>(467)</u>	<u>202</u>

26. Výnos z akcií a podielových účasti

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Podiel na zisku ECB z bežného roka	9 281	13 550	(4 269)
Podiel na zisku ECB z predchádzajúceho roka	599	4 196	(3 597)
Podiel z vlastného imania ECB		438	(438)
Dividény z akcií BIS	685	1 040	(345)
	<u>10 575</u>	<u>19 224</u>	<u>(8 649)</u>

27. Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2010/23 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bank zúčastnených členských štátov v znení neškorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB.

Menový príjem sa rozdeľuje po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu NBS na splatenom kapitáli ECB (1,1039%).

Združený menový príjem za rok 2014, ktorým NBS prispela do celkového koša menového príjmu Eurosystému, bol vo výške 64 684 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci 1,1039%-nému podielu NBS bol vo výške 109 803 tis. EUR. Rozdiel vo výške 45 119 tis. EUR (50 382 tis. EUR k 31. decembru 2013) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu. Korekciou menového príjmu Eurosystému

za roky 2009 až 2013 vznikol NBS čistý výnos vo výške 1 953 tis. EUR.

28. Ostatné výnosy a ostatné náklady

Najvýznamnejší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky k 31. decembru 2014 predstavuje najmä mimoriadny výnos z emisie korunových mincí vo výške 23 778 tis. EUR (pozri pozn. 18), výnosy z poplatkov a prispevkov subjektov finančného trhu v objeme 4 203 tis. EUR (4 027 tis. EUR k 31. decembru 2013), priaté poplatky za platobné systémy vo výške 2 643 tis. EUR (2 701 tis. EUR k 31. decembru 2013) a tržby z predaja pamätných a obehových mincí v sume 1 269 tis. EUR (1 749 tis. EUR k 31. decembru 2013).

„Ostatné náklady“ banky predstavujú k 31. decembru 2014 najmä náklady na razbu obehových a zberateľských mincí vrátane nákladov služieb s tým súvisiacich vo výške 2 409 tis. EUR (2 766 tis. EUR k 31. decembru 2013).

29. Personálne náklady

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Mzdy a odmeny	(23 257)	(22 346)	(911)
Sociálne náklady	(8 364)	(8 153)	(211)
Ostatné náklady na zamestnancov	(3 475)	(3 271)	(204)
	<u>(35 096)</u>	<u>(33 770)</u>	<u>(1 326)</u>

K 31. decembru 2014 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 008 (1 005 k 31. decembru 2013), z toho 97 vedúcich zamestnancov (93 k 31. decembru 2013).

Mzdy a zamestnanecné požitky členov bankej rady za rok 2014 predstavovali 542 tis. EUR (635 tis. EUR za rok 2013). K 31. decembru 2014 banka neeviduje žiadne nesplatené úvery voči členom bankej rady, tak ako aj k 31. decembru 2013.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia. Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou položky „Ostatné náklady na zamestnancov“.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2014 – Poznámky
(v tis. EUR)

30. Administratívne náklady

K 31. decembru 2014 tvoria túto položku najmä náklady na realizáciu komplexného hodnotenia troch najväčších úverových inštitúcií v SR externými auditorskými spoločnosťami súvisiace so systémom Jednotného mechanizmu dohľadu v Eurosystéme, náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov, opravy a udržiavanie, spotrebu energie a telekomunikačné náklady v celkovom objeme 13 661 tis. EUR (9 397 tis. EUR k 31. decembru 2013). Náklady na audit a na overenie účtovnej závierky auditorom boli k 31. decembru 2014 vo výške 71 tis. EUR (71 tis. EUR k 31. decembru 2013). Banka neeviduje k 31. decembru 2014 žiadne náklady na uisťovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

31. Odaky dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	31.12.2014	31.12.2013	Zmena
Odaky dlhodobého hmotného majetku	(6 504)	(6 630)	126
Odaky dlhodobého nehmotného majetku	(1 210)	(2 377)	1 167
	<u>(7 714)</u>	<u>(9 007)</u>	<u>1 293</u>

32. Služby súvisiace s výrobou bankoviek

K 31. decembru 2014 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 6 255 tis. EUR (3 585 tis. EUR k 31. decembru 2013).

33. Hospodársky výsledok

Hospodársky výsledok banky k 31. decembru 2014 predstavuje zisk vo výške 102 193 tis. EUR (zisk 489 846 tis. EUR k 31. decembru 2013). Najväčší podiel na

zisku predstavujú čisté úrokové výnosy (pozri pozn. 23).

D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTÓREMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V súlade s čl. 33 Štatútu rozhodla Rada guvernérów ECB na svojom zasadnutí dňa 18. februára 2015 o rozdelení čistého zisku ECB za rok 2014 medzi jednotlivé centrálne banky, a to v pomere podľa klúča na splatenom kapitáli ECB. Výnos NBS z rozdelenia zisku vo výške 1 635 tis. EUR je zaúčtovaný do účtovného obdobia 2015.

V nadväznosti na vstup Litvy do Eurosystému boli na základe Rozhodnutia ECB/2014/61 národným centrálnym bankám upravené eurosystémové klúče. K 1. januáru 2015 sa výška eurosystémového klúča NBS upravila na 1,0974% (1,1039% do 31. decembra 2014). Klúč na pridelenie bankoviek sa zmenil na 1,0095% (1,0155% do 31. decembra 2014).

Dňom 12. januára 2015 bol doc. Ing. Jozef Makúch, PhD. vymenovaný prezidentom Slovenskej republiky do funkcie guvernéra Národnej banky Slovenska na ďalšie funkčné obdobie. Vláda Slovenskej republiky 11. februára 2015 vymenovala za člena bankovej rady NBS prof. Ľuboša Pástošu, PhD. s účinnosťou od 15. marca 2015.

Po 31. decembi 2014 nenastali významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravy v účtovnej závierke za rok 2014.

Bratislava, 10. marca 2015

doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.
guvernér

Ing. Miroslav Uhrin
výkonný riaditeľ
úsek pre finančné riadenie,
informačné technológie a
hospodárske služby

Ing. Katarína Taragelová
riaditeľka
odbor finančného riadenia

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Hodžovo námestie 1A
811 06 Bratislava
Slovenská republika

Tel: +421 2 3333 9111
Fax: +421 2 3333 9222
ey.com

**Dodatok správy nezávislého audítora
o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou
v zmysle zákona č. 540/2007 Z.z. § 23 odsek 5**

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

- I. Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska („banka“) k 31. decembru 2014, uvedenú vo výročnej správe banky na stranach 68 – 89. K uvedenej účtovnej závierke sme dňa 10. marca 2015 vydali správu audítora v nasledujúcim znení:

„Správa nezávislého audítora“

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2014, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetlujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verejný obraz v súlade s usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bank č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplňovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavlenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verejný obraz, aby mohol navrhnuť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verejný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

**10. marca 2015
Bratislava, Slovenská republika**

**Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257**

**Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č. 893“**

Spoločnosť zo skupiny Ernst & Young Global Limited
Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o., IČO: 35 840 463, zapsaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo: 27004/B a v zozname auditorov vedenom Slovenskou komorou auditorov pod č. 257.

- II. Overili sme tiež súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedná Banková rada Národnej banky Slovenska. Našou úlohou je vydáť na základe nášho overenia názor o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Tieto štandardy požadujú, aby auditor naplňoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú istotu, že účtovné informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré sú získané z účtovnej závierky, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s touto účtovnou závierkou. Informácie uvedené vo výročnej správe sme posúdili s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31. decembru 2014. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z uvedenej účtovnej závierky a účtovných kníh banky sme neoverovali. Sme presvedčení, že vykonané overovanie poskytuje primeraný podklad pre vyjadrenie názoru audítora.

Podľa nášho názoru sú účtovné informácie uvedené vo výročnej správe vo všetkých významných súvislostiach v súlade s účtovnou závierkou banky k 31. decembru 2014 a sú v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi platnými pre Eurosystém.

· 28. apríla 2015
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č.893

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1	Príspevky k medziročnému rastu HDP	8	Graf 18	Porovnanie štruktúry slovenských akceptovateľných aktív za decembra 2013 a 2014	25
Graf 2	Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie	9	Graf 19	Použitie akceptovateľných aktív v roku 2014	25
Graf 3	Porovnanie hlavných ekonomických ukazovateľov s predkrízovou úrovňou	10	Graf 20	Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív	25
Graf 4	Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	11	Graf 21	Investičné aktíva spravované NBS v roku 2014	26
Graf 5	Príspevky zložiek inflácie k celkovému spomaleniu dynamiky medzi 2013 – 2014	11	Graf 22	Investičné portfólio denominované v eurách k 31. 12. 2014 – členenie investícií podľa krajiny emitenta	26
Graf 6	Vývoj reálneho HDP	11	Graf 23	Prehľad o opodstatnenosti podaní podľa jednotlivých sektorov	36
Graf 7	Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	15	Graf 24	Prehľad o počte podaní podľa sektorov finančného trhu	37
Graf 8	Vývoj exportu a exportných trhov Slovenska	15	Graf 25	Denný vývoj emisie eurovej hotovosti	37
Graf 9	Príspevky vybraných tovarových skupín k medziročnej zmene exportu tovarov	15	Graf 26	Štruktúra eurobankoviek spracovaných v roku 2014	40
Graf 10	Príspevky vybraných exportných trhov k medziročnej zmene exportu tovarov	16	Graf 27	Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov eurobankoviek v SR a eurozóne v roku 2014	42
Graf 11	Medziročné zmeny odchýlok REER od rovnováhy a medziročný rast trhového podielu	17	Graf 28	Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov euromincí v SR a eurozóne v roku 2014	42
Graf 12	Vývoj menovopolitickej operácií Eurosystému v roku 2014	19	Graf 29	Počet platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2013 a 2014	44
Graf 13	Vývoj klúčových úrokových sadzieb ECB a úrokovej sadzby EONIA	19	Graf 30	Hodnota platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2013 a 2014	44
Graf 14	Vývoj výmenného kurzu USD/EUR v roku 2014	20	Graf 31	Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2014	44
Graf 15	Podiel jednotlivých finančných sektorov na aktívach finančného sektora k 31. 12. 2014	21	Graf 32	Počet transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2013 a 2014	45
Graf 16	Vývoj povinných minimálnych rezerv v roku 2014	24	Graf 33	Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2013 a 2014	46
Graf 17	Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2014	24	Graf 34	Podiel domácich a cezhraničných transakcií v SIPS v roku 2014	46

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1	Tvorba HDP	12	Tabuľka 7	Zberateľské mince emitované NBS v roku 2014	39
Tabuľka 2	Vývoj HDP podľa použitia	12	Tabuľka 8	Vývoj počtu zadržaných falzifikátov v SR	41
Tabuľka 3	Vývoj ukazovateľov trhu práce	13	Tabuľka 9	Počet falzifikátov eur v SR	41
Tabuľka 4	Bežný účet platoobnej bilancie	14			
Tabuľka 5	Kapitálový a finančný účet platoobnej bilancie	16			
Tabuľka 6	Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí	38			

SKRATKY

BCPB, a.s.	Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.
BIS	Bank for International Settlement – Banka pre medzinárodné zúčtovanie
CDCP, a.s.	Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.
EBA	European Banking Authority – Európsky orgán pre bankovníctvo
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council – Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (Rada ministrov)
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority – Európsky orgán pre poistovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov
EK	Európska komisia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednodňové obchody v eurách
EP	Európsky parlament
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych báň
ESMA	European Securities and Markets Authority – Európsky orgán pre cenné papiere a trhy
ESRB	European Systemic Risk Board – Európsky výbor pre systémové riziká
EÚ	Európska únia
EUR	euro
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HZL	hypotekárne záložné listy
MF SR	Ministerstvo financií SR
MMF	Medzinárodný menový fond
MPSVaR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
NBS	Národná banka Slovenska
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
ORSA	Own Risk and Solvency Assement – vlastné posúdenie rizík a solventnosti
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PMR	povinné minimálne rezervy
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
SEPA	Single Euro Payments Area – Jednotná oblasť platieb v eurách
SR	Slovenská republika
SRM	Single Resolution Mechanism – jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií
SSM	Single Supervisory Mechanism – jednotný mechanizmus dohľadu
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET2	Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase v eurách
UDF	Útvor dohľadu nad finančným trhom NBS
USD	americký dolár